

MILES PINEDO ...genoegen...

De weg naar succes biedt vaak zeer verraderlijke parkeerplaatsen

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 43

VRIJDAG 21 FEBRUARI 1986

Nieuws in vogelvlucht

COLOMBO — Bij gevechten met het Sri Lanka- leger zijn 40 Tamilguerrilleros gedood. Dit gebeurde nadat door de Tamils eerder 5 Moslims waren ontvoerd en gedood. President Jayewardene heeft voorstellen gedaan zoals amnestie en een tijdslimiet voor het inleveren van de wapens om tot een schikking in dit bloedige conflict te komen.

*****

NEW YORK — Aan de scherpe olieprijs- daling lijkt nog geen eind te komen. De notering voor de belangrijkste VS- soort (Texas Intermediate) kwam woensdag voor het eerst op minder dan 15 dollar per vat en donderdag zelfs tijdelijk op § 13,85. Sinds eind november daalde de prijs hiervan al met § 17. men houdt rekening met een prijs onder de § 10, als er niet besloten wordt tot productiebeperkingen. De Britse oliemij BP vreest dat de winst over 86 kleiner zal worden door de lage olieprijs.

*****

ROME — Een hoge assistent van de Italiaanse premier Craxi is vanmorgen gewond geraakt bij een aanslag door 4 mannen, die gebruik maakten van 2 motorfietsen; 1 van hen is gedood door lijfwacten van de gewonde De Empoli (47).

*****

WENEN — Het Westen is «zeer teleurgesteld» over het Warschaupact- plan op het troepenoverleg (MBFR) in Wenen. Hiermee kwam een einde aan het optimisme van de laatste weken rond dit overleg. Het Westen zei dat het Oostblok kennelijk op dit moment heeft besloten de weg naar een akkoord niet te volgen.

*****

NEW YORK — Libanon heeft «heftig» geprotesteerd tegen Israels militaire excursies op Libanees grondgebied en wil dat de VN daaraan een einde maakt. Zo moeten de recente grenswijzigingen bij de Israelische stad Metulla ongedaan worden gemaakt. Israel beschoot met tanks het Libanese dorp Srifa. Pro- Syriers beschoten christelijke streken in Libanon. VN- secretaris De Cuellar deed een «dringend beroep» op Israel zijn troepen uit zuid Libanon terug te trekken en zo terughoudend mogelijk te zijn tav de burgers.

*****

MANILLA — Het echtpaar Marcos probeert sinds 9 mnd eigendommen zoals de kunstcollectie te verkopen, aldus het VS- tv- station NBC. De opbrengst der transacties gaat naar een bankrekening in Zwitserland. De nieuwe Filipijnse opperbevelhebber Ramos keerde zich tegen de recente benoemingen van zijn voorganger generaal Ver, vertrouweling van Marcos. Ramos behoort tot de hervormingsgezinde vleugel in het leger. Het isolement rond Marcos neemt steeds meer toe na de gefraudeerde verkiezingen. Zo heeft Japan dat normaal bang is zich te mengen in de interne zaken van Aziatische landen de overmaking van hulp tot 275 miljoen dollar uitgesteld. Een VS- congres- commissie wil dat de VS- hulp wordt opgeschort. Bij de beediging van Marcos zullen de EG- ambassadeurs niet aanwezig zijn. Zij hebben Marcos ook niet gefeliciteerd met zijn stembus- zege.

*****

LONDEN — Na het zinken van een Franse trailer voor de Schotse kust worden 16 opvarenden vermist. Er konden er 9 worden gered.

*****

JOHANNESBURG — Bij een bankroof in Johannesburg schoot de politie 7 zwarten dood, van wie 2 mogelijk alleen omstanders waren. De rovers liepen in een hinderlaag. Zakenwijken van Johannesburg en Durban staan voortaan open voor mensen van alle rassen, zo besloot Pretoria. Internationale banken en ZA bereikten een akkoord over uitstel van betalingen op een schuld van 14 miljard dollar. Vanaf maart '86 tot maart '87 gaat Pretoria 5% van zijn kortlopende schuld betalen.

*****

SEOUL — Een Chinese Mig- 19 is uitgeweken naar Seoul, waar de bemanning asiel vroeg. Het was het 6e Chinese vliegtuig dat sinds het eind van de Koreaanse oorlog zo uitweek. De «vluchteling» werd achtervolgd door 2 Noordkoreaanse vliegtuigen. China wil de piloot en het vliegtuig geretourneerd zien.

*****

BANGKOK — Bij 150 Chinese aanvallen in de Vietnamese grensprovincie Ha Tuyen in 85 zijn 90 Vietnamese burgers gedood en 170 verwond. Aldus Radio Hanoi.

*****

ROME — De Italiaanse politie zoekt naar 292 links- extremistische terroristen van wie er 212 in het buitenland zijn; van wie 165 in Frankrijk. Aldus een regeringsrapport.

*****

WILLEMSTAD — In de aula van de UNA vond gisteravond de opening plaats van een door deze universiteit georganiseerd seminar: "New challanges for off-shore financial centres." Het gaat hierbij om een omderdeel van een speciaal programma over de off-shore die de UNA in elkaar heeft gezet. Op de bovenste foto: de directeur van de Bank van Nederlandse Antillen, drs Lin Wong, die de opening verrichtte. Aan de sprekerstafel de eerste buitenlandse spreker die het woord gevoerd heeft Robert Effros en discussieleider mr Elmer Joubert.

Op de andere foto een beeld van de aanwezigen, met op de voorste rij (rechts) de coördinator van het speciale programma, UNA- docent drs Opdam en naast hem UNA- rector mr drs Alex Reinders.

Naast hen enige gastsprekers uit het buitenland die vandaag en morgen het woord zullen voeren.

Drs Wong tijdens opening off-shore seminar:

Resultaat onderhandelingen VS en NA is doorslaggevend

WILLEMSTAD — De Antilliaans- Amerikaanse belasting- onderhandelingen die de komende dagen in Washington gevoerd zullen worden, zijn van bijzonder groot belang voor de off- shore sector op de Antillen. Negatieve resultaten zullen wellicht zelfs een doorslaggevend karakter kunnen hebben. Dit verklaarde directeur drs Lin Wong van de Bank van de Nederlandse Antillen (BNA) gisteravond tijdens de opening van het UNA- seminar "Nieuwe uitdagingen voor financiële off- shore centra."

De belangstelling op de openingsavond was relatief gering. Discussieleider mr Elmer Joubert bleek desondanks niet ontevreden. Hij merkte op dat de opkomst zelfs goed genoemd kon worden, rekening houdende met het feit dat er gisteravond bij de Kamer van Koophandel een informatieavond plaats vond inzake de nieuwe belasting- faciliteiten.

BNA- directeur Wong verving de bewindsman van Financiën Leslie Navarro, die, zoals bekend, onlangs naar Washington is afgereisd. In de Amerikaanse hoofdstad zullen binnenkort de in 1984 opgeschorte onderhandelingen voortgezet worden om te komen tot een belastingverdrag tussen de Antillen en de VS. Ook een delegatie van Aruba zal aanwezig zijn. Antilliaanse deskundigen verwachten, zoals de Amigoe reeds meldde, dat de VS met een weinig attractief nieuw voorstel zal komen.

Wong ging gisteravond niet in op details; hij wees wel op de belangrijkheid van de onderhandelingen. De directeur van de Centrale Bank liet weten ook het seminar een belangrijk evenement te vinden, dat, ondanks de onderhandelingen over dit onderwerp, moet doorgaan. "Het is nu immers niet bekend of het hier de laatste ronde (onderhandelingen) betreft, terwijl dit seminar meer issues behandelt," aldus Wong. Hij bleek overigens van mening dat de off- shore sector in het algemeen een groei te wachten staat, vanwege ondermeer het toenemend aantal financiële markten wereldwijd.

Het UNA- seminar wordt vandaag en morgen voortgezet, nadat gisteravond de eerste buitenlandse gastspreker het woord heeft gevoerd. Robert Efros, een hoge functionaris van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), sprak over internationale banksupervisie en — vooral juridische — problemen die volgen wanneer banken — onder het mom van bankgeheim — weigeren informatie te geven aan buitenlandse regeringsautoriteiten. Het aantal sprekers op het seminar is groot. Onder hen bevinden zich andere afgevaardigden van het IMF, evenals vooraanstaande lokale sprekers.

VS-delegatie dinsdag in Oranjestad

Aruba wil overleg Exxon en Venezuela bijwonen

ORANJESTAD — Exxon-vertegenwoordigers zullen dinsdag definitief aanwezig zijn op Aruba, waar de Arubaanse olie- delegatie aan hen verslag zal uitbrengen over de besprekingen die begin deze week in Venezuela werden gevoerd.

Daar er vorig jaar bij de besprekingen over de Lago tussen Exxon en Venezuela een scheiding van tafel en bed kwam, zal de Arubaanse delegatie dinsdag de Exxon naar de mogelijkheid vragen dat Aruba ook aanwezig kan zijn bij de Exxon/Venezuela-besprekingen, die naar het zich laat aanzien in Caracas zullen worden gehouden. Deze aanwezigheid van Aruba zal van belang kunnen blijken voor het geval er weer een scheiding gaat dreigen. De Arubaanse delegatie kan namelijk dan direct als een soort verzoener optreden.

Het bovenstaande werd gisteren meegedeeld door delegatieleider, premier mr. Henny Eman, die de ontvangst voor de delegatie in Venezuela zeer formeel en indrukwekkend vond. Het viel hem tevens op, dat Aruba helpen de algemene opinie in Venezuela is en dat Venezolaanse respect en vriendelijkheid ook voor Nederland is weggelegd.

In grondwet wel termen als kolonialisme

Leger Suriname niet afwijzend persvrijheid

PARAMARIBO — Het Surinaamse leger is bereid de persvrijheid te accepteren en staat er niet op dat in de nieuwe grondwet wordt vastgelegd dat de media staatseigendom moeten zijn. Zo blijkt uit een verklaring van Shas Mijnals van de 25 Februaribeweging.

Mijnals is de fractieleider van deze beweging in de Nationale assemblee, waarbij de 25 Februari- beweging beschouwd kan worden als de vertegenwoordiging van het militair gezag. Hij gaf te verstaan dat hij «grotendeels» kan meegaan met de overige fracties welke menen dat de pers vrij moet zijn van overheidsbemoeienis. De andere fracties vertegenwoordigen de vakbeweging en de ondernemers. De kwestie kwam ter sprake bij de voortzetting van de behandeling van het politiek raamwerk dat de basis moet vormen voor het concept voor de nieuwe grondwet. De kwestie van de persvrijheid komt dezer dagen aan de orde in een huishoudelijke vergadering van de Assemblee, bij welke gelegenheid ook andere geschilpunten met betrekking tot dit raamwerk besproken zullen worden voordat men er weer een openbaar debat aan wijdt.

In maart moet het debat over deze materie worden afgerond. Het politieke deel van de ontwerp- grondwet wordt geformuleerd door het zogenaamde Topberaad, waarvan naast de drie reeds genoemde partners ook de leider van de voormalige grote politieke partijen deel uitmaken: oud- premier Arron, Lachmon en Soemita. Deze politici voeren met de drie andere Topberaad- partners een dialoog over een en ander.

Ook de onafhankelijkheid van de rechtspraak kwam ter sprake. Volgens Mijnals, die actief aan de staatsgreep indertijd heeft deelgenomen, is de rechtspraak nooit onafhankelijk geweest. Men moet de rechtspraak zien als een onderdeel van een groter geheel, gerelateerd aan het staatsgebeuren.

VS-PRESIDENT ERKENT TEGENVALLEN CBI

Caribische regeringsleiders bezorgd over protectionisme VS

Reagan: Cariben krijgen meer economische hulp

ST. GEORGES — De Amerikaanse president Reagan heeft de landen in het Caribisch gebied donderdag nieuwe plannen gepresenteerd voor het verlenen van extra economische hulp. Tijdens een bijeenkomst op Grenada met negen leiders van de in totaal 21 landen in het gebied gaf de president toe dat zijn in 1982 met veel fanfare aangekondigd economisch hulpprogramma, het zogenoemde Caribbean Basin Initiative (CBI) "lang niet zo goed heeft gewerkt als we hadden gehoopt", en dat daarom aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het Caribbean Basin Initiative is er op gericht de in een crisis verkerende economieën in de landen in het Caribische gebied er weer bovenop te helpen. Volgens Reagan kan "slechts in stabiele economieën een democratisch politiek systeem ontstaan en worden verstevigd" en moet zijn initiatief daaraan bijdragen. Tot nu toe is er van zijn plannen echter weinig terechtgekomen.

Sinds het lanceren van het initiatief is de Amerikaanse import van producten uit het Caribisch gebied met maar liefst 23% verminderd. De werkloosheid in het gebied schommelt tussen de 25 en dertig procent, terwijl de werkloosheid onder jongeren vaak meer dan vijftig procent bedraagt. Ironisch genoeg zal een land als Grenada in het komende begrotings- jaar bovendien waarschijnlijk slechts de helft van de Amerikaanse hulp ontvangen die het nu ontvangt als gevolg van de bezuinigingen op de Amerikaanse begroting en van het gereedkomen van een aantal dure ontwikkelings- projecten.

De Caribische leiders spraken donderdag de vrees uit dat hun export naar de VS nog verder zal inkrimpen door protectionistische maatregelen van het Amerikaanse Congres. Ook spraken ze hun ongenoegen uit over de nieuwe landbouwwet in de Verenigde Staten waarin een verkleining van de suikerimport- contingenten is aangekondigd. In een reactie hierop beloofde Reagan dat hij "terug zal keren en zal vechten" voor een wijziging van het standpunt van het Congres.

Reagan kondigde verder maatregelen aan die voorzien in het uitbreiden van de financiële hulp voor onderwijs- projecten in de 21 landen en in het vergroten van de aantrekkelijkheid van het gebied voor investeringen van Amerikaanse bedrijven.

Ook zei de president hulp toe bij het verbeteren van het belastings- stelsel in de verschillende landen en beloofde hij de toegangs- mogelijkheden op de Amerikaanse markt voor kleding die geproduceerd is in het Caribisch gebied te vergroten.

Vooral dit laatste is een belangrijke toezegging, omdat de waarde van de Caribische kleding- export vorig jaar 590 miljoen dollar heeft bedragen en dus een belangrijke bron van inkomsten voor de landen is. Overigens zal het verruimen van de export- mogelijkheden van de landen in het Caribisch gebied hoogstwaarschijnlijk ten koste gaan van de kleding- invoer vanuit andere landen.

SAN JOSE — Costa Rica had in 1985 een voordelig overschot van 55 miljoen dollar op zijn handelsbalans, wat betreft de rest van Midden Amerika. Zo heeft het ministerie van Economie en Handel bekend gemaakt. San Jose voerde voor 159 miljoen dollar uit naar zijn nabuurlanden terwijl de invoer uit die landen beperkt bleef tot 114,9 miljoen dollar. Met Nicaragua daalde de handel van Costa Rica overigens aanzienlijk. Managua staat namelijk voor 220 miljoen dollar in het krijt bij San Jose.

Rectificatie

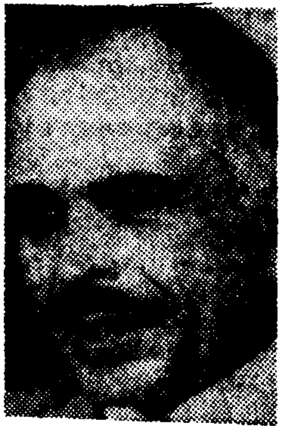
Een wel zeer opvallende fout, "sierde" gisteren de voorpagina van de Amigoe: het was uiteraard niet Yasser Arafat die bij het hoofdartikel in beeld was afgedrukt maar Koning Hussein, wiens illustratie eveneens voor de krant klaarlag. Die onderschriften werden verwisseld: onze excuses daarvoor.

YASSER ARAFAT

Luisteraars van het programma "Kabes" van het radiostation Z-86 zal de fout zeker niet voorbij gegaan zijn: bij de actualiteiten- vragen van dit programma werd de vraag gesteld welke fout de Amigoe gemaakt had: een goede abonnee die aan het programma deelnam, wist vlot het juiste antwoord te geven.

KONING HUSSEIN

Dollar stijgt

AMSTERDAM — De dollar begon de laatste werkdag van deze week met een poging tot herstel. Nadat hij donderdag nog in mineur was geeindigd op de internationale wisselmarkten boekte hij vanmorgen vooruitgang. In Amsterdam noteerde hij bij het begin der operaties 2,6280 gulden tegen een slotkoers van 2,6050 gistermiddag.

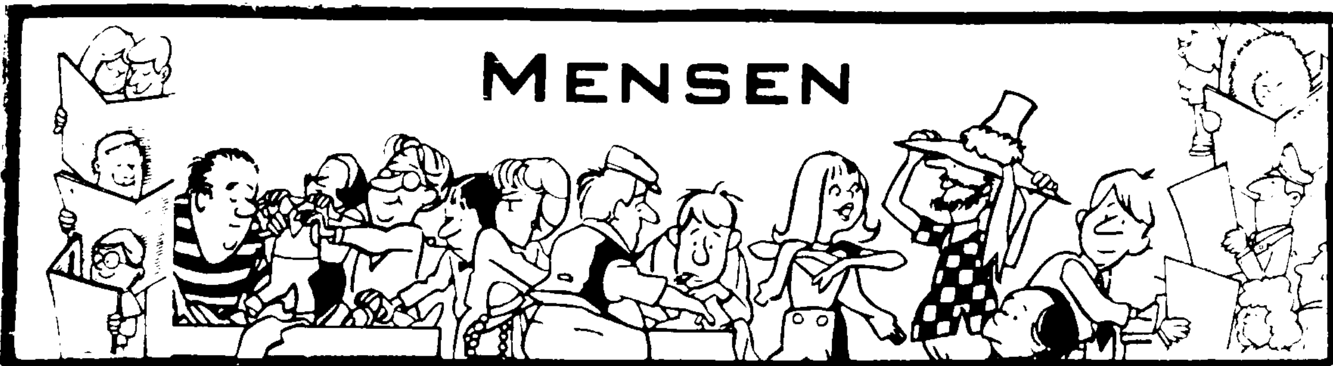
Kredietstroom kan worden hervat

IMF en Buenos Aires bereiken overeenkomst

BUENOS AIRES — Argentinie kan voorlopig rekenen op 865 miljoen dollar aan kredieten van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en het internationale bankwezen. Buenos Aires is namelijk tot een akkoord gekomen met het IMF over zijn economisch programma over het eerste kwartaal van 1986. De kredietstroom van IMF en banken was namelijk gestagneerd omdat het IMF ontevreden was over het Argentijns economisch beleid. Overigens hebben de banken al laten weten dat er opnieuw een kink in de krediet- kabel kan komen als Argentinie namelijk blijft aandringen op verlaging van de rente op zijn buitenlandse schuld. Buenos Aires wil daarover concrete plannen op tafel leggen bij een Latijnsamerikaanse conferentie in Uruguay.

Het Argentijnse ministerie van Economische zaken maakte bekend dat het akkoord was bereikt. De meningsverschillen tussen IMF en Argentinie over de doelstellingen van de economische ontwikkeling zijn uit de weg geruimd. Deze ontstonden in het laatste kwartaal van 1985 wat als gevolg had dat het IMF de derde termijn (een bedrag van 265 miljoen dollar) van een toegezegd krediet van in totaal 1,42 miljard dollar achterhield. De banken volgden dit voorbeeld en hielden een krediet van zeshonderd miljoen dollar achter. Nu het IMF en Argentinie het eens zijn geworden over het economisch beleid in het eerste kwartaal van dit jaar komen ook de banken weer over de brug met hun geld.

Maar de banken hebben wel gewaarschuwd dat Buenos Aires moet ophouden met het pleiten voor een lagere rente op de schuldbetalingen. Bekend is echter dat Argentinie op de vergadering van de Cartagenagroep volgende week in Uruguay deze zaak juist aan de orde wil stellen, waarbij men denkt aan een verlaging van de rente tot 2,5 procent onder het interbancaire tarief van de Londense banken (LIBOR). Dit zou de schuldenlanden in Latijns Amerika een besparing opleveren van tussen de tien en vijftien miljard dollar.

MINISTER MR J.G. RIETKERK van Binnenlandse Zaken is in zijn werkkamer op het Ministerie van Binnenlandse Zaken onverwacht overleden. Minister Rietkerk is 58 jaar geworden. Hij was gehuwd en had drie kinderen. Sinds 1982 was hij minister van Binnenlandse Zaken. De kwalificaties "formeel" en vooral "nuchter" keren steeds weer terug als typering van de Minister. Maar telkens onder toevoeging van zijn politieke rechtlijnigheid en een duidelijke visie op de uitgangspunten van het liberalisme. Die vasthoudendheid kwam Rietkerk kort na zijn aantreden te staan op een ingrijpend conflict met de ambtenaren, vanwege de forse bezuinigingen op hun salarissen. Ook Rietkerks voorstelllen over het stakingsrecht van overheidsdienaren ontlokten scherpe kritiek. Maar ook de bonden van overheidspersoneel wisten ondanks alles zijn "correct en fair" optreden te waarderen. Ook als fractievoorzitter nam hij een eigen positie in. Hij wenste zich in die tijd nadrukkelijk te beschouwen als de politieke leider van de VVD en nam duidelijke standpunten in. Waar hij zich het meest zorgen over maakte was het voornemen om nieuwe wegen in te slaan, maar volgens hem gebeurde dat steeds te laat.

*****

De Franse pre- historicus ANDRE LEROI- GOURHAN, die de moderne mens schilderde hoe zijn voorouders leefden in 3000 voor Christus, is op 75-jarige leeftijd in Parijs overleden. De studie die hij maakte van de paleolithische tekeningen die gevonden waren in grotten in Frankrijk en Spanje, leidde tot de theorie dat zinnebeelden van paarden, bisons en andere dieren bewijs van voorhistorische religie waren. Het baanbrekende archeologiscne werk volgens een nieuw principe dat Leroi- Gourham in de jaren zestig deed in Princevent ten zuiden van Parijs, verschafte inzicht in het leven van alledag van de prehistorische mens aan de hand van resten van werktuigen en fossielen.

*****

Een SPANJAARD uit Oviedo heeft op zijn zelden betreden zolder het lijk van een man gevonden. Het lag er al 22 jaar op een tot hoofdkussen opgerold jasje onder een regenjas. Uit het onderzoek is gebleken dat het ging om het stoffelijk overschot van een lid van het vreemdelingenlegioen. De legionair Joaquin Suarez Gonzalez werd sinds mei 1964 vermist. Hij was in dat jaar wegens diefstal tot gevangenisstraf veroordeeld en gevlucht. Blijkbaar verstopte hij zich op zolder waar hij om onbekende redenen overleed. De bouwvakkers, noch de latere bewoners ontdekten het lijk.

*****

De SPOORWEGPOLITIE heeft onlangs een 60-jarige Eindhovenaar uit een trein gehaald en overgedragen aan de Eindhovense gemeentepolitie. De man verspreidde een ondraaglijke stank, omdat hij zich geruime tijd niet had gewassen. De spoorwegpolitie greep in op grond van een artikel in het algemeen reglement vervoer. De wijkdienst van de Eindhovense politie heeft zich over de man ontfermd.

*****

PRISMO AURELIO PRINS herdacht onlangs dat hij 30 jaar geleden in dienst trad van de Overheid. Prins begon zijn loopbaan als schrijver bij de Vreemdelingendienst en is thans werkzaam bij het Centraal Bureau voor Personeelszaken in de rang van hoofdkommies eerste klasse. Door het hoofd van dienst mr E.F. Sassa werd aan de jubilaris de gebruikelijke enveloppe met inhoud overhandigd.

Op de Chinese televisie is de BERECHTING getoond van de ZONEN van twee hoge communistische partijfunctionarissen in Shanghai. Ze waren op een massabijeenkomst in een sportzaal ter dood veroordeeld wegens verkrachting en direct weggeleid voor hun terechtstelling. Hun vaders ware hoge partijbonzen in Sjanghai. De executie is van harte verwelkomd door de inwoners van Sjanghai. Al jaren wordt in China geklaagd over het gedrag van kinderen van partijbonzen die vaak ongestraft blijven als ze ernstige misdrijven begaan. Burgers van Sjanghai reageerden met de opmerking dat er nog echte hoop is op fundamentele veranderingen in de maatschappelijke orde, als ook andere ernstige misdrijven op deze manier worden afgehandeld.

*****

De WESTDUITSERS, die bekend staan als mensen die gaarne de handen uit de mouwen steken, hebben uit het Engels het woord overgenomen om zichzelf te beschrijven: "workaholic". Het is een van de 3000 nieuwe woorden die zijn opgenomen in de jongste editie van het Dudenwoordenboek, dat als de beste gids geldt voor wat als Duits door mag gaan. Andere aan het Engels ontleende woorden zijn: "Yuppie", omschreven als een jonge beroepsbeoefenaar, die carrièredrang heeft en in de stad woont, "Softie" en "Egotrip". Mensen die zich naar de laatste mode richten noemt de Duden "Schickimickis".

EVELYN MARIE ADAMS kan haar geluk niet op. De 32- jarige Amerikaanse heeft twee keer achter elkaar een miljoen dollar gewonnen in de loterij van New Jersey. Dat was nooit eerder gebeurd. Logisch dat Evelyn lacht. En hoopt dat drie keer scheepsrecht is.

*****

JESSE MOORE, de man die het definitieve startsein gaf voor de missie van de geëxplodeerde Challenger, is als directeur van het ruimtependelprogramma vervangen door een ex astronaut, Richard Truly, die bestuurder van een ruimtevliegtuig is geweest. Moore die heeft gezegd dat hij niet wist dat raketingenieurs tot de laatse minuut bezorgd waren over de weerslag van weer dat kouder was dan normaal, zei op een persconferentie dat als hij dat wel had geweten, er zeker heel wat meer vraagtekens waren geplaatst. Maar of dan ook het besluit tot de lancering zou zijn uitgesteld, noemde hij bespiegelen achteraf. De NASA maakte in januari voor de ramp met de Challenger bekend dat Moore werd bevorderd tot directeur van het Johnson Space Center in Houston. De 48- jarige Truly zal zich ook belasten met het interne onderzoek van de Nasa naar de oorzaak van het ongeluk.

*****

EEN JAPANSE WEDUWE van 57 jaar is gearresteerd omdat ze haar drie minnaars via oplichting had betaald en in de watten gelegd. De vrouw had 21 bekenden, onder wie kapsters en bejaarden, overreed haar hun spaargeld ter gezamenlijke waarde van 190 miljoen yen te geven omdat zij een belegging wist die hoge rente afwierp. Ze keerde de rente ook uit, maar het kapitaal benutte ze om haar gemiddeld 30 jaar jongere minnaar aan auto's en in een geval zelfs aan een bus te helpen. Bij haar aanhouding zei de weduwe dat ze graag aandacht wilde van jonge mannen. Ze had haar minnaars na de dood van haar man vier jaar geleden gevonden in gigolo clubs.

*****

Geboren:
DANIEL ALEXANDER
Henk & Sonia van Delden-
van Grieken
Elizabeth
Christopher
Curaçao,
20 februari 1986.

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Curaçao Plaza Hotel
Drugstore Holiday Beach Hotel
Drugstore Concorde Hotel
Boekhandel Eddine, Hotel Las Palmas
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko La Palma, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Samson, Saliña
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Caracasbaaiweg
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
22 februari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 23 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625822/625614.

23 februari 1986 vanaf 07.00 uur t/m 24 februari 1986 om 07.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
21 februari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 24 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Whiteman, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656/81446 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana- Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
21 februari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 24 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Tweed, Spreekkamers
Barber, tel.: 641658/641605, spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur.
Tera Cora: tel.: 648079; spreekuren: 11.15-12.00/18.15-19.00 uur.
spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez en Spong)

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Rosa, tel.: 74314 pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575.
Punda: Vredenberg, tel.: 613300.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
22 februari: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
23 februari: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg z/n (naast 157A).

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur «The Victoria» - vert. SELMA.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 20.00 + 22.00 uur *Comando* (14 jr.); 24.00 uur *El diario íntimo de Jennifer* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Invaders of the lost gold* (18 jr); 24.00 uur *Grizzley* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 13.00-15.00 Take Two; 16.30 Terrahawks; 17.00 AGHUSA; 17.30 Focus/Agedres na plaka chiki; 18.00 International hour; 19.00 «60» Minutes; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Informe deportivo; 21.00 Telenovela: «Abandonada»; 21.30 The A-team; 22.30 Tempo pa Dios; 22.45 Show di Job; 23.45 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Five dolls on an August moon»; 23.30 Sluiting.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consiënciesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur: activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mev.: Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE (Pietermaaiweg 84, 1e verdieping): openingstijden maandag en woensdag van 17.30-19.30 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: geopend iedere dag van 08.00-15.00 uur; op zondag reeds vanaf 06.00 uur. Voor rondleiding en andere activiteiten tel.: 640363.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen en bloedsuikergehalte te bepalen - nieuw gebouw Kraankliniek Rio Canario.

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440 000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Marlys Douglas- Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

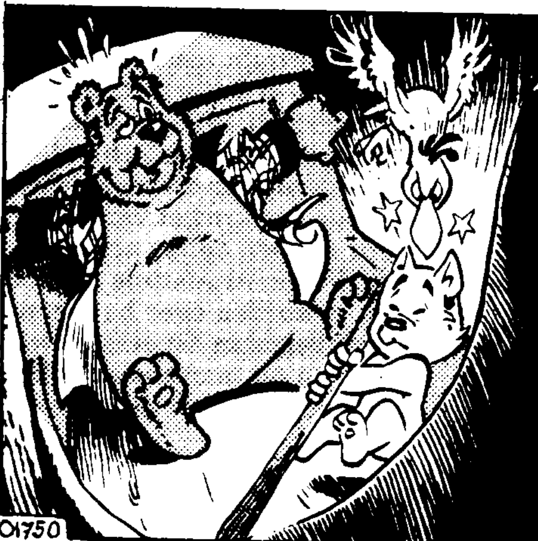
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.

Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

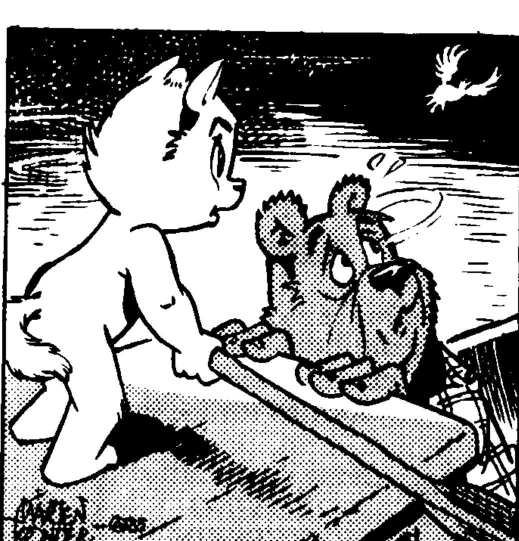
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het Donkerebomenbos door: Marten Toonder

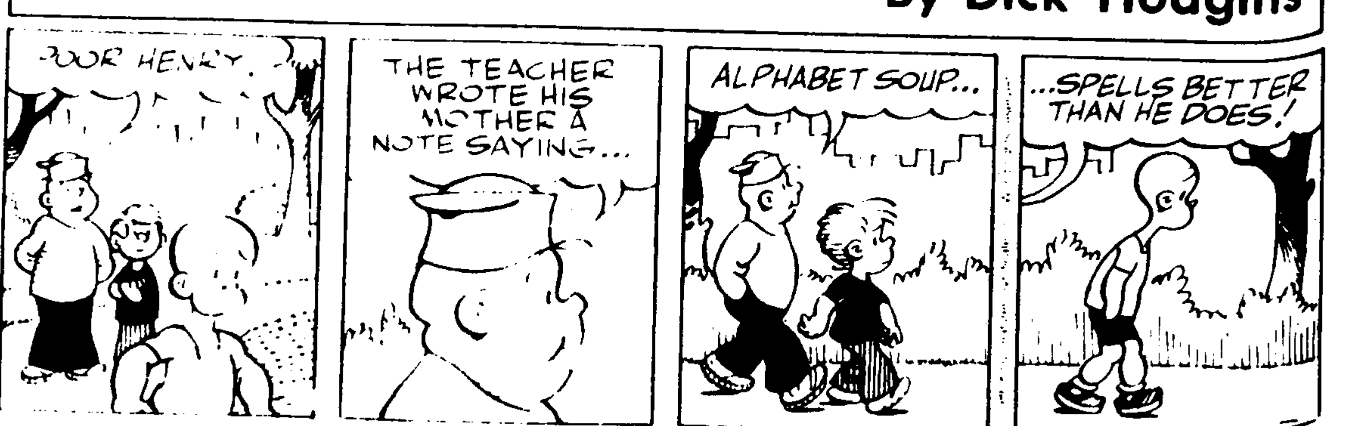

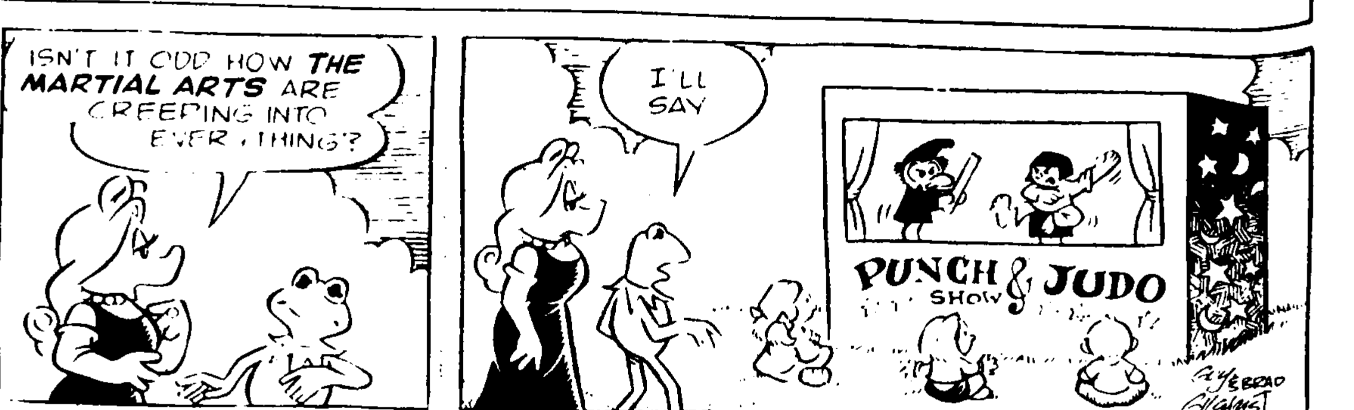

01750 — Tom Poes stond op en greep de roeispaan die nog steeds aan dek lag.
"Ik ben erg blij dat ik u gevonden heb", zei hij. Maar nu moeten we zorgen dat we uit dit rare bos komen. Ik stel voor..."
Wat hij van plan was, werd echter niet duidelijk, want Ima, die steeds onrustiger was geworden, dook plotseling op hem af en pikte hem venijnig in de schedel.
De blijde glimlach van heer Bommel doofde uit en hij keek verschrikt naar het gebeuren.
"Hela!" riep hij uit. "Dat mag niet! De jonge vriend komt ons helpen! Ik zal het aan je vader vertellen. Het is heel stout, hoor!"
Tom Poes maakte echter korte metten. Hij sprong op het dak van het kajuitje en gaf de rondfladderende vogel zo'n klap met de roeispaan, dat ze onder het slaken van een rauwe kreet in de nachtelijke duisternis verdween.
"Ziezo, die zijn we kwijt", zei hij tevreden. "Dat beest deugde niet".
"Maar ze was mijn gids", klaagde heer Ollie. "Ze wees me de weg naar Parnas, zoals haar vader haar had opgedragen. Niet, dat we veel opschoten, want 's avonds was het altijd dezelfde aanlegplaats, zodat de tijd stil stond. Maar nu zijn we nergens!"

HENRY By Dick Hodgins

Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY By Mort Walker

QUINCY By Ted Shearer

Veel inte[redacted]asting- faciliteiten:

Een goed be[redacted]e zijn er nog niet

WILLEMSTAD — De algemene reactie op de nieuwe belasting- faciliteiten die gisteren in een informatie- avond voor ondernemers en industrialisten werden uitgediept, was dat dit een goed begin is, maar dat er nog veel meer faciliteiten en voordelen noodzakelijk zijn, met name voor de reeds gevestigde bedrijven, alvorens de faciliteiten daadwerkelijk voordelen hebben voor deze bedrijven.

In een overvol auditorium van de Kamer van Koophandel, die in samenwerking met het Departement voor Handel, Industrie en Werkgelegenheid, de informatie- avond had georganiseerd, werd op enigszins rommelige wijze informatie verstrekt aan de aanwezigen. Het bleek de panelleden niet allemaal even gemakkelijk af te gaan om de vrij droge en ambtelijke taal waarin de wetten nu eenmaal opgesteld worden, te "vertalen" voor de aanwezigen. Dat maakte de discussie die op de inleidingen had moeten volgen ook van mindere kwaliteit omdat niet alle aanwezigen, zoals door enkelen werd erkend, even goed op de hoogte waren van de exacte inhoud van de per 30 december 1985 ingestelde nieuwe belasting- faciliteiten. Het is dan ook te hopen dat het departement de gisterenavond naar voren gebrachte suggestie, om een handboek uit te geven waarin alles op papier verduidelijkt wordt, over neemt.

HANDELSVRIENDELIJK

Het was de minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid, Marco de Castro, die de informatie- avond opende. Hij verduidelijkte nogmaals dat de nieuwe belasting- faciliteiten voornamelijk als doel hebben om de export mogelijkheden voor lokale bedrijven en industrieën te bevorderen. De minister zei er verder van overtuigd te zijn dat een dergelijke stap in de huidige economische crisis ertoe kan bij dragen om nieuwe activiteiten te creëren. Hij zegde tevens toe dat het niet bij deze faciliteiten zal blijven: zo zal het wetsvoorstel ter uitbreiding van de Vrije Zone- faciliteiten, zo spoedig mogelijk in de Staten behandeld worden, terwijl ook de reeds nu al toepasbare "markt- bescherming" voor lokale bedrijven, gebruikt zal worden ter bevordering van nieuwe lokale importvervangende industrieën. De minister kreeg gisteren overigens de aanwezigen aan zijn kant met de uitspraak dat hij zal trachten, tezamen met het departement, eer te geven aan hun nieuwe naam en een "handelsvriendelijk beleid" te voeren. Deze belasting- faciliteiten zijn, vlak na de naamsverandering, een eerste bewijs van het welslagen daarvan, zo vond hij.

GENOEGEN

Voorzitter Miles Pinedo van de Kamer van Koophandel die gisteren ook een inleidend woord deed, sprak daarbij zijn genoegen uit over de informatie- avond "niet omdat wij verwachten dat met deze nieuwe faciliteiten enorme investeringen gerealiseerd worden" maar wel omdat "de overheid vanavond in dit auditorium de sociale partners de mogelijkheid biedt om hun reacties en opinies over deze nieuwe faciliteiten te geven." Daar wilde de KvK- voorzitter niet op vooruit lopen, maar hij liet de gelegenheid niet voorbij gaan zonder de investerings- faciliteiten die naar mening van de KvK zijn blijven liggen, nog eens naar voren te halen. Op de eerste plaats zijn dat de lonen, zo werd wederom gesteld. Miles Pinedo drong namens de KvK aan op een on[redacted]

RED CARPET

Hij noemde verder als noodzakelijk in te voeren faciliteiten, die op het gebied van toerisme zoals: 25 procent tax credit voor renovaties in de binnenstad; belasting- vrijstellingen voor bestaande bedrijven die investeren in hoge prioriteit projecten; tegemoetkoming van fiscal residency voor buitenlanders die hier in het toerisme investeren en belastingvoordelen en faciliteiten voor pensioen- gerechtigden, niet alleen om buitenlandse bejaarden voor overwintering naar Curaçao te krijgen, maar ook om lokale pensioen- gerechtigden [redacted]amer van Vakbonden die, bij [redacted]onde van Ewald Ong-A-Kwie, [redacted]it voorstel indiende. De be[redacted]uchte en veelbesproken "red ta[redacted]e" was het laatste punt dat de KvK- voorzitter aansneed: "wanneer investeerders op Cu[redacted]açao maanden op hun vergun[redacted]ing moeten wachten, zullen zij waarschijnlijk naar San Antonio gaan. Daar heeft volgens een advertentie van die stad de city council personen aangesteld om investeerders door de verschillende vergunningen- procedure's heen te loodsen en ze in plaats van "red tape" een "red carpet" behandeling te geven. Overigens meldde minister De Castro in dit verband later op de avond, dat de overheid er alles aan tracht te doen om de vergunningen zo spoedig mogelijk te verstrekken. Hij wees hierbij op de soms noodzakelijke onderzoeken, bijvoorbeeld naar referenties van de betrokken investeerders in het land van afkomst, die echter enige tijd in beslag kunnen nemen.

FACILITEITEN

De belasting- faciliteiten op zich zijn al eerder in de media bekend gemaakt, terwijl het departement ook door middel van advertenties informatie heeft verstrekt. Voor alle bedrijven en ondernemers op de Nederlandse Antillen bestaat sinds 30 december 1985 de mogelijkheid tot vervroegde afschrijving van eenderde deel van de aanschafkosten van bedrijfsmiddelen en een investerings- aftrek van acht procent per jaar in de eerste twee jaar van de totale investeringen in een boekjaar. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de winst vóór belasting, waarmee dus een belastingvoordeel wordt bereikt. Beide wijzigingen hebben een terugwerkende kracht tot 1 januari 1985, zo werd gisteren nogmaals naar voren gebracht. Het doel van deze faciliteiten is het scheppen van zogenaamde "cash-flow" waarmee nieuwe investeringen gedaan kunnen worden. Overigens werd gisteravond in twijfel getrokken of dit voor de meeste bedrijven wel zoveel effect zal sorteren, terwijl tevens door één der aanwezigen de vraag werd gesteld of in geval van een verlieslijdend bedrijf de afschrijving vooruit geschoven mag worden. Dat was echter geen goed koopmanschap, zo luidde het antwoord, dus "nee".

Met als doel de bestaande industrieën uit te bouwen en nieuwe industrieën aan te trekken, met name export- industrieën, zijn een aantal vrijstellingen ingevoerd: vrijstelling van invoerrechten en heffing op machines en hulpmiddelen, grondstoffen, halffabrikaten en verpakkingsmiddelen; vrijstelling voor tien jaar van gebruiksbelasting voor bedrijfs- percelen; een winstbelasting- tarief van 2 procent op export; vrijstelling van inkomsten- belasting over dividenden op exportwinsten uitgekeerd aan de aandeelhouders. Deze faciliteiten gelden tot het jaar 2000 en zijn alleen bestemd voor bedrijven die een export hebben van negentig procent van hun omzet. Hierbij werd wel opgemerkt dat de Bovenwinden en Aruba ook als exportmarkt aangemerkt worden. Voor nieuwe industrieën gelden nog twee extra voordelen te weten: vrijstelling van invoerrechten en heffing op goederen ten behoeve van de bouw, inrichting en uitbreiding van bedrijfspanden en een vrijstelling van grondbelasting voor tien jaar op bedrijfspanden.

Tot slot kwam gisteren de nieuwe belasting- faciliteit voor de hotel- en recreatie- sector aan de orde: met terugwerkende kracht tot 1 januari 1983 komt die sector in aanmerking voor vrijstelling van invoerrecht en heffing op goederen bestemd voor uitbreiding, verbetering en/of vernieuwing, inclusief achterstallig onderhoud. Deze vrijstelling moet worden aangevraagd bij de gouverneur en geldt voor twee jaar.

In de tweede helft van de avond werd gelegenheid gegeven aan een aantal ondernemers en een vakbondsman om te reageren op de nieuwe faciliteiten. "Toerisme- man" Frederico Oduber stelde "redelijk tevreden" te zijn met de faciliteit die er voor toerisme- en recreatie- sector is gekomen. Er kan echter nog veel meer gedaan worden, zo voegde hij eraan toe en sprak daarmee de mening uit van vele andere aanwezigen. Oduber sprak tevens zijn genoegen uit over het feit dat de laatste maanden eindelijk daadwerkelijk initiatieven genomen worden op het terrein van toerisme. "Men is eindelijk tot het besef gekomen dat het toerisme als een der belangrijkste peilers van onze economie kan fungeren." Uiteraard zit de onlangs genomen maatregel ter verhoging van de accijnzen op alcohol, Oduber in de toeristen- sector dwars. Alhoewel hij erkende dat het moeilijk zal zijn om bijvoorbeeld deze sector van de maatregel uit te sluiten omdat dan "het Plaza hotel iedere avond vol zou zitten met lokale mensen die hier goedkoop komen borrelen", verzocht hij de overheid toch om zich serieus over dit probleem te buigen.

AANMOEDIGING

De heer Haal van de Continental Milling Company ziet niet zoveel heil in de faciliteiten, zo bleek uit zijn woorden. Uiteraard is het een aanmoediging voor het doen van investeringen, zo stelde hij, maar bijvoorbeeld de consument zal niets voelen van deze voordelen, dat is uit berekeningen van zijn bedrijf gebleken. VBC- voorzitter Rob Willems van Pentex Sanitary Products noemde de faciliteiten van geen waarde voor kleine industrieën. Dat weet hij aan het overheids- beleid dat zodanig is opgesteld dat kleine industrieën zeer moeizaam uit hun "pubertijds- jaren" kunnen komen. Het is dan ook van belang, zo vond Willems, dat daar verandering in komt.

Het was vakbondsman Ewald Ong-A-Kwie die gisteravond namens de vakbonden een reactie gaf op de faciliteiten. Ook hij bracht een groot aantal wensen naar voren: de lokale industrieën zullen nooit overleven indien de overheid geen duidelijk "beschermings- beleid" voert. Er moet kapitaal beschikbaar zijn voor investeringen op de lange termijn. Er moeten faciliteiten geschapen worden om de zogenaamde "aanloop- verliezen" op te vangen. Scholing- en loonsubsidie werden ook genoemd door Ong-A-Kwie als punten waar serieus over gedacht moet worden. Tot slot stelde hij dat de belasting faciliteiten wet of welke andere wet dan ook op papier erg mooi mag lijken maar als er geen investeerders beschikbaar zijn om geld in projecten te steken, bijvoorbeeld omdat er geen mogelijkheden zijn voor leningen op de lange termijn; als er geen werkkrachten zijn en capabele directies; als de bevolking niet over de mentaliteit beschikt dat we het samen, ondanks alle ideologische of andere verschillen, moeten doen; kunnen we alles wel vergeten omdat het dan toch een mislukking wordt.

REGERING MOET ZICH MEER OP BELEIDSTAKEN RICHTEN

Aanbeveling commissie Baank:

Herstel van bevoegdheden diensthoofden noodzakelijk

WILLEMSTAD — De regering zal zich veel meer moeten richten op de haar toebehorende beleids- taken en veel uitvoerende taken moeten delegeren naar de betreffende diensthoofden. Gebleken is namelijk, dat de centrale overheid zich de laatste tien jaar voornamelijk heeft bezig gehouden met die uitvoerende taken in vooral de personele sfeer en zij daardoor nauwelijks aandacht overhield voor een daadwerkelijk beleid. Dat zegt een in september vorig jaar door de regering ingestelde commissie, die de opdracht kreeg de overheid op zo kort mogelijke termijn te adviseren over de te nemen maatregelen ter verlaging van de kosten van het overheids- apparaat.

De commissie, die wordt voorgezeten door griffier van het Hof van Justitie, mr ing A.F. Baank en waarin voorts zitting hebben Landsradio- directeur ir Eikelenboom, het hoofd van het Lands- laboratorium dr Jose Eustatia, directeur van het departement Arbeid en Sociale Zaken mr Elco Karel (deze heeft overigens naar aanleiding van de problematiek op zijn departement, onlangs officieel zijn ontslag als commissie- lid ingediend- red), inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen drs Tjon Aloi en de aan de Raad van Ministers verbonden drs Römer, diende eind vorige maand haar eind- verslag bij de regering in. Daarin spreken de commissieleden indirect kritiek uit op de geleidelijke indamming van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de diensthoofden van de centrale overheids- instellingen.

De gerezen problemen voor wat betreft de begrotings- tekorten van de Lands- overheid, zo is de commissie Baank van oordeel, heeft niet slechts te maken met het verslechterde financieel- economische klimaat; het niet optimaal functioneren van het bestuurs- apparaat, voeren de commissie- leden in het verslag aan de regering aan, werkt mee aan deze situatie. Om de problemen het hoofd te kunnen bieden, dient er derhalve een ombuiging plaats te vinden in de structuur van het apparaat en zal de regering zich meer op beleids- aangelegenheden dienen te richten, dan tot dusverre het geval was, teneinde de diensthoofden die bevoegdheden te verstrekken, die hen toekomen en die een beter functioneren van het overheids- apparaat met zich mee kan brengen.

Hoge prioriteit bij de aanpak van de problemen, vermeldt de commissie in het verslag aan de regering, verdient onder andere het evalueren door de diensten van de bestaande procedures binnen de desbetreffende organisaties, opdat deze, indien daartoe de noodzaak blijkt, aan de hand van concrete voorstellen kunnen worden gewijzigd. Ook de comptabiliteits- wetgeving echter heeft de bijzondere aandacht van de commissie. Die stelde de regering in het verslag voor, deze stringent toe te passen, zodat de begroting als beleids- instrument die functie ook daadwerkelijk zal krijgen. De comptabiliteits- wetgeving, constateerde de commissie Baank, is momenteel namelijk weinig meer dan "een dode letter".

Elke organisatie kan slechts goed functioneren, indien het systeem van informatie- verschaffing goed is opgezet en als zodanig ook functioneert. Dat heeft ook de Lands- overheid, getuige de totstand koming van de comptabiliteits- wetgeving, zich terdege gerealiseerd, menen de commissie- leden. Het hoofddoel van deze wetgeving is in feite het regelen van delegatie van taken, die op haar beurt weer gericht is op het geven en tegelijkertijd goed afbakenen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden, voegen zij daar in het verslag aan toe. "Onlosmakelijk hiermee verbonden is de periodieke verantwoording —informatie- verschaffing— omtrent het binnen de delegatie gevoerde beleid", aldus de commissie.

Binnen het comptabiliteitssysteem voert de begroting volgens de commissie om vier redenen de hoofdrol: elke organisatie kan alleen functioneren indien er een begrotings- systeem is, dat op logische wijze de doelstellingen kwantificeert; binnen de overheid is het noodzakelijk de omvang van de gedelegeerde bevoegdheden te begrenzen; middels een begroting kan op goede wijze een budgetterings- systeem worden opgezet, teneinde de uitgaven en inkomsten op elkaar af te stemmen; achteraf kan de werkelijkheid vergeleken worden met de begroting. Die vormt bij afwijking de basis waarop eventueel sancties dienen te worden genomen tegen de voor de betreffende posten verantwoordelijk gestelden.

De huidige praktijk, constateerde evenwel de commissie Baank, heeft de comptabiliteitswetgeving welhaast volledig uitgehold. Vaststelling van de begroting gebeurt immers tegenwoordig pas nadat het betreffende jaar al is afgelopen en pas zeer recentelijk werd begonnen met het opstellen van de rekeningen 1971 tot en met 1983, vermeldt het verslag. Daarin wordt er tevens op gewezen, dat kredietoverschrijdingen eerder een regel dan een uitzondering zijn, waarbij ondanks de grote achterstanden in de administraties, slechts in een klein gedeelte van de gevallen, gebrek aan informatie de oorzaak is. Veelal is er sprake, meent de commissie, van het, al dan niet terecht, overschrijden door diensthoofden en ministers.

Deze huidige praktijk heeft volgens de commissie tot vele problemen geleid. Die kunnen naar het oordeel van de commissie, slechts worden opgelost, als op korte termijn alsnog de comptabiliteits- wetgeving stringent wordt toegepast. "In plaats daarvan zijn in het verleden bezuinigings- maatregelen afgekondigd, welke alleen kunnen worden gezien als symptoom- bestrijding. De meeste van deze maatregelen waren gericht op het ontnemen van bevoegdheden (en daarmee impliciet ook verantwoordelijkheden) aan diensthoofden". Het hele systeem van delegatie, zo luidt de conclusie van de commissie, werd daardoor op losse schroeven gesteld. "Het gevolg: een overbezette groep ministers, welke, indien de lijn der maatregelen wordt voortgezet, voor ieder aangeschaft potlood een handtekening dient te zetten",

(vervolg op pag. 9)

WILLEMSTAD— Gedeputeerde Raquel Reuijl- Raven heeft zich onlangs zelf op de hoogte gesteld van de onleefbare situatie in de buurt Monte Verde. De straten in deze buurt zijn niet geasfalteerd, hetgeen betekent dat bij regenweer het water de huizen binnenstroomt en bij droog weer stof in overmaat naar binnenvliegt. Een ander probleem in de buurt vormen de beerputten, die door de samenstelling van de bodem snel volraken en aangezien niet alle bewoners financieel in de gelegenheid zijn maandelijks de beerput te ledigen, hangt er een zeer onaangename geur in de buurt. Bovendien veroorzaken overvolle beerputten onhygiënische situaties: ratten, muggen en ander ongedierte komen er dan ook in grote getallen voor.

Setel-werknemers bezig met formatie vakbond

ABVO dient kort geding begin volgende week in

WILLEMSTAD — De vakbond ABVO zal begin volgende week de stukken voorleggen voor een kort geding tegen de overheid op het overtreden van het protocol omtrent de ter beschikking gestelde werknemers aan overheids NV's. Met dat kort geding werd al langer gedreigd door de vakbond, maar zal nu daadwerkelijk worden ingediend.

Dat vernam de Amigoe vanmorgen van ABVO- secretaris Bèbè Rojer. De stukken verkeren in een laatste fase van bespreking, zo verklaarde hij tegenover de Amigoe. Die zouden vanmorgen intern besproken worden en indien dat nog mogelijk zou zijn, vanmiddag bij de rechtbank worden ingediend. Mocht dat niet lukken zal dit uiterlijk begin volgende week gebeuren, aldus Rojer.

Twee dagen geleden stuurde de vakbond een telegram aan het telefoonbedrijf Setel waar, zoals bekend, de problemen rond de ter beschikking gestelden eind vorig jaar begonnen zijn toen deze in vaste dienst moesten treden. Gevraagd werd in het telegram of de cao- onderhandelingen, die vorig jaar op niets uitliepen en werden stopgezet, weer op gang gebracht kunnen worden. Een copie van dit telegram vond een weg naar het Bestuurs College en de Raad van Commissarissen van Setel.

Tot op heden hebben wij nog geen antwoord gekregen, aldus Rojer die zich daar enigszins verontwaardigd over toonde. Hij sprak de hoop uit dat er alsnog op gereageerd zal worden, ofwel door Setel, ofwel door een van de anderen.

Directeur Angel Kook bevestigde vanmorgen tegenover de Amigoe het telegram inderdaad ontvangen te hebben. Dat wordt momenteel intern besproken, waarna we de vakbond zeer zeker ons standpunt laten weten. Alhoewel Kook nog niet in wilde gaan op de inhoud van het eventuele Setel- antwoord, bleek wel dat dit niet volledig afwijzend zal zijn: wij zijn altijd van mening geweest dat zo spoedig mogelijk na 31 maart, weer cao- onderhandelingen op gang gebracht moeten worden. Op zijn eerdere uitspraken dat de overheidsvakbonden ABVO en BTG gezien de in vaste dienst treding van de voormalig ambtenaren, eigenlijk niet meer de juiste vertegenwoordigers zijn, wilde Kook vanmorgen niet terugkomen. Wij zullen met de "vertegenwoordigende vakbond" van de werknemers praten, aldus Kook, dat zijn tot op heden nog steeds de vakbonden ABVO en BTG.

Ondertussen worden er door de nu vaste werknemers van Setel, wel pogingen ondernomen om tot een eigen, interne, vakbond te komen, zo bevestigde Kook. "Ik ben daar nog niet officieel van op de hoogte gesteld", zo verklaarde hij, "maar ik hoor uiteraard wel de geruchten over de activiteiten die zich binnen het bedrijf afspelen."

ORANJESTAD — Op Aruba worden momenteel besprekingen gevoerd om te geraken tot een luchtvaart- akkoord tussen Venezuela en Aruba. De Arubaanse delegatie (links) staat onder leiding van de directeur Burgerluchtvaart Tawa Irausquin, en verder uit dr. Rori Arends (Toeristenbureau), Narciso Pieters (onder- directeur Burgerluchtvaart), mr. D.H. Baarh (jurist bij directie Wetgeving en mr. Max Croes (advocaat). De Venezolaanse delegatie (rechts) wordt gevormd door de algemeen directeur van de luchtvaart Fernando Graterol Calles, en verder uit Alfredo Monque Diaz, Carlos Traino Lander, Oscar Aguerrevere, Carlos Buendia, Mercedes Maria Griman Flores en Luis Enrique Vargas.

[redacted]

YMCA- spookhuis

SAN NICOLAS — Gezien het overweldigend succes en de grote opkomst van het publiek in het afgelopen weekeinde, besloot de YMCA- San Nicolas om morgenavond vanaf zeven uur een herhaling te geven van «The Spookhouse» (Het Spookhuis). De toegang tot het spookhuis is voor personen van veertien jaar en ouder.

Haïti naast bezittingen van Duvalier

Jeugd protesteert tegen deelname Baby Doc aanhangers aan regering

PORT AU PRINCE — Op de dag dat het protest weer zijn kop opstak in het van Duvalier gezuiverde Haiti is door de Nationale regeringsraad besloten alle eigendommen van de uitgeweken Jean Claude Duvalier en zijn familie te naasten. Het waren weer vooral jongeren die de straat opgingen in de hoofdstad en elders in het land, waarbij men ditmaal protesteerde tegen het feit dat in de regering figuren zitten die ook onder Duvalier ook aan de macht zijn geweest. In Port au Prince gebruikte het leger traangas tegen een groep van driehonderd jongeren.

Volgens de regeringsraad welke gevormd werd na het vertrek van Baby Doc uit Haïti zijn de eigendommen van Duvalier «onvervreemdbaar eigendom van de Haitiaanse staat geworden». De Haitiaanse minister van Onderwijs Rosny Desroches, die in Parijs de top- conferentie bijwoont van de Franssprekende landen, zei in verband hiermee dat zijn land zich in een «hopeloze economische situatie» bevindt. «We hebben de plicht recht te doen en Haitiaans geld is het resultaat van het werk, zweet en de tranen van velen van ons volk».

Op grond van een uit 1970 daterende wet tegen illegale verrijking door overheidsdienaren kon de naasting ondernomen worden. Niet alleen wordt al het roerend en onroerend goed van Duvalier overgenomen, dit gebeurt ook in de gevallen dat Duvalier slechts gedeeltelijk eigenaar was. Verder zullen alle derden in binnen- en buitenland met bezittingen uit naam van Duvalier, maar die dit verzwijgen, als medeplichtigen worden beschouwd en worden vervolgd en berecht. Duvalier die de scepter zwaaide over het armste land van Latijns Amerika en een van de armste landen van de hele wereld, had een landgoed in Croix de Bouquet, een verblijf aan de kust ten noorden van Port au Prince en diverse huizen in de hoofdstad. Voor zijn vlucht op 7 februari hebben hij en zijn familieleden kans gezien veel bezittingen in geld om te zetten. Hij was toen al eigenaar van een vermogen van vierhonderd miljoen dollar welk geld bij Zwitserse banken was ondergebracht.

Het besluit van de naasting van het Duvalier- vermogen werd bekend gemaakt op de dag dat voor het eerst sinds de val van Baby Doc er weer werd betoogd in dit land. In de op twee na grootste stad van Haiti, Cayes, gingen 25.000 mensen de straat op. Ook elders waren er betogingen. In de hoofdstad werd daaraan ook deelgenomen door manifestanten uit onder meer Gonaives en Jeremie, de plaatsen waar het eerste duidelijke verzet tegen Duvalier verleden jaar begon. Men demonstreerde tegen de aanwezigheid van Duvalier-aanhangers in de huidige regeringsraad en eiste hun aftreden. Ook eiste men onmiddellijke verkiezingen. Vele winkels en zaken sloten hun deuren en van de sinds maandag weer geopende scholen werden veel kinderen teruggehaald door hun ouders, toen het gerucht de ronde deed dat er een school in brand was gestoken, waarbij twee doden zouden zijn gevallen. Er werden van verschillende scholen de ramen ingegooid.

Bij het hoofdkwartier van het leger werd door soldaten traangas gebruikt om driehonderd jongeren uiteen te drijven. Dit hoofdkwartier ligt vlak bij het presidentiele paleis. Hier zou echter sprake zijn geweest van een misverstand. Er was namelijk begrepen dat de nieuwe vlag van Haiti voor het eerst op dit paleis zou worden gehesen. De nieuwe regering had eerder namelijk al besloten de kleuren rood en zwart van het Duvaliertijdperk te vervangen door het rood en blauw van voor de Duvalier- tijd. Deze plechtigheid ging niet door. Om er getuigen van te zijn waren er jongeren uit de rebelse stad Gonaives voor niets naar de hoofdstad gekomen.

Regeringspartij van Argentinië niet naar vakbondscongres

BUENOS AIRES — De Argentijnse regeringspartij der Radikalen heeft een uitnodiging afgeslagen om het «congres van de eenheid» bij te wonen welke het Algemeen vakberbond CGT in maart gaat organiseren. De meeste andere politieke partijen hebben de uitnodiging aanvaard van het CGT, dat onder overheersende invloed staat van de Peronistische oppositiepartij. In het antwoord van de Radikale partij op de CGT- uitnodiging wordt verwezen naar de diepgaande ideologische verschillen welke er bestaan en de verdeeldheid tussen de partijen en sectoren welke zijn genodigd. In Radikale kring trekt men de conclusie dat het CGT er op aanstuurt de regeringspartij op het congres politiek te isoleren, voor welke eer de partij van president Raul Alfonsin bedankt. Met de uitnodiging voor het congres is namelijk ook een voorstel de deur uitgegaan van het vakverbond voor een nieuw economisch plan dat het huidig economisch beleid van de regering moet vervangen. Ook wil het CGT dat Argentinie een moratorium afkondigt op de afbetaling van zijn buitenlandse schulden, iets waarvoor de Radikalen niets voelen.

Peru verhoogt cement-prijs

LIMA — De Peruaanse regering heeft toestemming gegeven voor een prijsverhoging met vijf procent voor het cement. Sinds president Alan Garcia Perez verleden jaar aantrad in Lima is de cement- prijs bevroren. De verhoging gebeurde op verzoek van de producenten. Vijf Peruaanse fabrieken produceren jaarlijks 2,3 miljoen ton cement. De prijs wordt nu 3,25 dollar voor een zak van 42,5 kilogram.

Man met verwonding aan voet opgenomen

SAN NICOLAS — Een politiepatrouille zag tijdens de controle in de straten van San Nicolas de rastaman «Rusty» die langs de weg zat en erg vreemd deed. De politie constateerde dat een van zijn onderbenen geheel omzwachteld was en dat zijn voet erg opgezwollen was. Per ambulance werd hij naar het hospitaal gebracht — nadat hem eerst in de polikliniek eerste hulp was verleend — waar hij werd opgenomen aangezien zijn been er ernstig aan toe was.

Zakenvaria

«DI ARUBA MODA Modelling School» zal op 10 maart met een nieuwe cursus beginnen. De onderdelen van deze cursus zijn: modieus lopen, etiquette, huidverzorging en make-up, haarverzorging, bewegingsleer, fotografie, personal improvement en body building. Inschrijving is bij Checkpoint Color en informatie is te verkrijgen bij de dames Cisca Nicholson (tel.: 41550) en Vivian van der Horn (27858).

In reactie op beschuldigingen

Premier Ozal ontkent martelingen in Turkije

LONDEN — De Turkse premier Turgut Ozal, die een bezoek brengt aan Groot-Brittannië, heeft gezegd dat het "systematisch martelen" van politieke gevangenen in zijn land niet voorkomt. Het was de eerste openbare reactie van Ozal op beschuldigingen van parlementariërs en vakbondsleiders in Engeland dat er in Turkije nog steeds wordt gemarteld en sprake is van politieke onderdrukking.

Tijdens het eerste bezoek aan Groot-Brittannië van een Turkse premier sinds de militaire machts- overname in 1980 zei hij in het koninklijk instituut voor Internationale betrekkingen: "Indien de kritiek op een regering en zijn leider een aanwijzing is voor de democratie, dan kan Turkije worden beschouwd als een van de meest democratische landen ter wereld. In een dergelijke democratisch vrije omgeving kan van het bestaan van systematisch martelen geen sprake zijn".

Buiten het zwaar bewaakte gebouw en de nabijgelegen Turkse ambassade dwong de politie leuzen roepende Koerden, Cyprioten en Armeniërs afstand te houden. De met spandoeken bewapende groepen betogers, die ieder uit niet meer dan 80 personen bestonden, riepen «Ozal weg uit Cyprus", "Weg met de onderdrukker van het Koerdische volk", "Armeniërs veroordelen de massamoord" en "Maak een eind aan de martelingen". De betogingen hadden een vreedzaam verloop.

Ozal die in 1983 tot premier werd gekozen van een burgerregering zei: "Onze naleving van de mensenrechten is onvoorwaardelijk... Ons pad naar de democratie is misschien niet zo opwindend maar vreedzamer en veiliger".

De 58-jarige premier Ozal zei voorts dat Turkije een beroep doet op zijn NAVO-bondgenoten om meer geld uit te geven voor de opbouw van Turkije's defensie. Turkije is volgens Ozal vastbesloten lid te worden van de Europese Gemeenschap ondanks het advies van premier Thatcher de aanvraag voorlopig op te schorten.

Turkije is bereid met Griekenland te onderhandelen over Cyprus, maar Turkije zal zijn troepen op het noordelijk deel van het verdeelde eiland handhaven totdat de Turks-Cyprische gemeenschap "op gelijkwaardige wijze" als de Grieks- Cyprioten wordt behandeld.

NEW DELHI — Ruim 10.000 mensen, onder wie politici, zijn in New Delhi opgepakt tijdens een mars naar het parlementsgebouw. Men protesteerde tegen de voedselprijsverhogingen. De oppositie boycotte de opening van het begrotingsdebat, zodat president Zail Singh voor lege banken sprak.

*****

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo..

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore vertrekhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15, 22.15 & 24.00 uur *Comando* (18 jr.).
II: 20.15 uur *White Nights* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *Infierno en Africa* (14 jr.).

* * * * *

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Pabao brug: del Pueblo, tel.: 21253;
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

* * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter R. Tonk, Dominicanessenstraat 22, tel.: 32922.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. Tromp, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

* * * * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * * * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

IGLESIA EVANGELICA PENTECOSTAL: 20.00 uur forumavond - Openbare Bibliotheek (ond.: «Relatie tussen ouders en kinderen op Aruba»).

VERGADERING: 18.00 uur «Down Town mini-market» - De Dissel.

* * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
YMCA: 19.00 uur presentatie «Spookhouse» - San Nicolas (voor 14 jaar en ouder).

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag):** 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» (**training**): 16.00-17.00 uur Americana Hotel.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * *

TELEARUBA

VRIJDAG: 13.00-15.00 Take two; 18.00 Suske en Wiske; 18.30 Aerobics with Rudsy Carty; 18.45 Telenovela: «Abandonada»; 19.30 Cocktail muscial; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Benny Hill show; 21.00 Wrestling; 22.00 CNN International news; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Fame; 18.50 Telenovela: «Abandonada»; 19.30 Knight Rider (Goliath, part I); 20.30 America's Top Ten; 21.00 Estreno (Uncommon love); 23.00 CNN international news; 23.30 Sluiting.

ORANJESTAD — In San Nicolas werd de vroegere Prins Bernhardschool ingericht als vakopleidings- centrum, waar voorlopig alleen opleidingen in timmeren en metselen worden gegeven. Het is wel de bedoeling dat zeer binnenkort de opleidingen uitgebreid worden met een uitdeuk- en stoffeerderij- afdelingen, constructie- bankwerken en autogeen- electrisch lassen. Tijdens een bezoek aan minister van Welzijnszaken, mr. Mito Croes (rechts op de foto in gesprek met de chef van de vakopleiding Roly Croeze) aan de vakopleiding, verklaarde hij de mogelijkheid te zullen nagaan om in het kader van de uitbreiding een andere lokaliteit om te bouwen in een vakopleidings- centrum.

Tot voorzitter commissarissen Centrale bank

Bankiers zijn voldaan over benoeming Oscar Henriquez

ORANJESTAD — In kringen van de bankiers op Aruba bestaat voldoening over de benoeming van de heer Oscar Henriquez tot regerings- commissaris, tevens voorzitter van de Raad van commissarissen van de Centrale bank.

In telenoticias sprak de voorzitter van de bankiers- vereniging James Bryan zijn voldoening uit daarover en noemde het een uitstekende keuze van de regering. Hij wees erop dat de heer Henriquez de nodige ervaring heeft — onder meer tien jaar gezaghebber, acht jaar gedeputeerde van Financien, minister van Financien en zijn gevolgde opleiding aan de universiteit van Washington in public finance — en Aruba en de bank kan helpen. Er moeten nu nog twee commissarissen worden benoemd zodat dan de raad van commissarissen volledig is.

De huidige directeur van de bank H. Mehran, die door het IMF ter beschikking werd gesteld om Aruba bij de opzet te helpen, zal begin april Aruba verlaten. Het IMF stuurt dan de heer Williams van de Bank of Engeland om Aruba verder te helpen, terwijl de dagelijkse leiding in handen blijft van directeur Huub Driessen.

Aruba: nog in 86 heropening van UNA- Aruba

ORANJESTAD — Namens de Onderwijs- minister mr. Mito Croes hebben de heren Richard Harms en drs. F. Schoop van de directie Onderwijs gisteren op Curaçao besprekingen gevoerd met de leiding van de UNA om na te gaan in welke samenwerkings- vorm de UNA- afdeling op Aruba weer geopend zal kunnen worden. Na deze voorbereidende besprekingen zal minister Croes zeer binnenkort met zijn collega van de Nederlandse Antillen aan tafel gaan om tot een samenwerkings- overeenkomst te komen. Het streven van de Arubaanse regering is erop gericht de UNA- Aruba nog dit jaar te heropenen.

Con bo por yama Dios
bo Creador Todopoderoso,
y haci comosifuera abo
ta doño di mundo?

Accion Catolico
pa Cuaresma

Vals geld

ORANJESTAD — Een bankkassier bracht bij de recherche twee biljetten van honderd dollar die vals bleken te zijn. De biljetten werden aangetroffen bij een storting die een klant had gedaan. Getracht wordt de herkomst van de biljetten te achterhalen.

Uit een woning aan de Eagle gingen inbrekers er met een juwelenkist vandoor waarin voor ruim twee mille florin aan sieraden zat.

Voor ontslag zeventig leerkrachten

SKOA met alternatieven

ORANJESTAD — Tijdens een bespreking van het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA) met minister van Welzijnszorg mr. Mito Croes kwam het SKOA- bestuur met enige alternatieven om de aangekondigde ontslagen aan het eind van het schooljaar van ruim zeventig leerkrachten te kunnen opvangen. De minister was bij de besprekingen vergezeld van adviseurs van het departement van Onderwijs.

De vergadering verliep in goede sfeer en de bewindsman uitte zijn voldoening dat het SKOA-bestuur het initiatief had genomen om met enige alternatieven te komen. Minister Mito Croes benadrukte nog eens dat de huidige regering een optimale attentie voor het onderwijs- gebeuren heeft, daarbij rekening houdende met de financiële situatie van Aruba. Plannen bestaan om met een beleid op de lange duur te komen en niet met maatregelen ad hoc. Het departement van Onderwijs heeft minister mr. Croes de opdracht gegeven met een pakket van maatregelen te komen die overeenstemmen met het beleid van de regering, waarbij overleg zal worden gepleegd met SKOA en andere instanties.

SKOA zal door blijven gaan met voor de belangen van het onderwijs op te komen overeenkomstig zijn statuten hetgeen ook inhoudt opkomen voor de belangen van zijn personeel, aldus besluit de directeur van de SKOA, K.B. Coffie, zijn verklaring naar aanleiding van de besprekingen die gisteren met minister mr. Mito Croes en zijn adviseurs plaatsvonden.

Deelneming bij dood Rietkerk

ORANJESTAD — Na het bekendworden van het plotselinge overlijden van minister van Binnenlandse zaken Koos Rietkerk heeft minister president mr Henny Eman deelnemings- telegrammen gezonden aan minister president drs. Lubbers en de familie van de bewindsman. Hierin wordt de deelneming namens de Arubaanse gemeenschap betuigd.

Carnavalskledij voor Miami-studenten nodig

ORANJESTAD — De oproep van het Toeristenbureau om kostuums naar Miami te sturen voor vijftig Arubaanse studenten die aldaar aan het carnaval op 9 maart in «Calle 8» willen deelnemen, heeft tot nu toe niet het effect gesorteerd dat verwacht werd. Men heeft nog veertig kostuums nodig om deel te kunnen nemen. Daarom wordt een tweede oproep gedaan aan groepen/personen om hun kostuums, die in de grote parades op Aruba gebruikt werden, in bruikleen te geven. Men kan hiervoor terecht bij Leo Tromp (van het Instituto di Cultura).

Kandidaten ABBA- functies

ORANJESTAD — De Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) houdt zijn jaarlijkse algemene leden- vergadering op zondag elf uur in de Boardroom van Holiday Inn Aruba. Er dient onder meer een bestuur te worden gekozen en commissies te worden benoemd.

Van het huidige bestuur zijn aan de beurt voor aftreden: voorzitter Gabby Illidge en de leden Carlos de Freitas en Edgar Colina, die zich allen herkiesbaar hebben gesteld. Voor de verkiezing van een voorzitter staan kandidaat: Gabby Illidge en Marco Tromp. Voor bestuursleden: Gabby Illidge, Carlos de Freitas, Edgar Colina, Reinaldo Tromp, H.O. Toppenberg en A. Buckley. Voor de beroeps- commissie: Marcolino Croes, Glenn Lacle, Donale Baly, Alfonso Rodriguez, B. Berlis en R. Giel. Voor de kascommissie: Lidia de Cuba, Jossy Lacle, Max Ras, Donald Baly en E. Zichem. Voor de protest- commissie: Alvin Howell, Valencia Simmons, Glenn Lacle, Mario Angela, Donald Baly, Alfonso Rodriguez, B. Berlis en R. Giel. Tenslotte voor de strafcommissie: Glenn Lacle, Donald Baly, B. Berlis, R. Giel en Mario Angela.

Zakenvaria

ONLANGS BRACHT DE Arubaanse vereniging van Levensverzekerings- agenten (ALUA) hulde aan zijn leden die met succes de sales/service- cursus volgden van de «Life Underwriters Association Training Course» (LUATC). Bij de foto: de ALUA - voorzitter Lance Lewis die de diploma's in restaurant La Paloma uitreikte aan de geslaagden: Luke Greaux (best geslaagde), Rika Nisbeth, Severiano Feliciano (ALUA - secretaris), Benny Richardson, en ALUA - penningmeester Dora Peters. Op de foto ontbreken de geslaagden: Cornelius Rozema, Fernando Martina en Evadnie Haynes (laatstgenoemde uit Curaçao).

Voorlopig blijft trio ingesloten

Schipbreukelingen bij politie gebracht

SAN NICOLAS — De ingezetene I.C. (49), wonende te Savaneta, bracht bij de politiewacht San Nicolas drie vreemdelingen, die hij ontmoet had bij Vader Piet, toen hij water ging pompen in zijn watertruck. De drie vreemdelingen, te weten F.B. (43) uit België, A.B. (53) uit Syrië en G.D. (43) uit Martinique, verzochten I.C. hen naar de bewoonde wereld te brengen.

Zij waren in de nachtelijke uren bij de kust van Aruba aangekomen nadat hun zeilboot tegen een der rotsen was geslagen. Volgens hun verklaring waren ze op 9 februari vanuit de Club Nautico Santo Domingo vertrokken naar Martinique, een route die zij reeds enige malen gevaren hadden. Onderweg kregen ze problemen met de mast en gingen zij over tot gebruik van de dieselmotor maar door de grote zee en hoge golven was de dieselolie spoedig opgeraakt. Zij bleven daarna stuurloos op zee drijven totdat hun boot «Free Sheldon» tegen de rotsen sloeg en men naar de kust kon zwemmen.

De mannen hadden over hun kleding een zwemvest aan. Direct na aankomst op de politiewacht werden de autoriteiten, waaronder de Immigratie en de afdeling Verdovende Middelen, op de hoogte gesteld van deze vreemde aankomst. De mannen werden aangehouden omdat zij geen papieren noch geld bij zich hadden. Via Martinique en de Dominicaanse Republiek trachtte de politie gisteren nadere inlichtingen over het trio te krijgen. Gedurende het onderzoek blijven zij ingesloten.

In juli internationaal basketball

ORANJESTAD — Het bestuur van de Arubaanse Basketball Bond (ABB) gaat in juli een «Festibasket '86» internationaal toernooi organiseren. De deelnemers zullen zijn: Puerto Rico, Panama, Colombia, Venezuela en Aruba.

Het ABB- bestuur was aanvankelijk van plan een Arubaanse selectie te laten deelnemen aan de CAC- spelen dit jaar in de Dominicaanse Republiek, doch realiseerde zich dat de tijd voor voorbereiding niet voordelig uitkomt voor Aruba. Als alternatief werd toen gekozen voor «Festibasket '86».

In verband met de voorbereidingen op dit Festibasket, wordt in de maand mei de Amerikaanse trainer/coach Dick Devenzio voor twee maanden op Aruba verwacht om zowel de lokale coaches als spelers het nodige bij te brengen.

Internationale aansluiting ABBA wordt gevierd tijdens algemene ledenvergadering

ORANJESTAD — De Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) komt aanstaande zondagmiddag om vijf uur in jaarlijkse algemene ledenvergadering bijeen in de Boardroom van Holiday Inn Aruba.

De tien punten tellende agenda vermeldt onder meer de verkiezing van een nieuw bestuur en mededelingen over de nieuwe competitie. Om één uur wordt een pauze gehouden om de aansluiting van de ABBA bij de International Baseball Association (IBA) te herdenken. Het woord zal daarbij gevoerd worden door ABBA- voorzitter Gaby Illidge en de voorzitter van het Comité Olimpico Arubano (COA), Doodley Tromp, terwijl Jesus (Chu) Halabi een lezing zal houden over het voor de baseball- sport belangrijke thema: «Een vereniging van managers en coaches op Aruba, een noodzakelijkheid?». Hierna volgt een heildronk op het verkrijgen van de internationale aansluiting door de ABBA.

Ook herbebossing besproken

Min. Berlinski:Caracas geïnteresseerd in CBI

ORANJESTAD — Oliezaken was het belangrijkste onderwerp maar er bleef toch wat tijd over voor andere projecten tijdens het verblijf van de Arubaanse delegatie eerder deze week in Caracas.

Volgens de verklaring van delegatie- lid minister dr. Leonard Berlinski van Economische Zaken is Venezuela zeer geïnteresseerd in het Caribbean Basin Initiative (CBI)- plan. Weliswaar is Venezuela geen partij hierbij, maar Caracas kan van het CBI wel gebruik maken door via Aruba zijn grondstoffen te exporteren.

Het project her(groen)bebossing van Aruba kwam ook ter sprake. Venezuela bood hiervoor hulp aan in de vorm van water. Aruba heeft momenteel — mede door sluiting van de Lago — een overvloed aan water en de delegatie liet de Venezolanen weten hulp voor dit project in een andere vorm te willen zien. De afdeling LVV te Santa Rosa is momenteel bezig een andere vorm van hulp op te stellen. Er werd ook gesproken over het aantrekken van meer Venezolaanse toeristen naar Aruba, waarbij de gedachten gingen naar de introductie van een nieuwe regeling voor de — voor Venezolanen — zeer dure reis- belasting, en hervatting van de Viasa- vluchten.

ORANJESTAD — De Raad van Advies van Aruba heeft nu ook zijn secretaris en waarnemend secretaris gekregen. In handen van gouverneur F.B. Tromp legden mr. Neptali Henriquez en mevrouw mr. Lilly Marval de eed af als respectievelijk secretaris en waarnemend secretaris van de Raad van Advies.

APA-bibliotheek geopend

Naar Dercksen genoemd

ORANJESTAD — Met een korte en eenvoudige ceremonie hebben de studenten en docenten van de Arubaanse Pedagogische Academie (APA) vandaag de bibliotheek van de academie geopend.

Deze bibliotheek is genoemd naar wijlen de heer Abraham Dercksen, de eerste directeur van de APA in de jaren 1969-1971. Van de heer Dercksen is bekend dat hij een grote stimulator is geweest van de opleiding van leerkrachten op Aruba en zeer in het bijzonder heeft gepleit voor een voortdurende scholing van de leerkracht, onder andere door middel van bijscholing. De opening van de APA- bibliotheek is dan ook een posthume huldiging aan de heer Dercksen. De Dercksen- bibliotheek bevat zowel pedagogische als methodische literatuur, die de studenten en docenten behulpzaam kan zijn bij hun functioneren zowel op de APA als in de praktijk van de basisschool. Daarbij is een respectabele collectie van de modernste uitgaven.

In een later stadium hoopt de APA een samenwerking tot stand te brengen met zowel de Openbare Bibliotheek als ook met directie Onderwijs, teneinde te geraken tot uitwisseling van literatuur, waardoor de keuzemogelijkheid verruimd wordt. Ook werden er plannen gemaakt om in de nabije toekomst de bibliotheek open te stellen voor de leerkrachten in de praktijk, zodat ook zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op onderwijs- gebied.

Pasjes bij bezoek prinses Margriet

ORANJESTAD — In verband met de viering van Dag van Vlag en Volkslied en het bezoek van prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven, zal het Bureau Voorlichting speciale pasjes uitgeven voor vertegenwoordigers van de publiciteits- media. Om de pas te krijgen, moet men voorzien zijn van twee pasfoto's. Wat het laatste betreft verleent men medewerking en kunnen vertegenwoordigers van de media op 27 en 28 februari, tijdens werkuren, bij het bureau aan de Dominicanessenstraat terecht voor het laten nemen van pasfoto's.

Regering licht Staten over landingsbaan- plannen in

ORANJESTAD — In een vergadering van de centrale commissie van de Staten heeft de minister van Verkeer en Vervoer Benny Nisbet de leden van de Staten een uiteenzetting gegeven over de plannen voor de verbetering van de landingsbaan op de Arubaanse luchthaven, een project dat door Nederland gefinancierd wordt. Minister Nisbet zette uiteen dat hij het project bij overname had aangetroffen in een zeker stadium en er mee door was gegaan en afgewerkt had. Hij zette uiteen dat hij het zijn plicht acht om de Staten van het verloop op de hoogte te houden omdat zij de vertegenwoordigers van het volk zijn. Destijds toen hij lid van de eilandsraad was en het Bestuurscollege geen rekening met de Staten hield, voelde ik steeds dat het erg moeilijk was on beslissingen te nemen, aldus de bewindsman, daarom ben ik voorstander van de Staten op de hoogte te houden.

BID stelt miljard dollar beschikbaar voor Guatemala

GUATEMALASTAD — De Interamerikaanse Ontwikkelingsbank (BID) heeft de regering van Guatemala hulp aangeboden in de vorm van leningen tot een bedrag van één miljard dollar. Het gaat hierbij om ontwikkelingsprojecten. Een speciale missie van de BID bezocht Guatemala onlangs, waar Vinicio Cerezo Arevalo kortgeleden aantrad als eerste gekozen burger-president sinds jaren. Het fiat is al afgekomen van de BID voor projecten tot een bedrag van vierhonderd miljoen dollar. Er zit nog zeshonderd miljoen dollar in de leningen- portefeuille van de BID voor Guatemala, zo bleek bij het bezoek.

Economische integratie Midden Amerika in Guatemala aan orde

GUATEMALASTAD — In de hoofdstad van Guatemala wordt op hoog niveau een vergadering gehouden over de economische integratie binnen Midden Amerika. Uitgenodigd waren de onder- ministers en de directeuren van de departementen van Integratie. Kernpunt van het overleg is de toepassing van de nieuwe douanetarieven. Dit gebeurde op initiatief van de christen-democratische regering van president Vinicio Cerezo Arevalo van Guatemala. In Guatemala was er veel verzet tegen deze nieuwe douaneregels, vooral ook omdat de invoerrechten op producten van buiten de regio verhoogd worden.

ECO-NOTEN

De 27ste jaarvergadering van de Inter- Amerikaanse Ontwikkelingsbank zal dit jaar van 24 tot en met 26 maart plaatsvinden in San José in Costa Rica. Er worden meer dan 2.000 deelnemers verwacht, waaronder regeringsdelegaties en vertegenwoordigers van het particuliere bedrijfsleven en banken uit Latijns-Amerika en de rest van de wereld.

De Thailands luchtvaart- maatschappij Thai Airways International heeft bij het Europese vliegtuigbouw- consortium Airbus Industrie nog eens vier vliegtuigen van het type A300-600 besteld. Met de order is een bedrag gemoeid van ruim 270 miljoen dollar. Thai Airways heeft al zestien toestellen van Airbus in gebruik.

De Federale Instituut voor Krediet- verlening aan de landbouw in de Verenigde Staten heeft vorig jaar een verlies geleden van 2,7 miljard dollar. Het is het grootste verlies dat ooit door een Amerikaanse financiële instelling is gerapporteerd. Het forse negatieve saldo werd veroorzaakt door een voorziening van drie miljard dollar voor leningen waarover geen rente of aflossing meer kan worden geïnd. In 1984 boekte het Instituut voor Krediet- verlening aan de Amerikaanse landbouw nog een nettowinst van 372 miljoen dollar.

De nettowinst van het Amerikaanse levensmiddelen- concern Nabisco Brands is een fractie gestegen van 44,5 miljoen dollar in 1984 tot 45,5 miljoen dollar in het afgelopen jaar. De winst per aandeel steeg van 2,23 dollar tot 2,28 dollar. De omzet van Nabisco Brands groeide van ruim 938 miljoen dollar tot bijna 958 miljoen dollar.

Het Japanse electronica- concern Hitachi verwacht dat de winst voor belastingen in het op 31 maart eindigende boekjaar zal uitkomen op omstreeks 170 miljard yen (2,45 miljard Nederlandse gulden), 34% minder dan de winst in het afgelopen boekjaar. In een eerdere prognose ging Hitachi nog uit van een winstdaling met 25% tot 193 miljard yen. De verlaging van de raming houdt verband met de forse koersstijging van de yen en het lage prijspeil voor halfgeleiders.

De Britse aannemers- bedrijven John Laing and Sons en George Wimpley lopen de kans een zware boete opgelegd te krijgen vanwege het niet goed opleveren van drie ziekenhuizen in Saudi-Arabië. De twee aannemers- bedrijven trokken zich in november 1985 terug omdat zij minder betaald kregen dan was afgesproken. Het Saudische ministerie van Volksgezondheid overweegt een boete van 5,5 miljoen dollar. Het project heeft in totaal 76,7 miljoen dollar gekost.

Het Oostenrijkse staatschemie-concern Chemie Linz AG heeft in 1985 een verlies geleden van 300 miljoen schilling (48 miljoen Nederlandse gulden). De omzet bedroeg 17,1 miljard schilling (2,83 miljard Nederlandse gulden). De verliezen werden eind vorig jaar aangekondigd, maar toen was nog niet bekend hoe groot ze precies zouden zijn. Vooral de verliezen bij de dochter- onderneming Merx en de daling van de dollarkoers zijn volgens de directie verantwoordelijk voor het slechte resultaat.

In Frankrijk is het aantal werklozen toegenomen van 2,44 miljoen in december tot 2,5 miljoen in januari. Gecorrigeerd voor seizoens- invloeden nam het aantal mensen zonder werk toe van 2,33 miljoen tot 2,38 miljoen. De inflatie kwam in januari dicht in de buurt van de nul procent, na de maand ervoor nog 0,1 te zijn geweest. In de buitenlandse handel had Frankrijk in dezelfde maand een overschot van 3,5 miljard frank (1,26 miljard Nederlandse gulden) tegen een tekort van 3,4 miljard frank in december.

De grootste verzekerings- maatschappij ter wereld, Lloyd's of London, heeft Alan Lord benoemd tot de nieuwe voorzitter van de raad van bestuur, nadat Ian Hay Davidson ontslag had genomen. Hay Davidson verlaat Lloyd's omdat in een intern nderzoek werd geconcludeerd dat de functie van voorzitter van de raad van bestuur gewijzigd moest worden. Lord heeft eerder gewerkt voor het ministerie van Financiën.

Nicaragua verwacht dit jaar dankzij de gestegen prijzen vijftig tot zestig miljoen dollar meer te verdienen met de export van koffie. De onder- minister van Buitenlandse Handel, Bernardo Camorro, zei dat de invoer van koffie Nicaragua dit jaar zo'n 180 à 190 miljoen dollar zou opleveren, de helft van de totale exportinkomsten.

De Internationale koffie organisatie (ICO) heeft de export- plafonds voor koffie opgeheven. Dat is gebeurd omdat de koffieprijzen zich nu al 45 dagen boven de grens van 150 dollarcent per pound (455 gram) bevinden. De achtergrond van de hoge koffieprijzen is de droogte in Brazilië die naar verwachting tot een misoogst en dus schaarste op de wereld- koffiemarkt zal leiden. Brazilië is de grootste koffie- producent ter wereld.

Granada Group vindt het overnemings- bod van Rank Organisation "in alle opzichten onacceptabel" en heeft haar aandeelhouders aangeraden het bod af te wijzen, zo heeft de onderneming bekend gemaakt. De woordvoerder van Granada zei dat de verwerping van het bod van Rank op een lijn staat met het afbreken van de onderhandelingen over een fusie met Ladbroke. Een maand geleden kapte Granada de fusie- besprekingen af omdat "ze het niet eens konden worden over de voorwaarden".

De Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen Pan American World Airways (Panam) is vorig jaar uit de rode cijfers gebleven dankzij de verkoop van haar lijndiensten over de Stille Oceaan aan United Airlines. Deze transactie bracht 341 miljoen dollar op en zorgde daarmee voor een winst van 51,8 miljoen dollar over 1985, zo maakte de maatschappij bekend. In 1984 was er een verlies van 206,8 miljoen dollar.

De bierbrouwer Guinness heeft zijn bod op de grote Schotse whisky- fabrikant Distillers ingetrokken, zo heeft een woordvoerder van het Britse ministerie van Handel en Industrie verklaard. Hoewel hierdoor de kansen van een concurrerend bod van de supermarkten Argyll lijken te zijn gestegen, wordt er rekening mee gehouden dat de stap van Guiness slechts een manoeuvre is om alsnog met Distillers te fuseren op een manier die genade vindt in de ogen van de Britse monopolie- commissie.

American Express wil haar activiteiten in Groot-Brittannië en Japan uitbreiden ondanks de verliezen die daar en elders worden geleden. De onderneming streeft ernaar aan het eind van dit jaar in Tokio een sterke positie te hebben als effecten- makelaar. In Groot-Brittannië wil American Express een belang van 100% nemen in het effectenkantoor Messels. Het Amerikaanse concern voorziet dat de financiële markten in de wereld uiteindelijk zo op elkaar zullen aansluiten dat er 24 uur per dag wordt gehandeld en wil daarom behalve in New York ook sterk zijn vertegenwoordigd in Londen en Tokio.

Het Amerikaanse aannemingsconcern Bechtel heeft een overeenkomst ondertekend voor de bouw van een met kolen gestookte electrische centrale bij de Turkse stad Tekirdag. Het akkoord heeft betrekking op het ontwerp, de financiering, de bouw en de exploitatie van de centrale. Bij het project, dat omstreeks een miljard dollar kost, zijn ook Combustion Engineering en de Westduitse Kraftwerk Union betrokken.

De Europese Commissie heeft Groot-Brittannië er bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg van beschuldigd in de periode 1979-1983 een prijsbeleid voor melk te hebben gevoerd dat in strijd is met de EG- voorschriften. De Britse regering zou boter- producenten in eigen land hebben bevoordeeld boven fabrikanten in andere EG- landen door het hanteren van twee prijzen voor melk ten behoeve van de boter- productie. Als het Hof de aanklacht gegrond acht, kan dat Groot-Brittannië vele miljoen kosten.

De nettowinst van de Amerikaanse onderneming Schlumberger is gedaald van 1,18 miljard dollar in 1984 tot 351 miljoen dollar in het afgelopen jaar. De winst per aandeel daalde van 4,10 dollar tot 1,17 dollar. De verslechtering is voor een groot deel toe te schrijven aan afschrijvingen op de dochter- onderneming Fairchild Semiconductor tot een bedrag van 511 miljoen dollar. De omzet van Schlumberger steeg vorig jaar met drie procent tot 6,56 miljard dollar. De verwerving in 1984 van een belang van 50% in de activiteiten van Dowell in Noord-Amerika en de aankoop van Sedco zorgen voor een omzet- stijging van 453 miljoen dollar.

Duvalier waarschuwt voor staat van beleg

MANILA — President Marcos heeft in reactie op de oproep tot burgerlijke ongehoorzaamheid gedreigd de staat van beleg af te kondigen. Deze gold ook al van 1972 tot 1981. Als gevolg van de acute vertrouwenscrisis is de peso met ruim 10 procent in waarde gedaald, een historisch dieptepunt.

De afgezant van president Reagan Philip Habib heeft Marcos gewaarschuwd dat democratische hervormingen noodzakelijk zijn, alsmede deling van de macht met de oppositie wil de VS hulp worden voortgezet. Het antwoord van Marcos is niet bemoedigend, aldus de Washington Post die hoge Amerikaanse functionarissen aanhaalde.

Oppositieleidster Corazon Aquino heeft de VS aangeraden de katholieke kerk te gebruiken voor het verdelen van de hulp, met uitzondering van een gering bedrag voor de bestrijding van de communistische opstandelingen. President Reagan komt in Washington steeds meer onder druk te staan van politici die het bewind van Marcos veroordelen en een stopzetting van de VS hulp aan dat land eisen. Woordvoerder Larry Speakes van het Witte Huis noemde die oproepen voorbarig, temeer daar dan ook de VS bases in de Filipijnen in gevaar komen. Een anonieme medewerker van Reagan wees erop dat bij verminderde hulp, het vermogen van de Filipijnse strijdkrachten om de bases te verdedigen zou verzwakken. Verplaatsing van de bases naar een minder strategisch punt kost tussen de 5 en 8 miljard dollar.

Brazilië: nog in 86 relaties met Cuba

BRASILIA — Voor het einde van dit jaar herstelt Brazilie zijn diplomatieke betrekkingen met Cuba, zo heeft minister Robert Abreu Sodre van Buitenlandse zaken van Brazilie voor de tv verklaard. Volgens hem zijn er geen «belangrijke obstakels, welke de hervatting van de relaties met dit communistische land in de weg staan». Hij noemde het een ijkpunt in de Braziliaanse diplomatie om «met alle landen» relaties te onderhouden. Brazilie brak met Cuba in 1964 nadat de militairen aan de macht waren gekomen in Brazilie. Verleden jaar keerde het leger naar de kazernes terug in Brazilie.

VS- genie-deskundigen in San Jose aangekomen

SAN JOSE — De eerste groep van de 180 Amerikaanse ingenieurs kwam dezer dagen in Costa Rica aan, die ingezet zullen worden bij de aanleg van verschillende bruggen. Deze voorhoede gaat het onderdak opzetten voor deze Amerikaanse deskundigen, zo deelde minister Carlos Jose Gutierrez van Buitenlandse zaken in San Jose mee. Het werk aan de bruggen begint pas op 22 april. Het gaat om de aanleg van een nieuwe brug over de Rio Hatillo en om herstelwerkzaamheden aan vier andere bruggen in het zuiden van het land. De technici zijn ongewapend, hoewel zij deel uitmaken van de genietroepen van de Amerikaanse strijdkrachten. Zij komen op verzoek van de Costaricaanse regering. Nicaragua heeft protest aangetekend tegen deze vorm van technische bijstand van Amerikaanse zijde en waarschuwde dat hun inzet de pas ingezette normalisering in de betrekkingen tussen Managua en San Jose in gevaar kan brengen. Costa Rica heeft deze bezwaren weggewuifd.

Voorbeschouwing Eredivisievoetbal

Al vijf wedstrijden voor komend weekeinde in de eredivisie afgelast

DEN HAAG — Aan de vooravond van het weekeinde vinden vier thuisspelende clubs uit de eredivisie, dat de gesteldheid van het hoofdveld goed genoeg is voor een competitieduel. Sparta en FC Den Bosch, waar de consul donderdag juist op bezoek was geweest, FC Utrecht en Ajax lieten optimistische geluiden horen. Fortuna Sittard, FC Twente, NEC en Haarlem vonden, dat voetbal onmogelijk dan wel onverantwoordelijk was. Excelsior twijfelde nog.

Competitieleider Jan Huijbregts vertelde, dat hij de negen wedstrijden uit de eredivisie wil laten doorgaan. Alleen als vrijdag meer dan vijftig procent van de duels wordt afgelast, zal hij de gehele competitie niet laten doorgaan. "Ik moet wel zo handelen, anders komen we flink in de problemen", zei Huijbregts, die maandagavond tijdens de algemene vergadering betaald voetbal fel werd aangevallen op zijn afgelastingsbeleid.

"Het laatste competitie- weekeinde is 19 mei, met Pinksteren. Wellicht kunnen we doorgaan tot de 25ste, maar daarna begint het wereldtitel- toernooi in Mexico. Dan hoeven de clubs helemaal niet te rekenen op toeschouwers".

Vooralsnog zijn de clubs uit de hoogste divisie niet in de financiële problemen geraakt door de reeks afkeuringen. Het laatste competitie- weekeinde van voor de winterstop dateert van 21-22 december. Bij de voortzetting van het seizoen, op 1 en 2 februari, konden Twente en Fortuna op eigen terrein niet spelen. Ook donderdag lagen hun velden er beroerd bij: een laag sneeuw van ongeveer vijf centimeter, met daaronder een bevroren grond. Penningmeester Henk Hut van het sectiebestuur betaald voetbal van de KNVB heeft nog geen klachten gehad van noodruftige clubs. "Ik verwacht evenwel acute problemen, indien er dit weekeinde weer niet wordt gespeeld. We hebben een noodfonds van acht à negen ton. De maximale uitkering per club bedraagt 45.000 gulden. Niemand heeft echter verzocht daaruit te mogen putten. Dat verbaast mij, maar wellicht is het tekenend voor de verbeterde financiële situatie voor het betaald voetbal".

Enkele clubs toonden zich fel voorstander van een wijziging in de competitie-opzet. "Daarvoor hebben wij acht jaar geleden al gepleit", zei de scheidende manager Ron van Dalen van FC Twente, dat zondag PSV zou ontvangen. "Van half december tot half maart geen voetbal. Dat is overzichtelijk en herkenbaar voor je supporters".

Zijn collega Joop Castenmiller van Fortuna, dat de derby tegen VVV op het programma heeft, was net zo gestemd: "Een verandering is noodzakelijk. Van mij hoef je het niet per se een zomercompetitie te noemen. Als januari en februari er maar uit gaan. Dan hebben de clubs tijd voor oefenwedstrijden of een trainingskamp in binnen- of buitenland. Zoiets kun je ver van te voren afspreken, dan weet iedereen waar we aan toe zijn".

Castenmiller is overigens niet bang voor concurrentie van de wereldtitel- strijd in Mexico: "Dat toernooi is juist een stimulans, de mensen krijgen daardoor zin naar het veld te gaan".

Bij NEC concludeerde de consul donderdagmiddag, dat voetbal niet verantwoord was. Het veld in Nijmegen, dat was bedekt met een tot ijs geworden sneeuwmassa, lag er voor het duel tegen Feijenoord veel te hobbelig bij. "Weer een teleurstelling", vond trainer en toekomstig manager Sando Popovic. "De spelers moeten zich steeds opnieuw opladen". Popovic droeg een ander alternatief aan: gewoon doorspelen zonder winterstop en per week bekijken of voetballen mogelijk is. "Het zal wel weer een tijd duren voordat het zo ver is", concludeerde hij. "Ik mis in Nederland nou eenmaal besluitvaardigheid".

Excelsior, dat mede-degradatiekandidaat MVV ontvangt, heeft oren naar een competitie in de warmere maanden. Penningmeester Borneman verwacht zondag, als het mee zit, vijfhonderd belangstellenden op Woudestein: "Wat heb je daar nou aan, we kunnen beter in een later stadium spelen. Veldtechnisch gezien kunnen we wel een wedstrijd hebben, we hebben thuis een paar keer vriendschappelijk gespeeld. Maar toen werd er veel voorzichtiger gevoetbald dan gewoonlijk".

Sport in het kort

ZEILEN/RIO DE JANEIRO — De eerste wedstrijd voor de strijd om het wereldkampioenschap zeilen in de Flying Dutchmanklasse voor Rio de Janeiro is wegens afnemende wind afgebroken. Aan de wedstrijden nemen 51 boten uit vijftien landen deel.

*****

AUTOSPORT/LONDEN — De Britse formule 1- renstallen hebben maandag de namen van hun tweede rijders bekend gemaakt. De Amerikaan Eddie Cheever wordt na de Engelsman Derek Warwick tweede man bij Tyrrell. De Zwitser Marc Surer kreeg een contract bij Arrows achter de Belg Thierry Boutsen.

*****

VOETBAL/MONTEVIDEO — In een oefenwedstrijd voor de eindronden van het wereldkampioenschap voetbal hebben Uruguay en Polen in Montevideo 2-2 gespeeld. Baran zette Polen tweemaal op voorsprong, Bengoechea en Zalazar maakten gelijk. Er waren 50.000 toeschouwers.

*****

TENNIS/LONDEN — Jan- Willem Lodder heeft de derde ronde bereikt van het satelliet tennistoernooi in Londen. Hij versloeg de Engelsman Botfield: 7-6, 3-6, 6-4. Fred Sauer, van oorsprong Zuidafrikaan en nu voor Nederland uitkomend, verloor daarentegen van een Engelsman. Met 7-6, 6-3 was Drysdale sterker.

*****

AUTOSPORT/RIO DE JANEIRO — Ayrton Senna heeft de snelste tijd laten klokken tijdens testwedstrijden voor formule 1-wagens in Rio de Janeiro. De Braziliaan deed een minuut en 33,06 seconden over het 5034 meter lange circuit van Jacarepagua. De Zweed Stefan Johansson werd tweede in 1.34.24, Senna's landgenoot Nelson Piquet derde in 1.35.26.

*****

OLYMPISCH/CORTINA D'AMPEZZO — Een delegatie van het Internationaal Olympisch Comite (IOC), met onder anderen de Nederlander Cees Kerdel, is in Cortina D'Ampezzo gearriveerd. De IOC- afvaardiging, die werd ontvangen door burgemeester Francesco Basilio Ghedina, onderzoekt in hoeverre het Italiaanse ski- oord geschikt is voor de organisatie van de winterspelen in 1992.

*****

VOETBAL/HAVANA — Het voetbal in Cuba is in ernstige mate achtergebleven bij de ontwikkeling van de overige sporten in dat land. Dat zei voorzitter Joao Havelange van de wereldvoetbal- federatie (FIFA) in Havana, waar hij een trainerscursus officieel van start liet gaan. Volgens Havelange moet in Cuba alles worden gedaan het voetbal op net zo'n peil te brengen als boksen en atletiek.

*****

ATLETIEK/AMSTERDAM — Gerard Nijboer, Cor Lambregts, Klaas Lok en Hans Koeleman nemen deel aan de strijd om het Nederlands kampioenschap veldlopen, 2 maart in Amsterdam. Bij de dames doen onder anderen Carla Beurskens, Elly van Hulst, Wilma Rusman en Eefje van Wissen mee.

*****

ZWEMMEN/WEST- BERLIJN — De prestatie van de Italiaan Gianni Minervini van 20 augustus vorig jaar op de 100 meter schoolslag wordt door de Europese Zwemfederatie (LEN) niet bekend als Europees record. Dat liet secretaris- generaal Sarsfield van de LEN woensdag weten. Minervini zwom de afstand in een minuut en 2,61 seconden. Deze tijd werd evenwel niet volgens de reglementen aangemeld bij de LEN. De 1.02,84 van de Sovjet Dimitri Volvov (19 februari 1984 te Moskou) blijft daarom genoteerd staan als record.

*****

ZWEMMEN/MOSKOU — Voormalig olympisch kampioen Vladimir Salnikov heeft tijdens internationale zwemwedstrijden in Moskou de beste wereldprestatie van het jaar geleverd op de 400 meter vrije slag. Hij eindigde in 3 minuten 51,09 seconden. Zijn landgenoten Dimitri Pankov (3.56,71) en Alexander Gaidoekjevitsj (3.57,52) werden respectievelijk tweede en derde.

Op de tweede dag zorgde Dimitri Wolkov met 2.16,38 op de 200 meter schoolslag voor een uitstekende verrichting. De 100 meter vrije slag leverde een overwinning op voor Sergej Smirjagoien in 50,65 seconden. De beste tijd op de 200 meter ruglsag werd gemaakt door Sergej Zalbolotnov (2.02,28).

*****

VOETBAL/MILAAN — De Italiaanse justitie heeft een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen de voormalige voorzitter van AC Milan, Guiseppe Farina. De 52-jarige Farina, achttien jaar actief in de voetbalwereld, zou voor de rood-zwarte club uit Milaan voor 5,5 miljoen-Hfls belasting hebben ontdoken. Farina is ondertussen uitgeweken naar Zuid-Afrika.

*****

TENNIS/BUENOS AIRES — Jose-Luis Clerc, met Guillermo Vilas de toonaangevende tennisspeler van Argentinië, heeft woensdag aangekondigd zijn sportieve loopbaan te beëindigen. Clerc won in zijn carrière 25 grand-prix-toernooien, verdiende 5 miljoen gulden aan prijzengeld en verkeerde enkele jaren in de top-tien van de wereldranglijst. Clerc is 27 jaar.

*****

VOETBAL/LIVERPOOL — Liverpool heeft zich als eerste geplaatst voor de kwartfinales van het Engelse bekertoernooi. In een replay werd York uit de derde divisie met 3-1 verslagen. De drie-voudige Europese bekerwinnaar had er een verlenging voor nodig. Na 90 minuten was de stand net als in de eerste ontmoeting: 1-1. De doelpunten werden gescoord door Wark en Canham. Ex-Ajacied Jan Molby tekende na vier minuten in de extra speeltijd voor het winnende doelpunt. Manager-speler Daglish zorgde voor 3-1. Vorig jaar won Liverpool de replay tegen York nog met 7-0.

*****

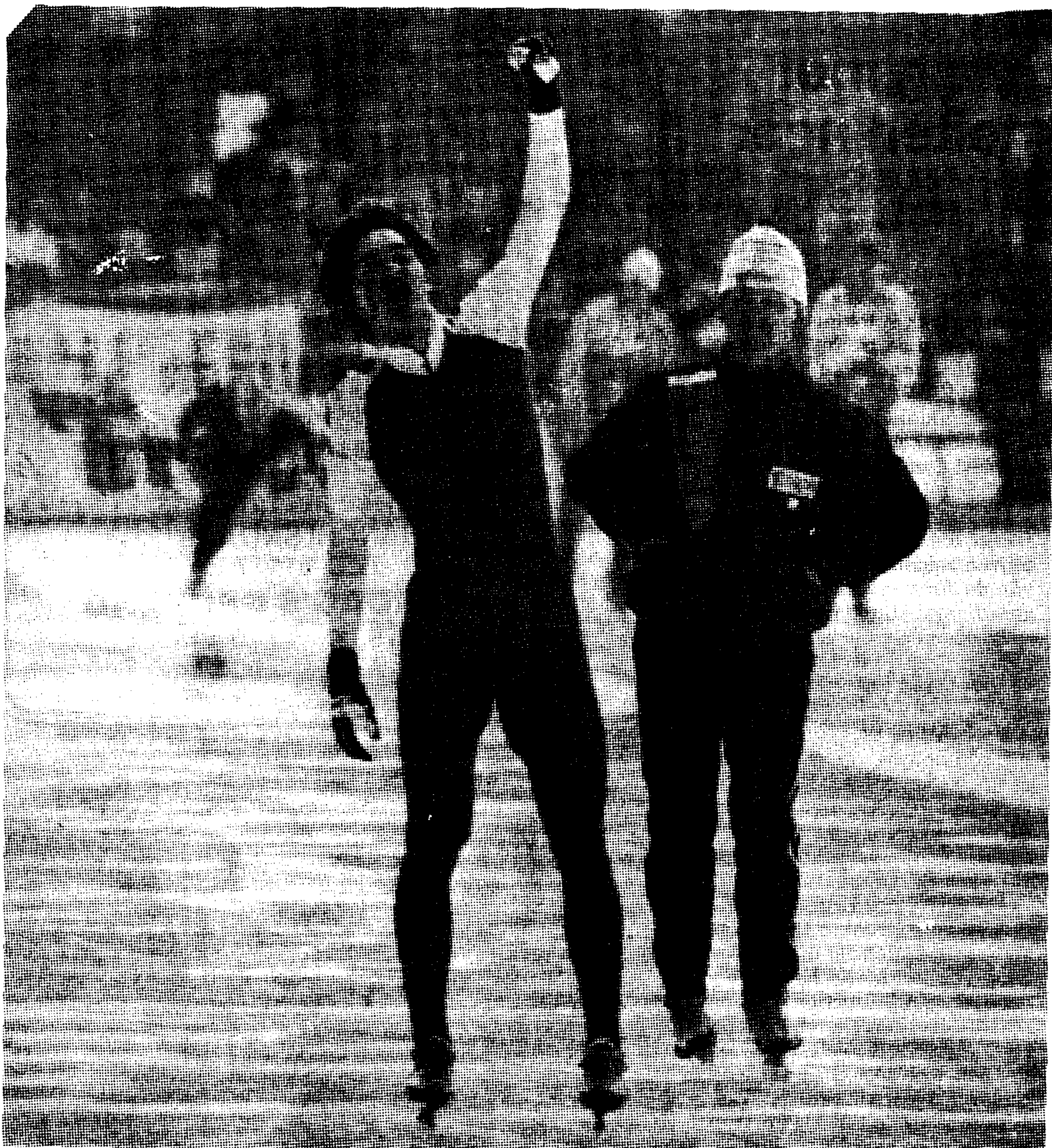
PAARDESPORT/HONGKONG — Elf jockeys en trainers zijn donderdag in Hongkong aangehouden op verdenking van manipulatie van uitslagen tijdens paardenraces. Onder hen bevindt zich de Australiër Gary Moore, die onlangs de grote prijs van Hongkong won.

*****

BIATHLON/OSLO — De Sovjet Valeri Medvedsjev is donderdag in Oslo wereldkampioen biathlon geworden op de twintig kilometer. Hij won de wedstrijd in 57 minuten en 5,3 seconden voor de Oostduitser Andre Sehmisch (57.19,2) en de Oostenrijker Alfred Eder (58.38,1).

*****

ZWEMMEN/MOSKOU — De Sovjet-zwemmer Dimitri Volkov heeft donderdag de beste Europese prestatie op de 50 meter schoolslag geleverd. Hij kwam tot een tijd van 28,48 seconden. Het oude (officieuze) Europees record stond op naam van de Westduitser Rolf Beab met 28,67.

INZELL — Wereldkampioen schaatsen bij de heren, Hein Vergeer, balt hier zijn vuist na het beëindigen van zijn tien kilometer-rit tijdens het werelkampioenschap schaatsen voor allrounders in Inzell (BRD). Zal de Nederlander op de wereldkampioenschappen sprint in Japan ook triomfen gaan vieren? Een ploeg van zeven Nederlandse schaatsers en schaatsters reisde dinsdag af naar Karuizawa om daar een gooi te doen naar een titel.

Zeven schaatsers vertrokken:

Van Gennip niet naar de WK sprint in Japan

KARUIZAWA/SCHIPHOL — Het schaatsjaar 1986 is voor Yvonne van Gennip identiek aan de vorige jaargang. Dinsdag moest de 21-jarige Haarlemse zich ziek melden voor de reis naar Japan, waar dit weekeinde in Karuizawa de strijd om de wereldkampioenschappen sprint plaats vindt. Van Gennip ligt thuis met koorts in bed. Reserve Ingrid Haringa, een pupil van gewest-trainer Egbert van 't Oever, werd dinsdag in allerijl opgeroepen om Van Gennip te vervangen.

Vorig jaar miste Yvonne van Gennip de wereldtitelstrijd, toen in Heerenveen, ook al door ziekte. Zowel in 1985 als in 1986 bleef Van Gennip ook voor de strijd om het Nederlands kampioenschap allround in bed. Nog meer overeenkomsten tussen '85 en '86, bij de toernooien om het Europees en wereldkampioenschap allround eindigde de Noordhollandse beide seizoenen op dezelfde posities: respectievelijk tweede (EK) en vierde (WK). Na enkele medische ingrepen had Van Gennip gehoopt dit seizoen minder door lichamelijke tegenslagen geteisterd te worden. Die hoop is ijdel gebleken.

Van het Nederlandse zevental zijn Jan Ykema en Geert Kuiper eind vorige week, onder begeleiding van bondsarts Maarten Koornneef, al in het koude Karuizawa gearriveerd. Wereldkampioen Hein Vergeer, Hans Janssen, Petra Moolhuizen, Marieke Stam en Ingrid Haringa zijn dinsdag, met coaches Gemser en Kloosterboer, afgereisd naar Japan. De omstandigheden op de hooglandijsbaan (939 meter) van Karuizawa waren tot dinsdag uitstekend. De Japanse ex-wereldkampioen Kuroiwa won vorige week de 500 meter in 37,54 seconden. Dinsdag is het echter gaan sneeuwen. Kuiper en Ykema hebben nog geen geregistreerde trainingswedstrijden gereden.

Schenk en Heiden lovend over Vergeer

INZELL — Ard Schenk vindt het schaatsen weer leuk. De drievoudig olympisch kampioen van 1972 genoot in Inzell van een wereldtitelstrijd, die tot de laatste afstand spannend bleef. Schenk en Eric Heiden hebben zich dit weekeinde laten overtuigen door Hein Vergeer en twee debutanten. Heiden had zondag na de 1500 meter nog Oleg Bozjev als winnaar getipt. De inzet van Vergeer op de tien kilometer dwong ook bewondering af bij de Amerikaan, die het toernooi volgde als commentator van het televisie- station CBS.

Heiden: "Toen hij vorig jaar in Hamar wereldkampioen werd, was ik niet zo onder de indruk. Nu ben ik er van overtuigd, dat Vergeer tot de werkelijk groten moet worden gerekend. Het is wel noodzakelijk, dat hij bij de olympische winterspelen goud haalt. Ondanks dit geweldige volksfeest vormen deze toernooien een te smalle basis".

Schenk had weinig twijfels over de afloop gekend. "De druk voor Bozjev was ontzettend groot. Twee misslagen op het moment, dat hij het verschil met Vergeer moest vergroten, gaven de doorslag".

Heiden verklaarde voor dit weekeinde nog nimmer de namen van Gerard Kemkers en Leo Visser te hebben gehoord. "Het is ongelooflijk, dat Visser pas twee jaar serieus schaatst. Zijn manier van rijden maakt een zeer volwassen indruk". Schenk, die in Inzell aanwezig was als vertegenwoordiger van de stichting die de olympische spelen van 1992 naar Amsterdam wil halen, roemde ook de begeleiding van de huidige schaatsgeneratie. "De prestaties hier spreken boekdelen over de manier, waarop rijders en trainer met elkaar samenwerken. Een stille kracht weet kennelijk de juiste sfeer te scheppen. Hein is een hele grote, maar de voorwaarden zijn aanwezig om die twee andere gasten ook zover te brengen".

PAARDESPORT/PFAFFENHOFEN — Op de eerbiedwaardige leeftijd van 29 jaar is donderdag in Pfaffenhofen (BRD) het paard Errol, een voormalig winnaar van de Duitse derby en een van de beste fokhengsten van de Bondsrepubliek gestorven. Het nageslacht van Errol heeft tot nu toe bijna negen miljoen gulden gewonnen.

*****

Arke sponsort Sportsupport

AMSTERDAM — De stichting Sportsupport heeft donderdagmiddag in Amsterdam een tweede grote sponsor binnen gehaald. Met het reisbureau Arke werd een contract afgesloten tot en met de Olympische Spelen van 1988 voor een bedrag van een half miljoen gulden. Als tegenprestatie moeten Sportsupport en de in de stichting samenwerkende Nederlandse Sport Federatie (NSF) en het Nederlands Olympisch Comité hun reizen door de nieuwe sponsor laten verzorgen.

Hoofdsponsor van Sportsupport is Philips. Daarnaast komt geld binnen van veertig andere bedrijven voor kleinere bedragen voor ondersteuning van de Nederlandse sportwereld. De talentvolle sportlieden profiteren, maar ook organisaties van grote sportevenementen in Nederland, zoals de wereldkampioenschappen turnen volgend jaar in Rotterdam, het B-wereldkampioenschap ijshockey van volgende maand in Eindhoven en het wereldkampioenschap hockey dames deze zomer in Amstelveen.

Het contract werd donderdag in Amsterdam ondertekend door Sportsupport-voorzitter Rob Frese en J. Kist van de nieuwe geldschieter.

Salaris via fonds garanderen

Spelers willen meer invloed op het licentiesysteem

ZEIST — Ondanks een nadrukkelijk verzoek van Sparta-aanvoerder Louis van Gaal heeft de algemene vergadering betaald voetbal maandagavond de spelers niet meer invloed willen geven. Als voorzitter van de Centrale Spelers Raad (CSR) wees Van Gaal op het adviesrecht dat de voetballers nu hebben in het nieuwe licentiesysteem. De CSR, die het in grote lijnen eens is met de licentiereglementen, wil evenwel instemmingsrecht.

Er werd een compromis gevonden. Vrijwel alle besluiten van het sectiebestuur, dat zich zal laten adviseren door een onafhankelijke licentiecommissie, zullen worden genomen met inachtneming van de bevoegdheden van de CSR. Van Gaal vond dit wel aardig, maar hij was toch bang in de toekomst naar de rechter te moeten stappen. "Daar hebben we echter geen zin in, we hopen alles in overleg met het sectiebestuur te kunnen doen".

Van Gaal wil ook dat de salarissen van de spelers uit een waarborgfonds worden doorbetaald na de opheffing van een club. De KNVB wilde niet verder gaan dan een fonds dat het de clubs mogelijk maakt verplichtingen in algemene zin na te komen. Daarover zal met de CSR worden onderhandeld. De betaalde voetbal organisaties moeten voortaan jaarlijks kunnen aantonen aan een aantal financiële en organisatorische eisen te voldoen. Zo moeten ze, met twee betaalde elftallen en een jeugdteam, over tenminste 42 spelers beschikken. Daarvan moeten 15 contractspeler zijn.

Vladimir Snack dominokampioen

WILLEMSTAD — Zondag jongstleden werd een groots knock-out toernooi domino gehouden, dat werd georganiseerd door Centrale Stichting Asencion. Er namen negen teams aan deel: Vladimir Snack, Toko Sao Paulo, Country Club Rio Magdalena, Los Primos, Rio Magdalena Boys, 4th July, Horse Power, Christoffel Lines en Asencion Boys.

In de verliezersronde werd Toko Sao Paulo kampioen, terwijl Country Club Rio Magdalena sub-kampioen werd.

In de winnaarspoule werd Vladimir Snack kampioen door met 30-31 te winnen van Los Primos, die daardoor genoegen moest nemen met het sub-kampioenschap.

Europa blijft taboe voor Engelse clubs

LONDEN — De uitsluiting van de Engelse voetbalclubs voor de Europese titeltoernooien blijft ook volgend seizoen van kracht. Dat hebben Engelse dagbladen donderdag gemeld. Zij citeerden wat zij noemden prominente functionarissen van de Europese Voetbal Unie (Uefa), die anoniem wensten te blijven.

Volgens de informanten zal de Uefa zich zowel volgende week te Rome als in april in Lissabon, tijdens de laatste vergadering van het seizoen, in tegenstelling tot eerdere berichten uitspreken voor handhaving van de straf. Daardoor blijven de Engelse clubs voor onbepaalde tijd uitgesloten van deelname. De straf werd opgelegd na het drama in het Heizelstadion, 29 mei bij de finale tussen Juventus en Liverpool. Gevechten kostten 39 mensen het leven. In Engeland bestaat nu de vrees, dat in het toernooi om de Uefa-beker twee van de vier plaatsen moeten worden ingeleverd, doordat er geen punten kunnen worden verzameld.

Voorcompetitie

Hrubesch is voorgoed uitgeschakeld

DORTMUND — Aan de voetballoopbaan van Horst Hrubesch, 21- voudig Westduits international, is een vroegtijdig einde gekomen. De bonkige spits, die bekendheid kreeg bij Hamburger SV en later naar Standard Luik verhuisde, wordt maandag geopereerd in de liesstreek.

Zijn contract met Bundesligaclub Borussia Dortmund loopt aan het einde van dit seizoen af. Daarna zou de 34- jarige Hrubesch toch al zijn gestopt met topvoetbal. De artsen verwachten, dat Hrubesch na de operatie tenminste twee weken aan bed is gekluisterd. Daarna moet hij tot begin mei rust houden. Dan loopt de Bundesliga vanwege de wereldtitelstrijd in Mexico op zijn einde.

*****

VOETBAL/ZEIST — Het Nederlands Uefa-elftal (16-18-jarigen) heeft donderdag in Zeist een oefenwedstrijd tegen eerste divisieclub Wageningen met 2-1 (1-1) gewonnen. Het scoreverloop was: Regtop (Ajax) 1-0, Vink 1-1, Laamers (Wageningen) 2-1.

*****

Engels voetbal in de greep van Koning Winter

LONDEN — Vrieskou, keiharde velden en enkele sterke verrichtingen van kleine clubs maakten zaterdag dat er geen enkele beslissing viel in de vijfde ronde van het toernooi om de Engelse voetbalbeker. Vier duels vonden doorgang; ze eindigden alle in een gelijkspel.

Het beste voetbal werd gespeeld door Luton Town en Arsenal op het kunstgrasveld aan Kenilworth Road (2-2). Arsenal kwam in de 8e minuut al achter te staan door Hill. Allinson maakte gelijk via de paal. In de 27e minuut kwam Arsenal op voorsprong toen Rocastle een lob van Woodcoack inkopte. Kandidaat- international Harford zorgde nog voor de rust voor de gelijkmaker, die tevens de eindstand betekende.

Liverpool had een omstreden strafschop nodig om een replay te redden tegen York uit de derde divisie (1-1). York herhaalde daarmee de stunt van vorig jaar met precies hetzelfde resultaat. Voor de replay koestert de ploeg weinig hoop. Vorig jaar werd het op Anfield Road 7-0 voor Liverpool. In hun derde treffen redde Grobbelaar Liverpool in de eerste helft van een achterstand. Beide treffers vielen na rust binnen vier minuten. Ford zette York met een schot van twaalf meter afstand op voorsprong. Liverpool maakte de naam van counterploeg weer waar al was de arbitrale beslissing tot een strafschop twijfelachtig. De strafschop van Liverpool werd benut door de Deense oud- Ajacied Jan Molby.

Peterborough, de enige overgebleven ploeg uit de vierde divisie, nam twee keer de leiding tegen tweede- divisieclub Brighton, die telkens direct terugsloeg (2-2). Millwall uit de tweede divisie, dat vorig seizoen de kwartfinales haalde, deed een goede stap voor een herhaling van die prestatie. Door een 0-0 bij Southampton werd een replay op eigen veld afgedwongen.

Temperaturen beneden het vriespunt leidden tot uitstel van de wedstrijden West Ham United tegen bekerhouder Manchester United, Derby County tegen Sheffield Wednesday en Bury tegen Watford. Ook de ten behoeve van de televisiekijkers naar zondag verschoven bekerwedstrijd Tottenham - Everton kon niet gespeeld worden door de invloed van de winter. Deze wedstrijd wird verschoven naar woensdag.

In de eerste divisie ging zondag één wedstrijd wel door: Coventry - Birmingham 4-4.

Irak haalt vliegtuig met Iraanse autoriteiten neer

BAGDAD — Irak heeft erkend een Iraans vliegtuig te hebben neergeschoten maar houdt daarbij vol dat het gaat om een militair toestel, terwijl Iran zegt dat het een burgervliegtuig was met passagiers die allemaal zijn omgekomen. In het Westen toont men zich ondertussen verbaasd over het Iraans succes in de Golf- oorlog, als gevolg waarvan Irak nog steeds geen kans heeft gezien Iran in de hoek te drukken.

Volgens Irak is een Iraans vliegtuig neergehaald, dat een persoonlijk vertegenwoordiger van Imam Chomeini en zes afgevaardigden vervoerde. Maar het Iraakse persbureau IRNA hield vol, dat het om een militair transportvliegtuig van het type Hercules C- 130 ging en niet om een burger- passagiersvliegtuig, zoals Teheran donderdag zei.

Irak heeft donderdag een Iraans passagiers- vliegtuig neergehaald, zo meldde het Iraanse persbureau IRNA. Bij het ongeluk kwamen verscheidene hooggeplaatste Iraanse regerings- functionarissen om het leven. Volgens IRNA waren er geen overlevenden. Maar de Iraanse ambassadeur bij de Verenigde Naties in New York zei te vrezen dat alle 46 inzittenden waren omgekomen. In het toestel van het type „Fokker F- 28 Fellowship" zaten leden van het Iraans parlement en de persoonlijke vertegenwoordiger van Imam Chomeini in het corps van Revolutionaire gardisten, Hojjatoleslam Fadhlollah Mahalatti. Het vliegtuig werd, aldus IRNA, donderdagochtend even voor negen uur (Nederlandse tijd) neergehaald in de buurt van de zuidwestelijke Iraanse stad Ahwaz.

Amerikaanse en andere deskundigen zijn verbaasd over het recente succes van Iran in de Golf- oorlog en vragen zich af waarom Irak er tot nu toe niet in is geslaagd de Iraanse troepen terug te dringen van het schiereiland FAW. „Ze (Irak) hebben een formidabele militaire machine, maar ze zijn niet in staat geweest deze effectief te gebruiken", zo zei een van hen.

De Amerikaanse functionarissen, die onbekend wensten te blijven, zeiden dat uit informatie van de Amerikaanse inlichtingen- diensten blijkt dat de Iraanse troepen de volledige controle hebben over de Iraakse oliehavenstad Al Faw bij de strategische waterweg Shatt Al- Arab.

De Iraanse troepen hebben een pontonbrug aangelegd over de omstreden grensrivier waarover jonge soldaten en materieel worden vervoerd naar het bruggehoofd aan de overkant. „Mensen die deze oorlog al meer dan vijf jaar volgen zijn verbaasd over de trage Iraakse reactie op het Iraanse offensief in deze belangrijke sector van het front", zo zei een van de functionarissen. „En ik kan u verzekeren dat zulke landen als Kuweit, die Irak steunen, zich zeer ongerust maken over de ontwikkelingen van de gevechten sinds het begin van dit jaar", zo voegde hij er aan toe.

Deskundigen in het Amerikaanse overheids- apparaat en individuele onderzoekers zijn van mening dat de Iraniers op het moment nauwelijks geïnteresseerd lijken in het uitbouwen van hun bruggehoofd langs de Shatt Al- Arab. De autoweg van Basra naar Bagdad en het kleine Kuweit kunnen in gevaar komen tenzij Irak meer verdedigings- troepen inzet, aldus de waarnemers.

AMSTELVEEN— Met een KLM Boeing 747 werd vanuit Singapore een bronzen scheepsbel en twee kanonnen uit de 18e eeuw naar Nederland gebracht. Ze zijn afkomstig uit een rond 1750 in de Zuid- Chinese Zee gezonken Nederlands koopvaardijschip. De identiteit van het schip stond tot voor kort nog niet vast. Op de bel en de kanonnen stonden echter de letters VOC (Verenigde Oostindische Compagnie). Het gezonken schip had een indrukwekkende lading aan boord. Zo werd tussen de wrakstukken Chinees porcelein en 125 baren puur goud vandaan gehaald. De KLM vervoerde de scheepsbel en kanonnen op verzoek van het Veilinghuis Christie's. Op de foto draagt de vliegtuig- afhandeling de scheepsbel over aan een vertegenwoordigster van Veilinghuis Christie's.

Grote manifestatie tegen Stroessner in Paraguay- hoofdstad

ASUNCION — Op het Plaza Italia in de hoofdstad van Paraguay hebben vijfduizend mensen een betoging gehouden waarbij zij protesteerden tegen het bewind van president generaal Alfredo Stroessner en waarbij men om herstel van de democratie vroeg. Het was een van de grootste manifestaties van tegenstanders van Stroessner in de afgelopen twee jaar. Aan de betoging namen vertegenwoordigers deel uit Argentinie, Brazilie, Chili en de Dominicaanse Republiek. Een der leuzen was: Net als Duvalier gaat ook Stroessner vallen. Er werd ook het spreekkoor aangeheven: Vandaag Duvalier, morgen Stroessner en Pinochet. Er deden zich geen ongeregeldheden voor. Het plein was afgegrendeld door tweehonderd man geuniformeerd politiepersoneel. In augustus is de 73- jarige Stroessner 32 jaar aan de macht. Al die tijd heerst de staat van beleg al in Paraguay. Hij werd zes keer herkozen. In 1989 loopt zijn huidige mandaat af.

Bolivia: drugsgebruik alarmerend gestegen onder jeugd

COCHABAMBA — Het gebruik van verdovende middelen is verleden jaar in Bolivia alarmerend toegenomen, zo heeft minister Carlos Perez van Volksgezondheid vastgesteld. Vooral onder de opgroeiende jeugd is de situatie beangstigend. Het aantal drugsverslaafden is volgens de officiele gegevens van 25.000 tot dertigduizend toegenomen in 1985; dit betekent dat vijf procent van de jongeren op een bevolking van 6,4 miljoen zielen problemen met drugs heeft. Het gebruik van drugs en dan vooral van cocaine in de stedelijke gebieden van Bolivia is te vergelijken met dat in steden als New York, Los Angeles en Londen, aldus dr Nils Noya Tapia, die de leiding heeft van een particuliere ontwenningskliniek in Santa Cruz, de tweede stad van Bolivia. In het landbouwgebied bij uitstek van Bolivia, Cochabamba, met tweehonderdduizend inwoners, lopen zelfs kinderen van zes jaar op straat met «pitillos» te venten. Dit zijn sigaretten met daarin cocaïne- pasta vermengd. De straatprijs is 75 dollarcent per stuk.

*****

SEOUL — Het huisarrest van 200 oppositie- politici in Zuid Korea is opgeheven. Zo werd hun deelname verhinderd aan een campagne voor het rechtstreeks kiezen van de president.

Choquerende berichten:

Duizenden Britse bejaarden overleven de winter niet

LONDEN — Elk jaar opnieuw luiden de berichten identiek, maar ze zijn wel choquerend: in Groot- Brittannie sterven 's winters per week honderden oude mensen als gevolg van het koude weer. "Steeds als de temperatuur daalt, moeten we rekening houden met ettelijke honderden sterfgevallen extra. In 99 procent van de ongevallen gaat het om bejaarden", aldus Malcolm Wicks van het Studiecentrum voor Familiepolitiek, een staatsbureau.

Dit jaar is de toestand bijzonder ernstig: sinds haast drie weken komt het kwik in de Britse thermometers ook overdag haast niet meer boven nul. Dit betekent een ongewone koude voor het aan een mild klimaat gewende eiland. Bovendien heeft de regering het systeem van sociale uitkeringen veranderd waardoor tot nu toe niemand een cent stookkosten- toeslag gekregen heeft. Met een goed systeem van sociale voorzieningen zou de Britse winter lastig zijn, maar niet levensbedreigend.

Bij een gemiddelde AOW- uitkering van 40 pond per week voor een alleenstaande vormt de rekening voor kolen, olie of gas al gauw een onoverkomelijk probleem. Het geval van de 83- jarige Elisabeth Page uit Birmingham, dat dezer dagen door de "Observer" geschilderd werd, staat voor dat van veel oudere Britten: "Ik krijg aan AOW 40,81 pond per week en een beetje huursubsidie. Ik rook niet, drink niet en speel zelfs geen bingo".

De angst slaat haar om het hart als ze aan de eerste maanden van 1985 terugdenkt. Toen bedroeg haar kwartaal- rekening voor gas ruim 90 pond. "Dit jaar wordt het beslist nog erger", is ze bang en ze draait de gaskachel zolaag mogelijk. De slachtoffers van de Britse winter vriezen niet dood, maar ze sterven — als gevolg van de koude — aan griep, longontsteking of algehele verzwakking.

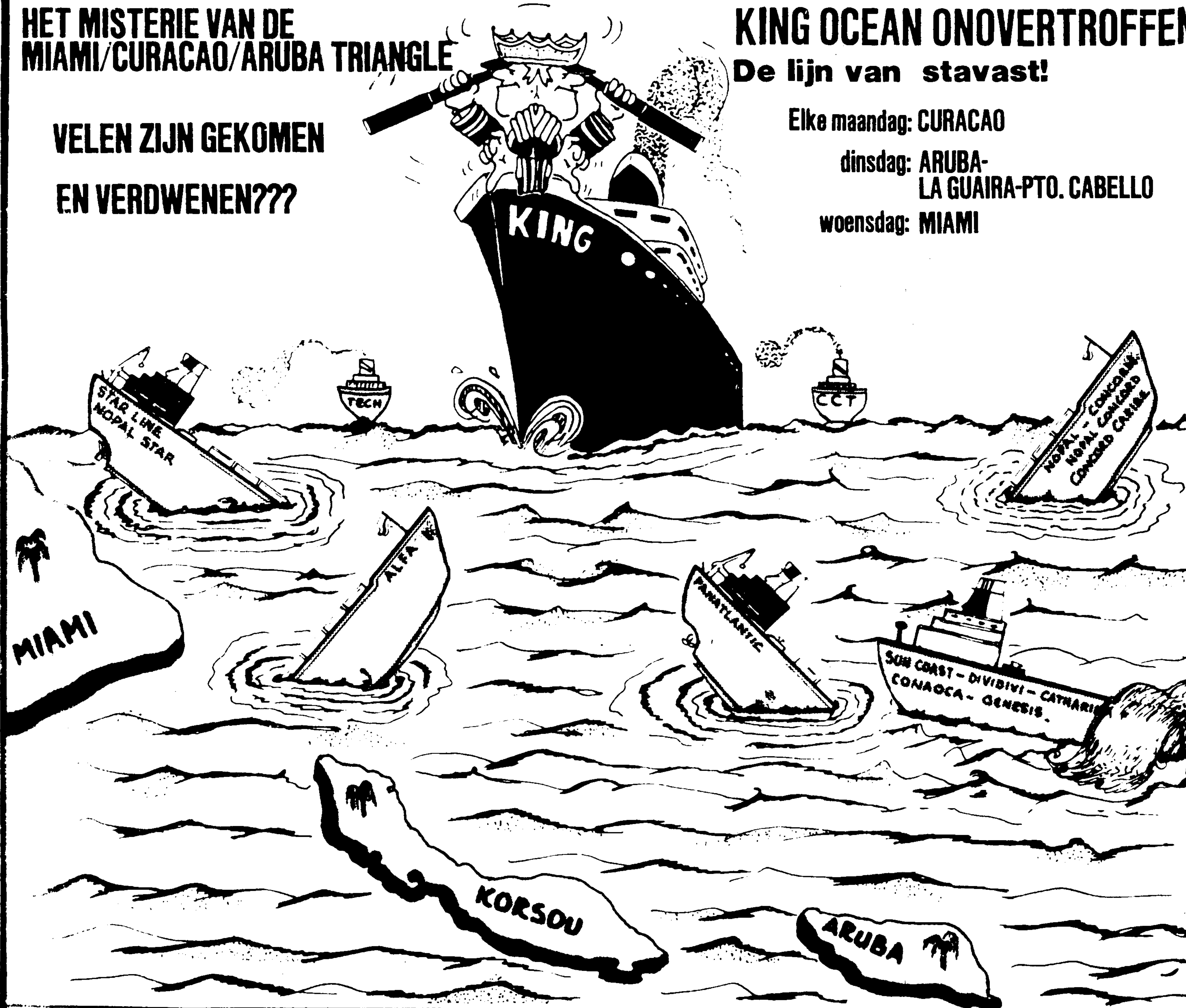
Van de 9,5 miljoen gepensioneerde Britten kregen er vorig jaar maar 170.000 een toeslag op de stookkosten, en dan doorgaans niet meer dan vijf pond per week. Organisaties die zich het lot van de bejaarden aantrekken, zoals "Age Concern", gaan er echter van uit dat zeker twee miljoen Britten op leeftijd recht hebben op financiele hulp om de winter door te komen. "Oude mensen hebben de neiging in stilte te lijden", aldus directeur David Hobman van Age Concern. Hij adviseert alle gepensioneerden de verwarming hoger te zetten en zich vooralsnog geen zorgen te maken over de rekening die later komt.

De sterke stijging van het aantal Britse sterfgevallen in de winter is een op zich staand verschijnsel in de rijkere landen. Uit cijfers van de Verenigde Naties blijkt dat in Engeland en Wales in de wintermaanden 24 procent meer mensen overlijden dan in andere perioden van het jaar. In vergelijkbare landen stijgt het aantal mensen dat in de winter sterft, maar zes procent boven het jaargemiddelde.

President Ecuador stelt bezoek uit

SAN JOSE — President Leon Febres Cordero van Ecuador heeft zijn bezoek aan Costa Rica uitgesteld. Dit zou op 24 februari zijn begonnen. Als reden wordt in Quito en San Jose gegeven dat «andere veplichtingen» de reis naar Costa Rica onmogelijk maken. Vernomen wordt dat Febres Cordero nu waarschijnlijk in mei komt en wel bij gelegenheid van de ambtsaanvaarding door gekozen president Oscar Arias als opvolger van Luis Alberto Monge.

Herstel van ...

(vervolg van pag. 3)

zeggen de commissie- leden, die daarbij evenzo naar voren brengen dat "bovendien geen enkel diensthoofd zich hierdoor meer verantwoordelijk kan voelen voor het financieel beheer van zijn dienst". De commissie stelt dan ook voor de "ziekte" zelf, dus het niet naleven van de comptabiliteits- wetgeving, (de regels voor het financieel beheer) aan te pakken. Eerst binnen het kader van een herzien financieel beheer, zo maant de commissie de regering in het verslag, kunnen bezuinigings- maatregelen optimaal tot hun recht komen, omdat dan ook op de naleving kan worden toegezien.

Teneinde inhoud te geven aan de verantwoordelijkheid van het diensthoofd voor het financieel beheer van zijn dienst, dient deze meer bevoegdheden gedelegeerd te krijgen, vindt de commissie. De uitvoering van het beleid, zoals vastgesteld in de begroting, moet door het betrokken diensthoofd geschieden, tekent de commissie, die voorkeur uitspreekt voor het instellen van een werkgroep die de verbeteringen van het financieel beheer nader dient uit te werken en invoering daarvan dient te begeleiden, aan.

Commissie Baank:

Invoering wachtgeld-regeling noodzakelijk

WILLEMSTAD — Om het onrechtmatig (ziekte)verzuim bij de Landsoverheid terug te dringen is de instelling van een ziektecontrolerend orgaan noodzakelijk. Dit zal niet alleen een bezuinigings-effect hebben. Het zal ook een positieve werking hebben op de produktiviteit binnen het ambtenarenkorps. Dit blijkt uit het rapport van de commissie Baank, waarin aanbevelingen opgesomd worden voor bezuinigingen binnen de overheid. Deze voorstellen zijn er tevens op gericht verbetering te brengen in het reilen en zeilen van de overheid. De commissie wijst in dit verband ondermeer op de noodzaak een wachtgeld- regeling in te voeren.

Nadruk legt de commissie, onder voorzitterschap van de griffier van het Hof van Jusitie, mr Ing Baank, op de noodzaak de ziektenkosten voor het overheidspersoneel en hun gezinnen te verlagen. De commissie somt in deze kontekst een paar punten op die bestudeerd zouden kunnen worden: verlaging van de kosten in de directe sfeer en wel ten aanzien van het gebruik van specialistische hulp, medicijnen, therapeutische behandeling etc; verlaging van de kosten in de indirecte sfeer, namelijk de tegemoetkoming — die nu 90% bedraagt — in de ziektekosten te verlagen. De commissie noemt ook de mogelijkheid van externe verzekering, waarbij enerzijds de kosten gedrukt kunnen worden en anderzijds controle kan plaats vinden. Als alternatieven worden genoemd particuliere verzekerings- maatschappijen of de Sociale Verzekeringsbank.

Zoals elders uit deze editie blijkt, heeft de commissie met daarin ondermeer hoofden van Landsdiensten, veel nadruk gelegd op de organisatorische voorwaarden die, zo meent men, hand in hand moeten gaan met alle maatregelen die de overheid zal nemen. De commissie meent overigens dat de overheid, bij de uitstippeling van het beleid, in hogere mate aandacht moet besteden aan effectieve inkomstengenererende- en doeltreffende productiviteits-verhogende maatregelen. "Hierbij dient in het oog gehouden te worden dat zowel bij de beleidsvoorbereiding als bij de uitvoering van het overheidsbeleid en het bijsturen van het overheidsbeleid de diensten een cruciale rol moeten spelen", aldus een passage uit het eerste hoofdstuk van het 15 paginas tellende document.

De commissie Baank wijst er voorts op dat individueel genomen maatregelen niet doeltreffend zullen blijken, maar juist een averechts effect zullen hebben. Als voorbeeld noemt men de invoering van het doktersbriefje bij de eerste dag van ziekteverzuim. In het rapport wordt gesteld een "aanpak op alle fronten tegelijk" daarentegen evenmin aan te raden is: er zou naar het stellen prioriteiten gestreefd moeten worden, waarbij rekening gehouden wordt met de organisatorische potentie van de overheid om de voorgestelde maatregelen daadwerkelijk te realiseren.

In het rapport van de commissie Baank wordt ook de optimalisering van de inkomsten- genererende diensten genoemd en wel de Inspectie der Belasting en de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen. Dit, in verband met de noodzakelijke inkomstenwerving van de overheid. Volledige medewerking van de verantwoordelijke politici noemt de commissie een "conditio sine qua non" voor de realisatie van het streven. Een efficiëntere procedure voor de afhandeling van stukken wordt ook door de commissie voorgesteld.

DP-organisatie ISED:

"Jeugdparlement moet jongeren-belangen écht gaan behartigen"

WILLEMSTAD — De sociaal- educatieve organisatie van de Democratische Partij (DP), ISED, meent dat de instelling van een jeugdparlement in 1987 een feit moet zijn. Zo'n lichaam zou, volgens de ISED, politiek/parlementaire bevoegdheid moeten krijgen. "Het feit is dat de jeugdbelangen na 30 mei 1969 danig verwaarloosd zijn. De jeugd moet in staat worden gesteld zijn belangen zelf te behartigen," verklaarde ISED- voorzitter Hans van der Els gistermiddag tijdens een persconferentie. Brieven naar de gezaghebber en de DP- fractie in de eilandsraad met daarin het voorstel zijn al verstuurd.

Van der Els benadrukte het feit dat een voorstel tot de oprichting van zo'n jeugdparlement 15 jaar geleden al door (nu DP-leider, red) Agustin Diaz werd gedaan. Diaz zat toen in de DP- jongeren- organisatie Hubentud Demokratiko. Hij noemde "een groot aantal omstandigheden" die er toentertijd toe leidden dat er niets van de plannen terecht is gekomen. Hij bleef evenwel niet daarbij: tijdens de voorbereiding van het internationale jaar van de jeugd, twee jaar geleden, werd het voorstel opnieuw ingediend èn aangenomen tijdens het internationaal jeugdcongres, vorig jaar. Volgens de ISED, genoeg redenen om dat lichaam nu eindelijk officieel in te stellen. De problemen van de jeugd zijn te talrijk en de aard van die vraagstukken te belangrijk om de oprichting van het jeugdparlement weer te laten varen, benadrukte de ISED-voorzitter, gisteren in het partijcentrum van de DP in Otrabanda.

Het ISED- voorstel luidt, de samenstelling van zo'n parlement te baseren op de uitslag van de 1987 eilandsraadsverkiezingen. Om tot afgevaardigden in het jeugdparlement te komen, zou iedere partij een "jeugdafgevaardigde" op de "echte" kandidaten- lijst moeten plaatsen die, behalde de partij een of meer zetels, automatisch in het jeugdparlement terecht komt. De overige leden zouden afkomstig moeten zijn uit jongeren- organisaties van de betrokken politieke partijen die de respectievelijke jeugdkandidaten steunen. Het ISED- voorstel luidt in totaal 21 leden in het jeugdparlement af te vaardigen, gelijk aan het aantal leden in het "grote parlement" van Curaçao: de eilandsraad.

De ISED- voorzitter zei met klem dat men met dit voorstel gekomen is, opdat politieke zeggenschap gewaarborgd wordt. "De politiek bepaalt immers een groot aantal zaken. We geloven dat de oplossingen dan ook op het politieke vlak gevonden moeten worden," zei Van der Els, die zei dat het van groot belang is indien zo'n organisatie officiële politieke erkenning krijgt. Hij erkende dat dit wijziging van de eilanden-regeling (ERNA) met zich mee zal brengen, terwijl Van der Els weinig begrip bleek te hebben voor het argument dat met de oprichting van zo'n parlement opnieuw een bestuurslichaam gecreëerd wordt. Veel geld zou het parlement, volgens Van der Els, niet gaan kosten. Dit lichaam zal immers gebruik kunnen maken van reeds bestaande faciliteiten, waaronder de Statenzaal (waar de Staten en eilandsraad van Curaçao hun openbare vergaderingen houden- red). "We zullen deze keer wel doorzetten en verwachten dat we daarbij de nodige medewerking zullen krijgen. De tijd voor een jeugdparlement is rijp," aldus de voorzitter van de sociaal- educatieve vleugel van de Democratische partij, ISED.

Padvinders herdenken Baden Powell

WILLEMSTAD— De padvindsters- vereniging van de Nederlandse Antillen viert op 22 februari de dag van Baden Powell. De viering begint met een "sing-in" in het Wilhelmina Park van drie tot vier uur. Daarna volgt een wandelmars naar de Van Eyck van Voorthuysenweg 18a, waar de opening plaatsvindt van het nieuwe onderkomen.

AIDS- commissie organiseert mini-symposium

WILLEMSTAD— De AIDS coördinatie- commissie organiseert op 25, 26 en 27 februari een mini- symposium over de door de HTLV- virussen veroorzaakte ziekten. Het symposium wordt geopend door minister van Volksgezondheid Frank Rozendal. De lezingen die op 26- en 27 februari gegeven worden zijn speciaal bedoeld voor medisch en / of paramedische geschoolde mensen. De lezing op 25 februari is bestemd voor het publiek. Het symposium wordt gehouden op de UNA en begint om kwart voor acht 's avonds. Sprekers op het symposium zijn meerdere lokale internisten, een longarts, een pathaloog anatoom, een bacterioloog en immunoloog. Ook aanwezig is prof dr S.A Danner uit Amsterdam en dr D. Maireni Echavarria, internist uit de Dominicaanse Republiek.

WILLEMSTAD— Gedeputeerde Agustin Diaz heeft een bezoek gebracht aan Curaçao Marble Company NV. Het bedrijf dat gevestigd is op het industieterrein van Brievengat bepaalt werd officieel in maart geopend. Het bedrijf gaat zich bezig houden met het vervaardigen van kunstmarmer en wordt hierbij gesteund door de eilandelijke overheid. Op de foto vlnr: Wilfred Lie-Wah- Hing, directeur, gedeputeerde Diaz en Ruben Marchena, supervisor.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PICK-UP MAZDA '81, in goede staat, tegen elk aannemelijk bod, tel.: 671349/55170.

RENAULT FUEGO ƒ.8.500,- + Honda CB900 ƒ.5.500,-, tel.: 612094, Perseusweg 14A.

BLANKHOUTEN HOBBYTAFEL; vierpits- gasstel; krukjes; koffiezet- apparaten; gero zilmeta schalen; zwangerschapsbadpakken (Ned.), tel.: 672769.

GASFORNUIS; ijskast; lampen; zitkamerset; tapijt; bijzet- tafeltjes etc., etc., Petroleumweg 16 tussen 4-8 uur pm.

TEKENTAFEL 0.83x1.20m, Neolt parallel geb. Adres: Noord Zapateerstraat H-29A, tel.: 70682.

PICK-UP MAZDA 1980, ƒ.3.900,-, i.g.st., tel.: 623107.

RUBBERBOOT, 3 meter + alle accessoires ƒ.225,-. Inf. na 16.00 uur tel.: 78144.

LADA NIVA Jeep, in zeer goede staat, bouwj. 1980, ƒ.4.750,-; 2 persoons dekbed ƒ.100,-; 2 persoons oranje sprei ƒ.50,-; 2 tweepersoons wollen dekens à ƒ.75,-, tel.: 671533.

CABIN CRUISER Chris Craft 23 ft., deep V hull met nieuwe Volvo, Penta 6 cyl. Turbo Diesel. Inf. tel.: 75169 na 5 uur.

HONDA CIVIC 1974 ƒ.1.250,-, i.z.g.s., tel.: 78772 of 623798.

RAM II 64K computer (Apple compatible) incl.: Diskdrive, Monitor, Coolingfan, CP/M en 80 Kolommen- kaart. Bijhorend software: Wordstar, dBase II, Quick- code, Visicalc, Printshop Desk- calendar, Nibble Away, Labelmaker, Multiplan en Computer- tutor. Vraagprijs ƒ.1.750,-, tel.: 74808.

LUXAFLEX, KLEUR wit, maten: h. 106, br. 277, Kaya Toni Kunchi 93, tel.: 75173.

SURFPLANK (HOUTEN giek, groot zeil) ƒ.250,-; slaapbank (geen divan) ƒ.100,-; tafel ƒ.100,-; tv/videorek ƒ.150,-; kastje (49 bij 54) ƒ.75,-; kastje (glazen schuifdeur) 74 bij 1.44 ƒ.200,-; lesmateriaal sportvliegtuigcurcus A+B[3] en navigatie calculator ƒ.200,-; duikpak (nieuw mt. 2) ƒ.150,-; eetset (1.00x2.00) met 6 stoelen ƒ.400,-; platenspeler Servo FR-Q5 Quartz (computerized, full autom.), z.g.a.n., ƒ.250,-; bak- en braadoven ƒ.50,-; krantenbak ƒ.10,-, tel.: 77524.

SURFZEIL GAASTRA voor Funboard, 5.1. m², 4 mnd. oud, in prima staat, tel.: 53843.

WEGENS VERTREK naar Nederland: Lada 1500 Combi, ƒ.2.400,-, Carmabi, tel.: 624242.

BOTER BASHI ku tapa, 8 oz., Caracasbaaiweg 281, tel.: 671263.

LESSENAARS; bureau- stoelen; stoelen; boeken- rekken; Sansui stereo tape-deck SD-5000; Thorens turntable; airco (2PK); jr-bed, Andromedaweg 4, tel.: 70649.

4 SL.KAMER WONING in Amerikanen Kamp, prijs n.o.t.k., tel.: 78349.

2-2 ZITSBANKJE + witte salontafel, z.g.a.n.; auto- stoeltje merk Concord; 2 standen kinder- buggy merk Silvercross; 2 standen bruine houten wieg, Kaya Amsterdam 30A (boven Hairtique), Sta. Rosa.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS, LIEFST in buurt van Julianadorp, tel.: 79582.

TOYOTA COROLLA Liftback '83, airco, goede prijs. Inf. tel.: 84881.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

FLAT, GEMEUBILEERD, met airco, Montaña, ƒ.450,- p/m, tel.: 675289 of 626533.

VOOR EEN periode van 2 tot 3 jaar: woonhuis aan de zeekant, 3 slaapkamers, gedeeltelijk gemeubileerd, huurprijs ƒ.800,-, tel.: 78690.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

DAME MET ervaring zoekt tikwerk om thuis te doen. Voor verdere informatie tel.: 55781.

BABYSITTER MET eigen vervoer. Liefst in omgeving Mahaai, Damacor, tel.: 78544.

ZESTIEN-JARIGE JONGEDAME met typediploma en MAVO-4 zou opgeleid willen worden voor tandarts- of dokters- assistente, tel.: 44880 (vragen naar Doris).

DIVERSEN CURACAO

GEVRAAGD OPPASHUIS of woningruil met auto in juli/augustus. Geboden huis in Groningen vlakbij de bossen van Drente met auto en fietsen. Inlichtingen: Rademaker, tel.: 77289.

GAAT U op vakantie? Nette jongeman uit Holland past op uw huis en evt. dieren, per 21-2, tel.: 82801.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

EEN AUDI 5000S, airco, AM/FM, sunroof, kleur bruin, fuel injection. Inl.: 45254 8.00 t/m 4.00 maandag t/m vrijdag.

2 EENPERS. BEDDEN; 1 kleuterbed met speelgoed- lade + bureau; surfplank met div. zeilen, L.G. Smith Blvd. 452, tel.: 21079.

1 YEAR OLD Bart 36.000 BTU airco, tel.: 46513/46502.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

TWEEDEHANDS MEUBELS: 2 pers. bed; stoelen; banken; boekenkast; stereo etc., tel.: 24606 of 21095.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

APARTAMENTO MEUBLA, awa, koriente i gas, 1 persona of 1 pareha, tel.: 22496.

WONING TE Savaneta, 3 slaapkamers, een badkamer, eetkamer, woonkamer, zitkamer, keuken, overdekte waskamer, kantoor, veranda met patio, omsloten muur, goed gelegen, rustige buurt, vijf minuten van de school, kerk, recreatie- terrein, restaurant en zee, tel.: 24571 (kantooruren).

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

KRALENDIJK — Het nieuwe hoofd van de plaatselijke politie mr George Soliana heeft zich deze week op de hoogte gesteld van de gang van zaken op de diverse afdelingen van de Bonaireaanse politiewacht. De gezaghebber werd rondgeleid door de brigadecommandant inspecteur Stanley Kwidama.

Na vergadering met Toeristenbureau

Voorbereiding carnaval van 87 begint in mei

KRALENDIJK — Zoals de Amigoe reeds eerder vermeldde na een gesprek met het waarnemend hoofd van het Toeristenbureau Niki Tromp, werd overwogen om met vertegenwoordigers van het carnavalscomite en vertegenwoordigers van het toeristenbureau te overleggen in welke vorm carnaval komend jaar gevierd zal worden. Daarmee, aldus Tromp, zal voor eens en voor altijd het gezeur over wel of geen carnaval uit de wereld zijn.

Afgelopen woensdag vond deze vergadering op het toeristenbureau plaats en daarbij werd het laatst gehouden carnaval niet alleen geanalyseerd, maar werd vooral uitgebreid gesproken over het carnaval dat in 1987 gehouden zal gaan worden. Niki Tromp van het Bonaireanse toeristenbureau zegde alle hulp toe aan het carnavalscomite om buiten het eiland bekendheid te geven aan carnaval op het Flamingo eiland terwijl ook op andere gebieden hulp verleend zou kunnen worden. De voorbereidingen voor carnaval 1987 zullen rond 5 mei 1986 afgerond worden en dan wordt er boven dien een programma opgesteld.

Eveneens wordt het nieuwe carnavalsbestuur bekend gemaakt dat in samenspraak met de voorbereidingen voor het carnaval van volgend jaar zal beginnen. Naar van initiatiefnemer Niki Tromp werd vernomen werd de vergadering in een goede sfeer gehouden en was geheel naar voldoening van de beide vertegenwoordigers zowel van de zijde van de carnavalisten als die van het Toeristenbureau.

Gedichtenbundel Raymundo Saleh

KRALENDIJK — Zondag om vijf uur zal tijdens een korte plechtigheid een gedichtenbundel van de hand van Raymundo P. Saleh ten doop worden gehouden in het Ecologisch centrum te Karapata. Het boekwerkje onder de naam Bonchi di Poesia zal ook verkrijgbaar zijn in de Openbare leeszaal. Na de doop zal het boekje aangeboden worden aan de autoriteiten van Bonaire. Schrijver R.P. Saleh is ex-gezaghebber van Bonaire en sedert geruime tijd voorzitter van de Stichting Stinapa Bonaire.

Initiatief van Frans Booi en Arthur Sealy:

Instituto Historia Bonairiano wil aandacht voor geschiedenis

KRALENDIJK — In de aanwezigheid van gezaghebber mr George Soliana werd maandagavond een vereniging opgericht die zich ten doel zal stellen om geschiedkundige onderwerpen van Bonaire in het bijzonder, maar ook van de Antillen in het algemeen te onderzoeken, uit te diepen, te publiceren en te verwerken in lesbrieven.

Dit instituut onder de naam Instituto Historia Bonairiano (IHB) zal in een later stadium nog nader het geografisch terrein preciseren en vervolgens dit gebied erkennen als van belang voor de historische invloed die deze regio heeft op de mensen uit het Caribisch gedeelte van Midden Amerika. Leden van de nieuwe vereniging zijn personen die allereerst een uitgebreide belangstelling hebben voor de geschiedkundige achtergronden van de Caribische mens, maar vooral van plan zijn hun bijdrage te leveren en daarvoor ook een kleine contributie betalen.

Gezaghebber mr George Soliana merkte in zijn korte toespraak op, dat gezien de leidende figuren achter deze oprichting van de IHB zeker verwacht mag worden, dat er onder de bevolking meer kennis zal komen van de historische achtergronden. Juist door de kennis van onze geschiedenis, aldus gezaghebber Soliana, kunnen we ook bepalen wat onze toekomst zal zijn.

Frans Booi, die samen met geschiedenisleraar Arthur Sealy de initiatiefnemer is van de nieuwe vereniging IHB legde uit, dat het zo juist opgerichte instituut ongetwijfeld een grote bijdrage zal leveren voor de historische kennis van Bonaire. De eerste activiteiten die voor de nieuwe vereniging op het programma staan zijn het uitstippelen van een beleid, het houden van lezingen die gericht zijn op de verspreiding van historische kennis, het schrijven en publiceren van artikelen van geschiedkundige waarde, het vervaardigen van lesbrieven voor het onderwijs, waardoor een steuntje wordt gegeven aan de lessen die speciaal gericht zijn op de Bonaireaanse heemkunde en het installeren van een eigen archief en een Bonaireaans museum. Uiteraard zullen de leden van de vereniging ook wel reizen naar buitenland moeten maken om zich op de hoogte te stellen van onderzoekingen die daar reeds verricht zijn, terwijl er bovendien contact gelegd zal worden met buitenlandse bibliotheken, archieven en musea.

KRALENDIJK — Gezaghebber mr George Soliana ondertekent een boekje van de IHB waarin de eerste stappen worden beschreven die zijn ondernomen om tot oprichting te komen van de nieuwe vereniging. Midden achter de tafel mr Soliana met staande naast hem initiatiefnemer Frans Booi, hoofd van de afdeling Cultuur en Opvoeding. Geheel rechts pater Henrikus Nooyen die ook deel uitmaakt van de commissie en op de Antillen en zeker op Bonaire zijn sporen heeft verdiend met zijn historische boeken. Pater Nooyen werd daarvoor het afgelopen jaar koninklijk onderscheiden.

Ten aanzien van volkerenmoord

VS ratificeren pas na 38 jaar VN-conventie

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben de VN- conventie over volkerenmoord geratificeerd, 38 jaar nadat de Verenigde Naties deze conventie hadden opgesteld die het op grote schaal doden van mensen buiten de wet plaatst.

Dit gebeurde doordat de Senaat er met 83 tegen 11 stemmen voor stemde. Deze stemverhouding is meer dan tweederde, welke gekwalificeerde meerderheid vereist is voor ratificatie. De Amerikaanse grondwet bevat een bepaling dat de Senaat instemt met internationale verdragen.

Naar de commissie voor Buitenlandse Zaken van de Senaat meedeelde, sluiten de Verenigde Staten zich met de ratificatie van de conventie, die de Verenigde Naties in het leven riepen als reactie op de Holocaust gedurende de Tweede Wereldoorlog, aan bij 82 landen die de conventie al eerder ratificeerden.

Volkerenmoord geldt krachtens de VN- conventie als een internationale misdaad, of die nu wordt gepleegd in vredes- of oorlogstijd. Aanklachten kunnen worden ingediend tegen heersers, regeringen of individuele personen. Een rechtszaak kan dienen voor een nationale rechtbank dan wel voor het internationale Hof van Justitie, het hoogste juridische orgaan van de VN.

Maar het effect van de conventie op de Verenigde Staten is verkleind doordat de Senaat tegelijk een aantal voorbehouden maakte bij de ratificatie ervan. Het belangrijkste is dat de Verenigde Staten hun instemming moeten betuigen voordat een zaak waarbij de Verenigde Staten betrokken zijn, voorgelegd kan worden aan het internationale Hof van Justitie in Den Haag.

Elke president sinds Dwight Eisenhower heeft er bij de Senaat op aangedrongen de VN- conventie te ratificeren. President Reagan heeft zich daar voor het eerst voor uitgesproken in 1984, toen hij vier jaar in het Witte Huis zetelde.

Dat de Senaat nu tot ratificatie van de conventie, die officieel bekend staat als de genocide- conventie, heeft besloten, is in belangrijke mate het werk van de democratische Senator William Proxmire uit Wisconsin. Elke dag dat de Senaat sinds 11 januari 1967 vergaderde, heeft hij in de vergaderzaal een verklaring afgelegd waarin hij op ratificatie aandrong. Hij prees president Reagan voor diens steun. "Zijn ondersteuning sloeg de grond weg onder de rechter- vleugel". Sinds 1967 heeft Proxmire ruim 3.000 toespraken in de Senaat gehouden, waarin hij op ratificatie van de conventie aandrong.

Strijders vrijheid in Nicaragua moeten gesteund

Reagan: nooit geen spijt van invasie op Grenada

ST GEORGE'S — De Verenigde Staten zullen er nooit spijt van hebben troepen te hebben gezonden naar Grenada om de Marxistische regering ten val te brengen en als bijdrage aan de herversting van de democratie, zo verklaarde president Ronald Reagan van de VS tijdens zijn kort bezoek aan Grenada. Hij kreeg er een enthousiast onthaal. Reagan legde een direct verband met de situatie in Nicaragua en zei dat het de taak van Amerika is hen te helpen die daar strijden voor de vrijheid.

In het Queens Parc haalde Reagan de herinnering op aan de morgen van 23 oktober 1983 toen hij werd gewekt met de boodschap dat zes leden van de Organisatie van Oostelijke Caribische landen om tussenkomst hadden gevraagd van de VS samen met Jamaica en Barbados nadat op Grenada premier Maurice Bishop ten val was gebracht en vermoord. Twee dagen later waren de VS ingegaan op dit verzoek en was de invasie een feit, welke aan negentien Amerikaanse militairen het leven kostte. Ik zal er nooit spijt van hebben dat ik de beslissing heb genomen de bevolking van Grenada te hulp te komen, aldus Reagan. Deze had eerder in antwoord op schriftelijk gestelde vragen van Caribische verslaggevers laten weten dat de VS hun woord gestand zullen doen om de democratie in het Caribisch gebied te beschermen en te helpen in geval van nood.

De voorspelling van waarnemers kwam uit dat de reis van Reagan naar Grenada moest worden gezien in het kader van diens campagne om meer hulp voor de anti- Sandinistische guerrilla in Nicaragua te verkrijgen, zodat deze ook militair geholpen kunnen worden. Reagan zei namelijk dat er zich in Nicaragua een reeks van gelijksoortige gebeurtenissen voordoet als eerder het geval was op Grenada. We horen dezelfde excuses van de communisten op het ogenblik dat in Nicaragua de vrijheden wegkwijnen, langzaam maar zeker. Om die reden moeten de VS diegenen helpen in Nicaragua die strijden voor de vrijheid, aldus Reagan. Wat de vrijheid betreft vormen alle vrije volkeren één familie. Wij moeten deze eenheid echter wel bewaren, vindt hij. Wanneer dit gebeurt dan zal het volk van Nicaragua zich inderdaad kunnen bevrijden van de communistische tyrannie en de vrijheid herwinnen welke U op het ogenblik geniet op Grenada, aldus de Amerikaanse president.

Deze kondigde aan dat Amerika de onderwijsfondsen zal verdriedubbelen zodat alle vijftienhonderd studenten van Grenada verder kunnen studeren, eventueel in de VS. Ook willen de VS hun markt openstellen voor op Grenada bewerkte maar uit de VS ingevoerde textiel. Ook stellen de VS 5,5 miljoen dollar ter beschikking voor het regionale rechtssysteem. Ondanks een eerdere toezegging van de kant van het Witte Huis heeft Reagan tijdens zijn bezoek aan Grenada niets gezegd over steun aan de suikerlanden uit het Caribisch gebied. Deze zijn ernstig gedupeerd door de recente landbouwwetgeving in de VS, waarbij behoorlijk aan hun suiker- invoerquota werd beknibbeld. Verder zal het Amerikaanse bedrijfsleven, vooral vanuit Puerto Rico, meer gaan investeren in het Caribisch gebied, zo bleek uit Reagans toespraak. De Amerikaanse president deed overigens een felle aanval op de Cubaanse president Fidel Castro die zijn land met een bloeiende economie «naar de bliksem heeft geholpen». Hij riep de vrije landen op «Castro en zijn bende» te tonen hoe het moet.

Tot heden toe hebben de VS sinds de invasie 74 miljoen dollar aan hulp gegeven aan Grenada. Onder meer is deze hulp besteed aan de afbouw van het vliegveld, waartoe onder Bishop werd besloten en waartegen de VS indertijd zulke ernstig bezwaren maakten omdat de omvang daarvan aangaf dat het bedoeld was als een basis voor Cuba en de Sovjet Unie.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 21 FEBRUARI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.26	1.28	1.30
PND STERLING	2.515	2.57	2.63
NED GLD	67.66	68.38	69.18
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	91.90	92.62	93.42
FR FRANCS	23.86	24.96	25.66
DUITSE MARK	76.59	77.31	78.11
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.81	1.11	1.17

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 21 FEBRUARI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	102.02
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	109.58
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.41
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	111.43
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	103.94
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	105.47

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 8.64%.

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

EL ENTABLAO
Indjuweg 47
(Dominguito,
laatste zijweg van
Schubappelweg)
Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT
Onze specials voor vrijdag en zaterdag zijn:
Vis in Oven
Locosmayo.
U bent van harte welkom vanaf 6.30 uur.
GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

you're welcome at the........
BELLEVUE
HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera
(Pasan Grahan)
Het restaurant bij uitstek voor een **krioyo** maaltijd zoals: **mulá, guiambo, sòpi yuana, funchi-tafel, etc. etc.**
GEOPEND elke dag van 12-2 en van 7-10
Zondag **GESLOTEN**
Ons tel.nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera!!

THE QUEEN
Apollinaris
OF TABLE WATERS
Voor bestellingen: Tel.: 88222 - 88333

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaai
Tel.: 75270

openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag 10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag 10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

New Releases:
* First Blood PII - Action.
* The Willard - Thriller.
* Dynamo - Karate.
* Thunder and Lightning - Action.
* Bruce Lee the Legend - Karate.
* Madmax Part III - Action.

WEEKEND SPECIAL
6 films halen
4 betalen

PHOTO-FINISHING BINNEN 24 UUR
*****

Bij het ontwikkelen van filmrollen boven de ƒ.10,- krijgt U 1 nieuw filmrolletje gratis.

BG
no meal is complete without a good wine

Fort Nassau
Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Fort Nassau RESTAURANT
Reservations:
Tel. 613450

Een
speciaal etentje uit,
doet U in een
speciaal restaurant
Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar
Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade Shopping Center)
Tel.: 70408
79842
(tijdens kantooruren)
Openingstijden
voor lunch: **12.00 - 2.00 uur**
voor diner: **7.00 - 11.00 uur**
Zondagmiddag **GESLOTEN.**

De regentijd ligt achter ons, de zon en het strand lokken weer.
Haal bij ons snel je
Pail - Happy Meal!
Bestaande uit:
- Hamburger
- Regular French Fries
- Regular Coca-Cola

ƒ. 4.70

- Cheeseburger
- Regular French Fries
- Regular Coca-Cola

ƒ. 4.95

En je krijgt 't in een leuk plastic emmertje met dekseltje en schepje.
Verzamel ze alle 3!
McDonald's

BG
no meal is complete without a good wine

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: 6-8 p.m. Happy Hour, drinks half price, 7-1 a.m. music by „Grupo OKO" & „Mariachi Fortuna".
SAT.: 6-8 p.m. Happy Hour.
SUN.: 6-8 p.m. Happy Hour, 9-1 a.m., dancing with „Explosivos & D.J. „Mac In Tosh".

JAVA RESTAURANT
De Rouvilleweg - Tel. 625740
Gespecialiseerd in uitgebreide
INDONESISCHE RIJSTTAFEL
GEOPEND dagelijks voor **diner** van 7-11
voor lunch
alleen in weekends
's Maandags
GESLOTEN.
Java Restaurant
in Hotel Stellaris
Otrabanda.

BG
no meal is complete without a good wine

RODEO RANCH
SALOON STEAK HOUSE
SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH from Monday till Friday
Open 7 days a week
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

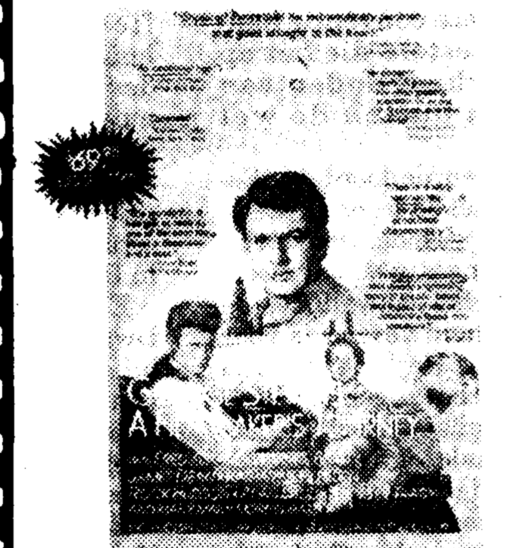
RYSTTAFEL
RESTAURANT
INDONESIA
Tel.: 612606
Uit!! Goed voor U
Indonesia natuurlijk!
Mercuriusstraat 13
Tel.: 612606

Kini Kini Bar
BROTHERHOOD OF MAN
showtime daily at 11 pm except Thu. Min. consumption ƒ 10,- p.p. Live & D.J. dancing music.
Thursday MEMORY NIGHT with IDELCO COFFIE.
The Penthouse Dining Room & Lounge atop Willemstad. Open Tuesday thru Saturday from 7-12 a.m.
Dinner from 7-11:30 p.m. from ƒ 20,-
Saturday Curaçao Night from 7:30 p.m. local food, buffet & folklore show.
Sunday delicious B.B.Q. from 1-4 p.m. at pool side.
Curaçao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

Topkwaliteit is altijd ietsje duurder
Gun U zelf het beste
Distribiteur:
Licores Maduro

VARENI'S VIDEOTHEEK
Rooseveltweg 64
(gelegen tussen Nooyen en Candle fabriek)

WEEKEND-SPECIAL
4 films halen
3 betalen
Films van de week
George Stevens: A FILMMAKER'S JOURNEY

WHEELS OF FIRE

't OOSTERS HUISJE
Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165
SPECIAALZAAK VOOR RIJSTTAFEL ARTIKELEN
Zaterdag a.s. vanaf 12 uur
NASI-KOENING
(Indonesische gele rijst met bijbehorenden).

't Koetshuis
Schout bij Nacht Doormanweg 37
Voor een borreltje in een gezellige sfeer.
Iedere dag GEOPEND
vanaf 5.00 n.m.
Wij verwachten U.

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56 - Tel.: 614574
EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
HAPPY HOUR iedere dag van 4-7 uur.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576
Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.
Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.
HABRI TUR DIA 6'OR P.M.-2'OR A.M.

your friendly guide...

maxell. Epitaxial VIDEOCASSETTE L 500
maxell.
maxell C90

BOEKHANDEL SALAS CURAÇAO N.A.
Fokkerweg

Economy remained in trouble

Jamaica's seen better years than 1985 turned out to be

KINGSTON, JAMAICA — Simply put, 1985 was not a good year for Jamaica: the economy remained in trouble, with the key foreign exchange earning bauxite sector contracting, the local currency fluctuating wildly and industrial unrest prevalent; and the Edward Seaga administration continued to lose popularity, as his controversial economic policies brought severe financial pressures on the population.

In fact, as the year was ending and Seaga reflected as Christmas one point was significant to his mind — that the season provided some deflection from the austerity Jamaicans endured during 1985. "Perhaps even more this year than ever, Christmas is a welcome change from the pressing realities and the hardships of this period of economic transition," the prime minister declared.

However, by Seaga's assessment, despite the "enormous battering" it took in 1985 the economy remained relatively stable and the foundations were being set for a prosperous future. The year had begun inauspiciously for the government. On the night of January 15, following the continious slide of the Jamaican dollar which had reached J4.95 for one American dollar, Seaga announced a 20 per cent increase in petroleum prices. Next day in Kingston erupted: roads were blocked with debris, the shells of old motor cars and tyres. Huge bonfires roared. The protests continued for three days. shutting most of the country, causing wide attention and tourist cancellations. Though the event was generally peaceful, five persons died in isolated outbreaks of violence.

To most analysts the petrol price demonstrations were a response to increasing pressure coming out of the government's policies of economic deregulation and strategies for dealing with the declining bauxite/alumina sector The policies include sharp cuts in publical spending, the removal of subsidies, price controls and import restrictions, the slashing of public sector jobs and heavy tax packages.

The aim of the programmes, fashioned with the International Monetary Fund (IMF), was to sharply reduce the fiscal deficit, improve the balance of payments and spur new sectors of the economy.

If the January eruptions signalled that people were hurting, developments in June more than served to reinforce the point.

Most public sector employees had turned down the government's 10 per cent pay increase offer and teachers, doctors and nurses had staged sporadic industrial action to press for a better deal.

The government insisted that it could not pay and in late June the six major trade unions here, including the Bustamante Industrial Trade Union (BITU), which is aligned to Seaga's Jamaica Labour Party (JLP), called a general strike.

Broadly it was to protest the pay offer and the administration's economic policies, but from early it was obvious that the strike was ill-coordinated, strategy not fully thought out and goals ill- defined.

Public and private sector employees came out for varying periods and for three days the country was virtually shut down. Many sectors were affected for up to a week.

In the end, the tough and politically willy Seaga stared down the labour movement, helped in no small measure by cracks in their ranks.

It was the most pervasive industrial action ever in Jamaica, and must have shaken Seaga, one of the few Jamaican leaders who can boast no close links or emergence from the labour movement.

At yearend teachers, doctors, nurses and the police were still haggling with the government over the pay issue and a number of light and power company employees and firemen suspended or fired in the aftermath of the strike were fighting the validity of the government's action.

Some city the January and June actions by Jamaicans, more than any other factor, for Seaga's change of attitude towards the IMF later in the year.

But increasingly, private sector leaders, who had helped the JLP gain power in 1980, were joining his opponents in speaking out against IMF conditionalities and the impact on the society.

Not least of the concerns was the rapid decline of the Jamaica dollar relative to the American currency against which it floats under a parity fixing mechanism where the central bank auctions hard currency.

Between September and October the Jamaican dollar fell from a value of US18 cents to US15 cents, sharply pushing up prices up for Jamaicans who have been contending with high inflation since the initial devaluations of 1983.

The government eventually intervened heavily in the auction, pouring funds not previously available but which financial sources here believe came from bridging loans on the prospective sale of diplomatic properties in London and New York.

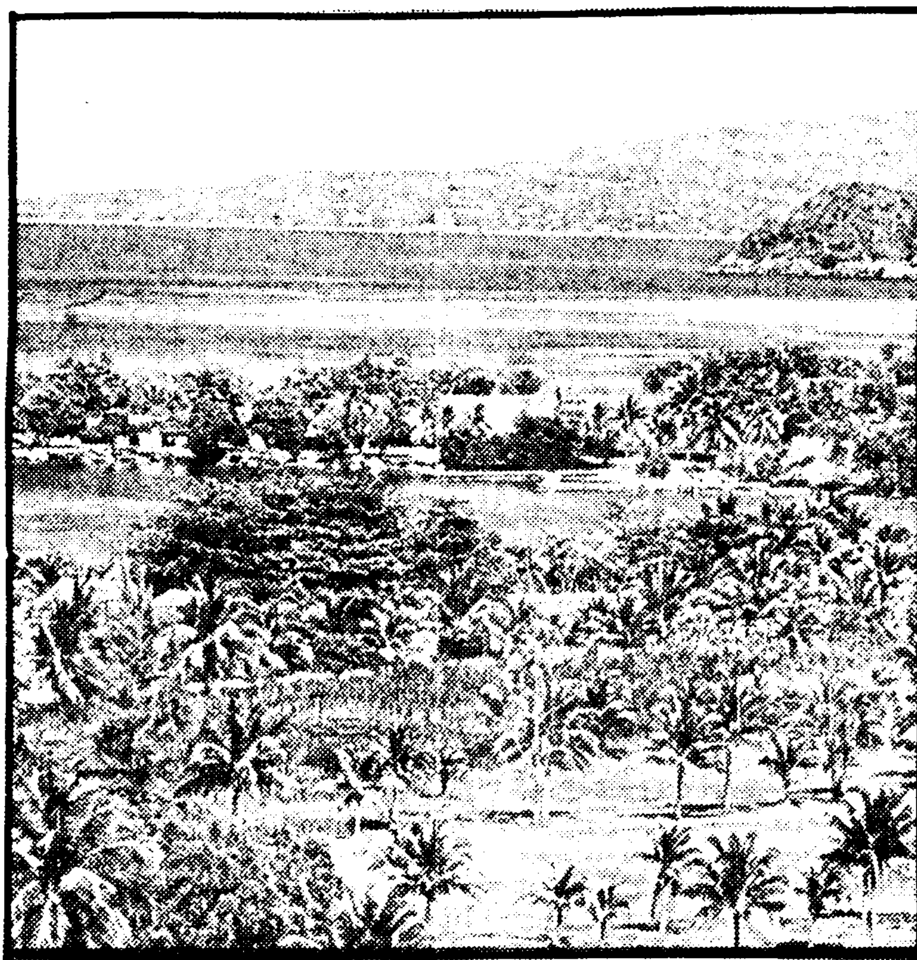
The Jamaican leader had in the past been among the IMF's stanchest supporters and had since 1981 dutifully implemented its policies.

But at the October IMF/World Bank meeting in Seoul, Seaga was sharply critical, complaining of the short- term nature of IMF loans which increased the pain borrowers must suffer.

"Something is lacking, and I repeat the observation that what is at fault is pace more so than substance of adjustment," Seaga said.

Seaga was ridiculed by his political opponents who had long been critical of IMF policies and the strategies applied to developing countries.

With his government failing another round of IMF economic performance tests in September,

Seaga had requested that the fund send a joint team, including its own technicians and some from the World Bank and the United States Agency for International Development (USAID) to review the economy and to recommend softer terms for Jamaica.

The team ended its work here in mid- December, but economic sources were sceptical of it recommending any significant shift in Jamaica's programme.

Apart from the internal sluggishness affecting the Jamaican economy in 1985, there were also external factors over which the country had no control. The continued softness of the world aluminium market was most stark.

The upshot from this was a fall in bauxiet production, which at just over six million tonnes, was more than 30 per cent less than in 1984 and half of 1980's.

The difficulties in the sector were underlined by the decisions by Alcoa to shut down its 800 000 alunia refinery and Alumina Partners (Alpart), owned by Kaiser and Reynolds, their 1.1 million tonne plant.

The government eventually took over the operations of the Aloca refinery and had found sufficient markets for Mining Minister Hugh Hart to order that it be run at full capacity.

However, earnings from bauxite were down significantly, putting increasing pressures on tourism which, though performing well, did not quite regain momentum after the January demonstrations.

But as the year ended Seaga received the planning institute's third quarter report which stated that the economic indicators were suggesting that "beyond a measure of shock- building, the decline in the economy may be slowing down".

If the trend persisted this would mean a decline in the economy for 1985 of between three and five per cent. rather than the three and six per cent of its second quarter forecast.

Some independent observers were not particulary optimistic about the economic prospects for 1986.

"If the monetary policies are eased in the new year things will stabilise," said Basil Buck, financial editor the Gleaner newspaper. "If not there will be a further deterioration of between two and three per cent."

Buck argues that any improvement *would have to come from agriculture, but he estimated that in the current environment, 32 per* cent of the farms had wiped out their profitiability and were in trouble.

"As such, farms with medium term viability have now become short- term non- viable and much will hinge on the credit policies and government overall monetary policies."

In essence, on the election issue it was a replay of 1984, with the main opposition following its boycott of the December 1983 poll.

The PNP had stayed away because the elections were called without upgrading the voters register and the implementation of agreed reforms.

This time however, the PNP argued that Seaga's mandate had expired based on the 1980 elections. But the Prime Minister continued to resist and at his party conference in November was firm on the point. He did tell the party faithful however not to be surprised that if opposition agitation became unbearable and he recommended that the JLP give the PNP the government and "we take the streets and they will be back where they are in two years".

There too was the issue of local government elections which Seaga twice postponed last year -- he also put them off in 1984 -- after introducing local government reforms that included a drastic cut in municipal seats, leading to a prolonged wrangle between government and opposition.

At yearend they had finally agreed on the number of seats and both Manley and Seaga had exchanged letters agreeing on a timetable of up to next April for the fine tuning divisions for local government elections and the boundaries for national constituencies.

If by the end of the period they are deadlocked in areas, final decisions will be made by the independent members of the electoral advisory committee.

It was also agreed that the committees report on national boundaries would be passed by parliament, which is the official authority in such matters, without change.

"So long as there is adherence to the timetable, the PNP will concentrate its efforts on the holding of elections immediately thereafter and thereby avoid the necessity of further protests action during the next few weeks," Manley declared.

But he warned that if there was any indication that the time frame was being ignored his party would be obliged to take "appropriate effective action".

The accord will provide an *opportunity for a tension free winter tourist season and could provide Seaga with breathing space to work out his next move.* ●

ÑAPA AMIGOE Weekend Bijlage VRIJDAG 21 FEBRUARI 1986

Op een kruispunt

van verschillende culturen

Op een kruispunt van verschillende culturen heet het artikel over de kunstenaar Sam Parabirsingh. Henk Egbers, kunstredacteur van De Stem in Noord-Brabant, had een gesprek met deze Antilliaanse kunstenaar die momenteel in Dongen (N.-Br.) woont. Hij stuurde ons een verslag van dit gesprek samen met een aantal foto's van werkstukken die door Parabirsingh zijn gemaakt. Een ervan ziet U op deze pagina; de overige samen met het verslag vindt U op pagina 8 en 9.

Meer over hoe landkaarten gemaakt worden vindt U op pagina 3 en 11. Speciaal wordt deze keer ingegaan op de techniek van luchtfotogrammetrie.

Aart Broek had een gesprek met Albert Helman / Lou Lichtveld, die op Curaçao verbleef tijdens het onlangs gehouden Cola Debrot- symposium. Een verslag daarvan, verlucht met foto's van schilderijen die van Helman zijn gemaakt, vindt U op blz 4 en 5.

Hierover en over andere zaken leest U in de aflevering van deze week. Veel lees- en kijkgenot toegewenst met Ñapa, de toegift van Amigoe.

... paard in tekens ...

Conferentie Lusana zonder verrassingen

De conferentie tussen de Afrikaanse frontlijnstaten en de twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap in de Zambiaanse hoofdstad Lusaka is geëindigd in een gezamenlijke verklaring zonder verrassingen. Beide groepen landen veroordelen unaniem de apartheid in Zuid- Afrika en eisen de opheffing ervan.

Verder wordt Pretoria opgeroepen de anti- apartheidsstrijder Nelson Mandela en alle andere politieke gevangenen vrij te laten, een dialoog te beginnen met de zwarte leiders en de verboden politieke organisaties als het Afrikaans Nationaal Congres te erkennen.

In de verklaring wordt niet gesproken over verdergaande sancties van de Europese landen tegen Zuid- Afrika, ondanks het verzoek van de frontlijnstaten om meer maatregelen, inclusief volledige economische sancties. Ook hier geen verrassingen: de Gemeenschap is op dit punt zeer verdeeld.

De voorspelbare uitkomst van de Lusaka- conferentie betekent niet dat het een geheel kleurloze bijeenkomst is geweest. De ontmoeting tussen de Nederlandse minister Hans van den Broek als voorzitter van de EG- ministerraad en de zogeheten Europese Politieke Samenwerking (EPS) met vertegenwoordigers van het Afrikaans Nationaal Congres was opmerkelijk.

Hetzelfde geldt voor het overleg — voor de eerste keer — tussen een Britse vertegenwoordiger en deze Zuidafrikaanse anti- apartheidsorganisatie en de oproep van de Europese landen aan Pretoria het ANC te erkennen.

Opmerkelijk is ook de duidelijke manier waarop de frontlijnstaten het gevaar van Zuidafrikaanse represaille- maatregelen hebben getrotseerd en de EG- lidstaten hebben gevraagd om verdergaande maatregelen tegen Zuid- Afrika.

De betrokken Afrikaanse landen, Zambia, Zimbabwe, Tanzania, Botswana, Mozambique en Angola, hebben met hun (niet in het slotcommuniqué verwerkte) vraag opnieuw het punt van de economische sancties een belangrijke plaats gegeven. De meeste EG- lidstaten zien niet zoveel in economische strafmaatregelen.

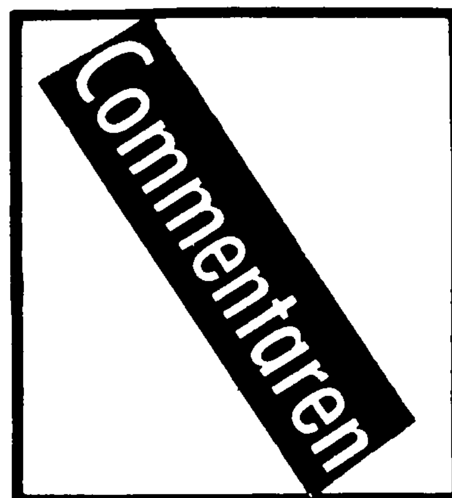
Officieel heet het dat de zwarte Zuidafrikanen er veel méér de dupe worden dan de blanken, laat staan dat hiermee druk wordt uitgeoefend op de regering in Pretoria. Maar natuurlijk spelen ook de economische belangen een zeer belangrijke rol. Het is niet voor niets dat de grootste tegenstander van sancties in EG- verband, Groot Brittannië, ook de grootste buitenlandse investeerder is in Zuid- Afrika.

De frontlijnstaten hebben nog eens benadrukt dat pressie op Zuid- Afrika heel effectief met economische sancties kan worden bereikt. Blanke Zuidafrikaanse ondernemers hebben deze zienswijze opmerkelijk genoeg bevestigd. Dit gebeurde vorig jaar ten tijde van de spectaculaire val van de rand, de Zuidafrikaanse munteenheid.

Een aantal belangrijke blanke Zuidafrikaanse industriëlen weet, en niet ten onrechte, op dat moment de economische teruggang geheel aan de politieke omstandigheden en de manier waarop het buitenland daartegen aankijkt. Tegelijk verbonden zij aan die zienswijze de oproep aan Pretoria nu toch een ernst te maken met de hervormingen in Zuid- Afrika. Er ging zelfs, tegen de wil van president Pieter Botha, een delegatie naar Lusaka om met de leiding van het ANC te praten.

Op kleinere schaal deed zich vorig jaar eenzelfde verschijnsel voor tijdens één van de zwarte boycots van blanke winkels. Ook daar waren de blanke Zuid- afrikanen ineens inschrikkelijker en erkenden zij de behoefte aan hervormingen.

Het zal ongetwijfeld waar zijn dat zwarte Zuidafrikanen financieel worden getroffen door economische maatregelen, ook dat hebben de winkelboycots aangetoond. Maar de indirecte werking van dergelijke sancties moet niet worden onderschat.

Zelfs Gatsha Buthelezi, de leider van de Zulu- beweging Inkatha en een belangrijk tegenstander van verregaande economische sancties, bestrijdt de effectiviteit van dergelijke maatregelen niet. Hij is er alleen fel tegen omdat de zwarte bevolking de meeste pijn zal moeten dragen. Bisschop Desmond Tutu, de gematigde Zuidafrikaanse anti- apartheidsstrijder, ziet hierin geen reden dergelijke maatregelen uit te sluiten. Hij heeft ook meermalen aangegeven dat de meerderheid van de zwarte bevolking achter dit pressiemiddel staat.

Bovendien moet niet worden vergeten dat, zolang er een blank minderheidsbewind in Zuid- Afrika aan de macht is en de apartheid voortduurt, de regering in Pretoria niet zal schromen haar grote economische macht in de regio ten volle uit te buiten ten behoeve van politieke doeleinden. De frontlijnstaten, kwetsbaar als ze zijn vanwege hun afhankelijkheid van Zuid- Afrika, hebben die handschoen begin deze week ondubbelzinnig opgenomen.

Het antwoord van de EG- lidstaten beperkt zich tot de verklaring dat de druk op Zuid- Afrika met 'vreedzame middelen moet worden gehandhaafd'. In de slotverklaring wordt alleen gesteld dat als de al bestaande sancties van de EG, de Noordse landen, het Gemenebest en de Verenigde Staten niet het gewenste resultaat hebben, verdergaande maatregelen moeten worden overwogen. Een holle verklaring, want binnen de EG- landen is het pakket maatregelen waartoe vorig jaar werd besloten het 'hoogst haalbare'.

De Zimbiaanse president Kenneth Kaunda heeft de frustratie van de frontlijnstaten over die houding eigenlijk al aan het begin van de conferentie verwoord. In zijn openingsrede sprak hij over de westerse investeerders in Zuid- Afrika.

Ik hoop dat u ons kunt vergeven als we denken dat het onze Europese vrienden niets kan schelen wat er in dit deel van de wereld gebeurt, zolang hun multinationals enorme winsten uit hun investeringen in Zuid- Afrika behalen dankzij goedkope zwarte arbeidskrachten. Zij beschouwen Zuid- Afrika als stabiel en daarom veilig voor hun investeringen. Hoe moeten wij anders aankijken tegen hun terughoudendheid en soms krachtig verzet tegen economische sancties als een middel om vreedzame wijze veranderingen teweeg te brengen'.

K.W.

Washington en de Filippijnen

GEEN AZIATISCH LAND kent een geschiedenis die in deze eeuw zo verbonden is met de Verenigde Staten als de Filipijnen, een staat opgebouwd uit 7000 eilanden. Juist voor de eeuwwisseling waren het de Amerikanen die de Filipijnen bevrijdden van het Spaanse kolonialisme. Geheel in de geest van die imperialistische tijd werden de eilanden de eerste — en enige — Amerikaanse kolonie.

Anders dan andere kolonialistische landen zagen de Verenigde Staten de Filipijnen niet direct als een wingewenst, maar als een mogelijke projectie van hun eigen idealen. De Filipijnen moesten een bruggehoofd worden van de democratie in Azië, van daaruit moest de ideologie van vrije mensen met gelijke kansen, zoals beleden in de Amerikaanse grondwet, verder gestalte krijgen.

In het midden van de jaren dertig verwierven de Filipijnen semi- onafhankelijkheid. Het eilandenrijk kreeg een dominion- status met een eigen president. Het leger zou in de slagschaduw van de Japanse dreiging worden opgebouwd door de toen al beroemde Amerikaanse generaal McArthur en zijn stafchef, de nog onbekende kolonel Dwight Eisenhower. In de tweede wereldoorlog vluchtte de regering van de Filipijnse president Quezon naar Washington, toen de Japanners Manilla waren genaderd.

De onafhankelijkheid volgde in 1946. De Amerikaanse missie leek volbracht, alle voorwaarden waren aanwezig om de Filipijnen met Amerikaanse steun de meest welvarende natie in Azië te laten worden, een voorbeeld van wat democratie vermag, een antwoord op de communistische uitdaging, die de koude oorlog ook in Azië zou stellen.

De voorgeschiedenis van de juist gehouden verkiezingen op de Filipijnen bewijst de spanning tussen projectie en werkelijkheid. Ferdinand Marcos is, geheel in tegenstelling tot het Amerikaanse voorbeeld, al 20 jaar president. Onmiddellijk na zijn herverkiezing in 1969 — waaraan een felle, met fraude gepaard gaande stembus- strijd was voorafgegaan — manifesteerden zich middelpuntvliedende krachten op de eilanden. Een Maoïstische guerrilla steunend op arme boeren stak de kop op en een Moslim- minderheid voelde zich achtergesteld door het katholieke regime van Marcos.

Die bewegingen vormden voor de president het excuus voor het uitroepen van de staat van beleg in 1972, die feitelijk is gehandhaafd, van het begrip democratie een aanfluiting heeft gemaakt en waarin de politieke oppositie werd gemuilkorfd en geïntimideerd. Wel stemde Marcos volledig in met de Amerikaanse buitenlandse politiek, zijn afhankelijkheid van Wahington kennend.

De afhankelijkheid werd nog een bevestigd omdat het met de economie van de Filipijnen door corruptie, misoogsten en slecht management bitter slecht gesteld was. De voorsprong op andere Aziatische landen werd in de jaren zeventig een grote achterstand als men de successen van Korea, Singapore en Taiwan in ogenschouw neemt, om nog maar te zwijgen van Japan.

Steunend op goed betaalde beroepskrachten in het leger, regeerde Marcos met harde hand, waarbij zijn clan schaamteloos en pronkziek deelde in de macht. De moord op de uit de Verenigde Staten terugkerende opposant Benigno Aquino in 1983, op de vliegtuigtrap op de luchthaven van Manilla, was de vonk die het verzet tegen Marcos ook in de hoofdstad deed ontbranden. Sindsdien is de onrust gebleven en heeft Aquino's weduwe zich snel kunnen ontwikkelen tot de eerste werkelijk geloofwaardige oppositie- leider sinds 1972. De onzekerheid over de verkiezings- uitslag heeft dat ook bewezen.

In de nu ontstane onzekerheid is er opnieuw een rol, en niet direct een dankbare, weggelegd voor Washington. Het is duidelijk dat de Filipijnen in een impasse verkeren en hoogstwaarschijnlijk zijn de politici daar niet in staat op eigen kracht de problemen de baas te worden. Marcos en Aquino eisen beiden de overwinning op na een verkiezing die werd gekenmerkt door geweld en fraude, vooral van de kant van Marcos' clan. De president heeft al gedreigd zijn heil in het kamp van de Sovjetunie te gaan zoeken als hij niet de baas kan blijven, maar dat zegt meer over zijn gemoedstoestand dan over de werkelijke situatie.

Van Washington wordt in de komende periode meer beleid en aandacht verwacht dan er in de afgelopen vijftien jaar aan de lotgevallen van Marcos en zijn rijk is besteed. De tijd van het direct ingrijpen is voorbij en er zal dus een nieuwe politieke lijn moeten worden ontwikkeld. Daarbij moet er van worden uitgegaan dat Marcos zijn krediet heeft verspeeld. Maar tegelijk vormt de werkelijke betekenis van mevrouw Aquino nog één groot vraagteken. Is haar succes toe te schrijven aan de afkeer van Marcos of heeft zij werkelijk voldoende inhoud om de Filipijnen te besturen? Wat dat betreft hoeft men de beleidsmakers in Washington, die bovendien in veel gevallen in de afgelopen jaren de beperkingen van de macht van een supermacht hebben leren kennen, niet te benijden.

SOETENHORST

An Added View

The Readers' Forum

FAMILY SAILING ADVENTURE

By Fiona McCall

For the children, it was an amazing nature lesson.

For the adults, it was a vivid illustration of the origins of life.

For all of us, it was a unique opportunity to appreciate wildlife in the kind of way we will probably never again experience.

That, and much more, was the sum of our sojourn in the fabled Galapagos Islands, an experience all the more appreciated because though we had been trying even before we left Canada to secure special permission for an extended stay in the islands which laid the foundation Dr Charles Darwin's "Origin of the Species", we had met with no success. Visiting yachts were accorded a 72- hour pass -- and that was at the whim of the military port officials at the two entry points, Wreck Bay on the island of San Cristobal or Academy Bay on Santa Cruz.

Prepared to be disappointed, but optimistic as ever, we sailed the 870 miles from the Panama Canal to Santa Cruz in 11 days, meeting the strongest ocean currents we have yet encountered. For three days we steered a course of 180 degrees, making good a direction on almost 240 degrees, a two plus knot current pushing us west and north west.

But on the eleventh day, we sighted San Cristobal and knew we had to be in the right place as sea Lions popped out of the water to get a closer look at Lorcha's red sails and pelicans dive- bombed the boat as we dropped anchor in Puerto Ayora in Academy Bay.

Things started to go well from the moment we arrived, beginning with a five- day visa from the courteous port captain, ex- navy pilot, Teodoro Rvales. Dropping in at the friendly Galapagos Hotel, run by ex- U.S. yachtman Forrest Nelson, we heard that one of the Santa Cruz tour boats was operated by Toronto- raised Judy (Carvalhal) Angermeyer and her Galapagosborn husband, Frederico (Fiddi).

"What brought you to the Galapagos?" we asked Judy, sitting in her comfortable wood and stone water's edge house, with its beautiful Ecuadorian hand- woven rugs.

Guyana- born Judy had come to Canada with her parents (Tony and Terry Carvalhal of Sidney, B.C.) when she was 16, attending Etienne Brule School in Toronto and doing a degree in biology at Queen's University in Kingston. After a year of university research, she set off for 12 months of travel in South America.

"The Galapos was my last destination," she said smiling. "And after I met Fiddi, well, it was definitely my last stop!"

That was in 1977 and by 1979, the Angermeyers were running the 8- passenger charter boat, Pirata, and had had their first child, Jonathon.

One of their current charter boats, the 6- passenger motor vessel, Orca, was due to take a film crew from England's on a tour round the northern islands and the Angermeyers were planning to go part- way on their charter boat, the 10- passenger motor sailor, Cachalote.

A young Magnificent Frigate Bird prepares for take- off as Paul hoists Peter to his shoulders for a better look. The birds mate and nest on Seymour.

Talking with a friendly seal was only one of the adventures experienced the crew of Lorcha as they explored some of the Galapagos Islands in the charter vessel "Cachalote".

"Galapagos one"

"Would you like to come with us?" they asked.

With Penny and Peter now firm friends with the three Angermeyer children, Jonathon, 4- year old Tatjana and 2- year old Joshua, there was a howl of "yes" and a chorus of:

"Can we see penguins? Can we watch sea lions? Can we find turtles?"

Because they lie to the south of the normal east- west Pacific shipping patterns, the Galapagos were undiscovered and unaffected by man until very late in their formation. The animal species which arrived there adapted themselves to the singular weather which combines warm and cold currents and various species evolved in complete harmony. There were no predators and to this day, birds and animals are more curious than fearful about those strange two- legged visitors.

As witness our visit first to the island of Mosquero. A group of sea lions swam out to the dinghy, almost standing upright in the water to get a closer glimpse of us. On shore, more sea lions were sunbathing in the white sand. They scarcely moved as we beached the dinghy, occasionally lifting their heads or opening an eye as we walded within a couple of feet. At one point a couple of the lions flopped after the running kids as if for all the world they wanted to play as well.

Though the 100 or more sea lions that were lying around seemed a lot to us, Judy, who is qualified island guide, told us that most of the colony were out fishing.

"The rocks are just covered with animals in the evening," she said, pointing out the centuries old smooth paths the sea lions had worn slithering over the stones. Running between the animals on the rocks were the distinctive scarlet Sally Lightfoot crabs who were, strangely enough, more skittery than their sleek flippered companions.

A three- hour visit seemed almost too short, but it was time to sail on to North Seymour. There are 13 main islands and many islets in the Galapagos group and, as we were to discover, the flora, fauna, animals and physical setting of each is different and unique.

"The mummy's got an egg."

"The daddy's got an egg".

"This egg's cracked."

"HERE'S A BABY BIRD."

The five children were beside themselves as they ran ahead of us in Seymour, exclaiming and wondering at the blue- footed boobies nesting right alongside the path. Though we had to keep telling the children not to get close, we were all just a foot or two away. The boobies were nonchalant, just occasionally uttering a puzzled warning cry as it seemed one or other child was going to actually come right into the nest.

In the centre of the island, we watched the mating ritual of the red chested frigates. Puffing out their scarlet breasts, the males threw back their heads to make a strange whirring sound as the females circled overhead, lazily debating which mate deserved their attention.

History, biology, sociology, a unique close- up of animal life and new friends. We were riding a crest of discovery and excitement. It seemed nothing could top our first day of exploration with the friendly Angermeyer family on Cachalote.

But there were still two more days to come, days in which we would climb volcanoes, cross lava fields and swim underwater with more than a hundred sea lions .....

Details of how the Galapagos and charter trips on the Angermeyers' boats will appear with Part II of this story next week.

7. Pelicans swim alongside Lorcha as she lies anchored in Academy Bay, Santa Cruz, the usual entry point for yachts visiting the Galapagos.

(oplossing van pag. 10)
1. dinsdag; 2. donderdag; 3. maandag; 4. woensdag; van links naar rechts 5. zondag; van boven naar beneden 5. zaterdag; 6. vrijdag.

(oplossing van pag. 10)
57 blokken.

Kruiswoordpuzzel

Horizontaal
1 afkeuren
kustvaartuig
2 hoeveelheid
voegwoord
watervlakte
3 stevige schoen
gelijkvormig
4 rekening
bekoorlijk
schoeisel
5 sprookjesfiguur
eiland bij Nieuw-Guinea
leuk, flink
in orde
6 Romeins staatsman
kiekje
7 oneerlijk
insekt
schildknaap
8 voorzetsel
wasbekken
briefaanhef (afk.)
9 bedwelming
zoon van Noach
moed
10 tandwieltje
verzoek
11 schaakterm
boord
stijging
in de hoedanigheid van
12 kelner
soort roei-zeilboot
stop
13 bepaalde steenachtige stof
antwoord
14 myth. figuur
drinkgerei
hert
15 medemens
dompteur

Verticaal
1 het voortdurend babbelen
roken
2 bep. belasting
jonge stier
stad in Finland
3 evenwichtsleer
Italiaanse herberg
4 familielid
Europees gebergte
sterk smakend
5 ivoor
wandversiering
niet-zoet (van wijn)
toeval
6 daarom
handschrift
7 vocaal solo-stuk
tafel
striem in de huid
8 dun
Javaanse titel
geografische aanduiding (afk.)
9 heilige
belemmering
heet
10 materie
loog
11 windrichting (afk.)
zuigspeentje
verlaagde noot
voor
12 klipgeit
helling
kramp in de mond
13 aardkundige
mis voor overledene
14 kledingstuk
telwoord
deel van de dag
15 grove schaaf
deugniet

DE WINNARES VAN de weekprijs van 25 gulden is:

Elba Corsen
Jul. v. Stolberglaan 23
Curaçao

Haar prijs kan afgehaald worden op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien: →

```
LARONG J SEPTET
A AVE KEI NOR O
TAKELEN DIENAAR
ODER GOZER SPAT
EEN WEL MIK EPE
N DEEL B SUEZ L
 REIN BYT SLEM
MU K LYVIG Z OF
 SMET LAP MAAT
S ALOE L GIST L
NOG NUL GAS ERE
EENS WOERD ELAN
DRAAIER EENLING
I AAN KAS OKE E
GETIKT L AGEREN
```

Oplossingen moeten ingediend zijn voor 26 februari 1986.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer *Hubert Linkels*.

Top 10

ARGENTINIE
1. Para cantarle a la vida — Valeria Lynch
2. Música total — Varios
3. Siempre con amor — Los Moros
4. In square circle — Stevie Wonder
5. Laser VII — Laser
6. Calabromas presenta — La Barra de la Coneja
7. Banda original Rocky IV
8. La fiesta del Chamame
9. La cumparsita — Juan D'Arienzo
10. Amores de mi vida — Fernando de Madariaga

BRAZILIE
1. Um día de domingo — Gal Costa e Tim Maia
2. Mil e una noites de amor — Pepeu Gomes
3. Cuando gira o mundo — Fabio Jr.
4. Eu quero — Imperio Serrano-Quinzinho
5. Nikita — Elton John
6. Say you say me — Lionel Ritchie
7. Amor no coracao — Simone
8. Vitoriosa — Ivan Lins
9. Coracao Apaixonadao — Julio Iglesias
10. Your latest trick — Dire Straits

CHILI
1. Esperando nacer — Francisco Puelma
2. Agárrense de las manos — José Luís Rodríguez
3. Filo contigo — Miguelo
4. Por ese hombre — Pimpenela, Dyango
5. Conga — Miami Sound Machine
6. Pudo ser un gran amor — Alberto Plaza
7. Part-time lover — Stevie Wonder
8. Say you Say me — Lionel Ritchie
9. Dáme un beso — Yuri
10. Amalia Rosa — José Luís Rodríguez

COLOMBIA
1. The power of love — Huey Lewis and The News
2. Si no te hubieras ido — Marisela
3. De repente el amor — Lani Hall / Roberto Carlos
4. Que por que te quiero — Carlos Mata
5. Amalia Rosa — José Luís Rodrígues
6. Tú casualmente tú — Laura Flores
7. Tarzan Boy — Grupo Baltimora
8. Volvamos a vivir — Rudy La Escala
9. Part-time lover Stevie Wonder
10. Acércate — Menudo

PARAGUAY
1. Abrazandonos — Carlos Javier Beltran
2. Felicidad — Pedro Narvaja
3. Tú y yo — Julio Iglesias
4. In a square circle — Stevie Wonder
5. Perdido en Paris — José Luís Rodríguez
6. Extraño — Camilo Sesto
7. Ni te tengo ni te olvido — Julio Iglesias
8. Yo renaceré — José Luís Rdríguez
9. Soñaba esa canción — María Luisa Wells
10. No me quiero casar — Grupo Paraguayo Namandu

DOMINICAANSE REPUBLIEK
1. Pagara — Carlos David
2. Ven o voy — Camilo Sesto
3. Señor del pasado — Yolandita Monge
4. Capullo y sorullo — Johnny Ventura
5. Dímelo — Shiomara
6. *Corazón mágico — Anthony Ríos*
7. Lágrimas de amor — Henry García
8. Mi lamento — Ray Polanco
9. Nena — Aramis Camilo
10. El vicio de amarte — La Orquesta Jóven

PERU
1. Say you Say me — Stevie Wonder
2. Este se ha vuelto loco — Los Inhumanos
3. Dueño de mí corazón — Daniela Romo
4. Amalia Rosa — José Luís Rodríguez
5. Ese hombre — Pimpinela, Dyango
6. I'm your man — Wham
7. Party all night — Eddie Murphy
8. *Más — José José*
9. *Face to face — Pete Townshend*
10. *Dáme un beso — Yuri*

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL hebben we gezien, dat op de zegel van vijf drachmen van de Griekse Olympiade- serie van 1896 de overwinningsgodin Nike werd afgebeeld, een reproduktie op papier van het beroemde beeldhouwwerk van Paeonius. Hoe moeilijk het is om zo'n kunstwerk aan de hand van een postzegel naar waarde te schatten, wordt duidelijk wanneer u een of andere kunstcriticus aan het woord laat. Ik vond ergens de omschrijving: "Een enig kunstwerk van sierlijkheid en mooie lijn is de Nike van Paeonius te Olympia, die voorgesteld wordt met opstaande vleugels, terwijl zij rustig schijnt neer te strijken!".

Mijnerzijds akkoord met die sierlijkheid en lijn, maar van die landingspoging is nu juist niets, maar dan helemaal niets te zien. Met precies evenveel recht mag ik beweren, dat Nike aan een of andere schoonheidsjury toont, dat de natuur haar met een paar goed gevormde benen heeft uitgerust. Om aan duidelijkheid niets te wensen over te laten tilt zij daarvoor nog haar kleding op. Nog zo'n voorbeeld.

In het vorige artikel vertelde ik u, dat in 1968 te Athene een tentoonstelling werd gehouden om de Griekse bijdrage aan de verbreiding van de wereldbeschaving te benadrukken. Bij die gelegenheid brachten de Griekse Posterijen een serie van acht postzegels in roulatie.

Op de hoogste waarde van die emissie — zes drachmen — komt een andere Nike-voorstelling aan bod, namelijk een beeldhouwwerk van zo'n 300 jaren vóór Christus, gevond op het eiland Samothrace in de Aegeïsche Zee. Het mag van mij een kunstwerk zijn van erg hoog gehalte, fraai van lijn en kompositie en honderd andere dingen meer, maar om dan te lezen bij een erkend criticus, dat de onbekende beeldhouwer de vliegbeweging door een chiatische overeenstemming van armen en benen heeft uitgedrukt en dat de godin komt aangestormd op het voorgedeelte van een schip, met de zegetrompet in de ene en een trophee in de andere hand, zoiets gaat me toch al te ver.

Afgezien van het feit, dat 99 procent van de Nederlands- sprekende gemeenschap voor dat woord "chiatische" regelrecht naar een woordenboek dient te grijpen, lijkt het er volgens mij meer op, dat Nike op Curaçao International Airport een stel vertrekkende familieleden staat na te wuiven. Overigens neemt de godin Nike in de Wereld van de Postzegel tenminste een even grote plaats in als de Pallas Athene van de twee vorige artikelen.

De Verenigde Staten van Noord Amerika gebruikten haar al in 1875 onder haar Romeinse naam Victoria op een krantenzegel van $3,-, die evenals de $9,- zegel van Pallas Athene tenminste in vier bepaald niet goedkope variëteiten te verkrijgen is. In 1894 schakelden de U.S.A. van $3,- terug op $2,-. Ook dit Nike- zegel telt dan weer twee verschillende drukken, die weliswaar een stuk goedkoper zijn, maar die zich toch zelden of nooit op Curaçao laten zien.

Wanneer u zich beter beperkt tot de postzegels van Griekenland, dan treft u al meer Nike's aan, dan u waarschijnlijk lief is. In 1906, bij de tiende verjaardag van de herleefde Spelen, brachten de Griekse Posterijen wederom een rasechte Olympiade- serie in omloop, waarop de godin Nike niet minder dan drie keren naar voren treedt. Op de zegels van tien en van veertig lepta's is zij bezig een vredesduif of iets dergelijks wat moed in te praten voor de toen al benarde tijden en op de vijf drachmen neemt zij deel aan de offers, die op de eerste en de zevende dag van de antieke Olympische Spelen aan Zeus gebracht werden.
(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Curaçao in kaart

In de Napa van 17 januari 1986 is de geschiedenis van de kaartvervaardiging van Curaçao beschreven van 1634 tot 1986.
Nu wordt nader ingegaan op de laatste ontwikkelingen, en in het bijzonder op het kaartvervaardigings- project d.m.v. luchtfotogrammetrie, dat op dit moment wordt uitgevoerd door de Dienst Openbare Werken en de Dienst Ruimtelijke Ontwikkelingen en Volkshuisvesting.

door ing. ROB BOEKHORST, landmeetkundige bij de Dienst Openbare Werken.

In oktober 1983 is door de afdeling Topografie van de D.O.W. een rapport uitgebracht over kaartvervaardiging, teneinde de wensen bij de Diensten en afdelingen te inventaliseren. Hiernaast is er in dit rapport gewezen op de mogelijkheid tegen veel lagere kosten grotere gebieden in kaart te brengen door gebruik te maken van luchtfotogrammetrie.

Na het uitbrengen van het rapport, wordt besloten om de gebieden waar het eilandgebied projecten wil voorbereiden, in kaart te brengen met behulp van luchtfotogrammetrie. Deze gebieden zijn dan Klein St- Michiel en omgeving. Seru Papaya, Mahuma, Groot- Kwartier, Charo, de randweg / Winston Churchillweg en omgeving, de Santa Rosaweg en omgeving, en Otrabanda. Het betreft hier projecten gericht op de ontwikkeling van verkavelingsplannen, de rehabilitatie van Otrabanda, de traceebepaling en grondreservering voor de toekomstige randweg, de aanleg van rioolpersleidingen, en meerdere projecten van geringe omvang, eveneens gesitueerd in genoemde gebieden.

Omdat luchtfotogrammetrie een zeer gespecialiseerde bezigheid is, zijn er maar enkele bedrijven op de wereld die zich hiermee bezighouden.
In 1984 wordt offerte aangevraagd bij vijf van dit type bedrijven, waarna op 18 september 1984 officieel opdracht wordt gegeven door het hoofd van de D.O.W. aan het Engelse bedrijf Hunting Surveys Ltd., tot kaartvervaardiging van de reeds vermelde gebieden.
De begeleiding van het project wordt verzorgd door de afdeling Topografie van de D.O.W., terwijl alle bijkomende landmeetkundige werkzaamheden ook door deze afdeling worden gedaan. Een landmeter van de afdeling Grondzaken van de D.R.O.V. is speciaal voor de uitvoering van dit kaartvervaardigings- project toegevoegd aan het projectteam van de D.O.W..

Het kaartvervaardigings- project heeft bestaan uit het maken van een fotovlucht, het vervaardigen van fotolijnenkaarten, en landmeetkundig werk zoals het plaatsen van paspunten, het bepalen van hoogtepunten, en het naverkennen.

Bij de fotovlucht, worden uit een snelbewegend vliegtuig op grote hoogte, met korte tussenpozen een groot aantal zeer scherpe foto's genomen, op een volkomen vlak liggende film.

... een van de 90 'paspunten' die zijn aangebracht op de wegen t.b.v. het kaartenvervaardigings- project m.b.v. luchtfotogrammatrie ...

In 1955 werd voor het eerst besloten om van geheel Curaçao topografische kaarten te vervaardigen d.m.v. luchtfotogrammetrie.
Bij luchtfotogrammetrie worden vanuit een vliegtuig foto's gemaakt van het terrein. Deze foto's gecombineerd met metingen in het veld, kunnen met behulp van speciale apparatuur worden opgewerkt tot tekeningen.
In de periode 1957-1962 kwamen 313 kaarten (schaal 1: 2000) en 169 kaarten (schaal 1: 1000) ter beschikking. De kaarten schaal 1: 1000 zijn van Willemstad en omgeving. Op beide type kaarten zijn ook hoogtelijnen getekend. (een hoogtelijn is een lijn die punten met dezelfde hoogte verbindt.)
De kaarten schaal 1: 2000 hebben een hoogtelijnen- interval van 5 meter, en de kaarten schaal 1: 1000 hebben een hoogtelijn- interval van 1 meter. De grootte van deze kaarten is 50 bij 75 cm, d.w.z. dat iedere kaart schaal 1: 1000 een gebied omvat van 500 meter bij 750 meter; dat is 37,5 ha. Een kaart schaal 1: 2000 omvat een gebied van 1000 meter bij 1500 meter, ofwel 150 ha.
Voor de volledigheid zij vermeld dat van klein- Curaçao in dezelfde periode een kaart is vervaardigd op schaal 1: 4000.
Al deze kaarten zijn echter nooit bijgehouden wat betreft veranderingen tengevolge van infrastructurele voorzieningen.

Mede door het ontbreken van een duidelijk beleid op het gebied van het vervaardigen en bijhouden van kaarten, is dit materiaal thans dermate verouderd en zijn de fragmentarische aanpassingen van het materiaal zo onoverzichtelijk, dat momenteel per project (en per Dienst en/of afdeling) kaarten worden gemaakt d.m.v. lokale terrestrische metingen. *Niet alleen zijn hiermee grote bedragen gemoeid, ook worden veel werkzaamheden dubbel gedaan.*

CURAÇAO OVERZICHT NIEUWE KAARTEN

1- Groot - Kwartier
2- Seru papaya
3- Klein Sint Michiel
4- Otrobanda - Punda
5- Charo
6- Mahuma
7- randweg/Winston Churchillweg
8- Santa Rosaweg
9- Groot Piscadera.

D.O.W. - Topografie

GEPLAND VOOR 1986

VOLTOOID SCHAAL 1 : 500

VOLTOOID SCHAAL 1 : 1000

Voor het kaartvervaardigings- project is (afhankelijk van de gewenste kaart/schaal) gevlogen op hoogtes van 450 meter en 750 meter. Voor de uitwerking op kaarten in een later stadium, is het noodzakelijk dat er in stroken wordt gevlogen waarbij de foto's elkaar overlappen. (zie schetsen)

... vliegstroken voor stereografie ...

Na het fotograferen van de reeds eerder genoemde situaties, zijn de opnamen bewerkt via de zogenaamde stereofotogrammetrie. Hierbij creëert men een driemensionaal beeld door twee opnamen die vanaf verschillende standplaatsen van hetzelfde stuk terrein zijn gemaakt, gescheiden aan het linker- en rechteroog aan te bieden. De waarnemer ziet dan een driedimensionale weergave van het terrein.

Met behulp van een stereokaart- instrument zijn uit de luchtfoto's kaartengetekend met een hoge nauwkeurigheid. Deze zogenaamde fotolijnenkaarten kan men verkrijgen door alle punten in het driedimensionale beeld die moeten worden getekend "aan te wijzen". Tijdens het "aanwijzen" van de punten op de foto, is de tekentafel gekoppeld aan het stereokaarteerinstrument zodat het resultaat direct zichtbaar is.
Het eerste resultaat dat zo ontstaat is vaak een balpentekening.

Tegenwoordig is het ook mogelijk om de punten die de waarnemer in het ruimtelijk model aanwijst, in digitale vorm op te slaan voor verdere bewerking door de computer.

(doorlezen op pag. 11.)

DE GAUCHO

De zoele wind
streelt langs de droge lippen
van de gaucho,
speelt met de manen
en de staart van zijn paard.
Drie weken lang hebben de dieren geg-
raasd
hun dorst gelest,
zonder oordeel des onderscheids
gehurkt, gesnurkt:
geschurkt, gekurkt.
Drie weken lang,
maar nu heeft de kudde
haar rust doorbroken.
Zij kan niet langer
haar opwelling weerstaan.
De kudde in stampeed
stuift naar een onherkenbaar doel.
De dieren stuiven voort,
het leven stroomt uit hun neusgaten.
Hoe onwaarschijnlijk eender
zijn deze dieren
op een enkele na
die van terzijde opneemt
met zijn glazen blik,
het boze oog
zoals men zegt
wanneer men later
veel later,
van het onheil spreekt.
De gaucho houdt zijn piek gereed
Het paard is vlees geworden onverschil-
ligheid
Het laat een lange
staartvlechtscheet
een paardescheet
zonder innerlijke overtuiging
zonder uiterlijke noodzaak.
De gaucho staart naar de verte
naar het zichtbaar dalen van de zon
die zich verdrievoudigt
tussen vuilgroene wolkenhagen.
Hij weifelt tussen mijmeringen
en herinneringen.
Mijmeringen
van de Virgin del Valle
van de Virgen de Coromoto
Herinneringen
aan de gewilligheden
van de puta's van de llano.
De virgen's en de puta's,
de maagden en de hoeren,
zij dragen eendere namen
Maria Margaretha Magdalena
Misschien zal ik de avond niet meer
halen
Zij dragen eendere mooie namen
Zij zingen met engelekelen
of kwelen in de bordelen
De wolken jagen in het luchtruim
Wat kan het schelen?
Zij kwelen en zij strelen
Het wordt onheilspellend stil op aarde
Bid voor ons.
Bid voor de gaucho's. Amen.

Lichtveld over Debrot en Helman

najaar 1983, Margrieth Zijlstra, olieverf

Het Cola Debrot Symposium bracht Dr. L.A.M. Lichtveld naar Curaçao. Zaterdag 25 januari j.l. hield Lichtveld — of was het misschien toch in de eerste plaats diens alter ego Albert Helman? — zijn lezing 'Debrot in het Caraïbisch gebied'. Lichtveld gaf zijn toehoorders een uitgebreid overzicht van de ontwikkeling van de literatuur in het Caraïbisch gebied, dat zowel de vele eilanden in als de landen, c.q. kuststroken grenzend áán de Caraïbische Zee zou omvatten.

De ontwikkelingsstadia die Lichtveld onderscheidt, lopen van het gedwee kopiëren van de moederlandse literaire voorbeelden naar het oorspronkelijke literaire werk dat, hoewel gevoed door Caraïbische bodem, een universele zeggings — en aantrekkingskracht heeft. Hoewel niet gelijktijdig maakt — in de ogen van Lichtveld — de literatuur van de verschillende Caraïbische (ei-)landen steeds deze zelfde ontwikkeling door. Thematisch past (een gedeelte van) het werk van Debrot stellig ook in de brede Caraïbische literaire stroom, waarbij Lichtveld met name wees op 'raciale vermenging' en de 'onzekere familiale verhoudingen/promiscuït/incest' in het werk van Debrot. Maar Debrot is ook anderzins een typisch Caraïbisch auteur geweest: terug op zijn Caraïbische eiland neemt hij een "voortrekkersrol" in verschillende opzichten, waardoor zijn eigen literaire produktie en creativiteit op de achtergrond treedt (zoals het meerdere Caraïbische auteurs is vergaan, resp. vergaat).

Met recht wees Lichtveld eveneens op Caraïbische auteurs die vanuit óf na de (dikwijls politieke) funktie die zij voor hun eiland vervulden eveneens tot zeer veel in staat bleken op literair terrein. In deze wees Lichtveld met gepaste onbescheidenheid op Albert Helman, die "midden uit zijn omvangrijke literaire werkzaamheden werd weggeroepen, in hogere regeringsfunkties en als diplomaat zijn land gedurende vijftien jaren van dienst geweest is. Ik vermoed dat hij, een rasschrijver, zijn ambachtelijke werk met liefde en overgave deed, want tijdens zijn lange dienstjaren publiceerde hij bijna niets. Zijn creativiteit boette er echter niet bij in, integendeel, na vervulde plicht publiceerde hij meer dan ooit".

1976, Jan van der Loo, olieverf

In de jaren dat Debrot MIJN ZUSTER DE NEGERIN (oorspronkelijk uit 1934) en Helman onder meer ZUID-ZUID-WEST (1926), MIJN AAP SCHREIT (1928) en DE STILLE PLANTAGE (1931) publiceerden, vonden op verschillende Caraïbische eilanden 'literaire aardverschuivingen' plaats. Op Cuba en Puerto Rico werd de burgerij door onder meer Nicolás Guillén, Alejo Carpentier, José Tallet en Luis Palés Matos een geheel nieuwe, Afro-Caraïbische poëzie voor de ogen gehouden. Dichters als Carl Brouard, Daniel Heurtelou en Emile Roumer deden hetzelfde met de burgerij van Haïti. De verhalen en romans van onder anderen C.L.R. James, Alfred Mendes en Ralph de Boissière shockeerden de Trinidese burgerij. Waren Helman en Debrot in de jaren dertig op de hoogte van deze ontwikkelingen in de Caraïbische letteren? Ik vroeg het Lichtveld/Helman.

"Het was in Nederland nagenoeg onmogelijk om hiervan enige kennis op te doen. Je kunt zeggen dat kennis hieromtrent "minimaal" en 'incidenteel' was — je las wel eens iets in een tijdschrift en zo. Toen ik in '38 uit Spanje moest vluchten, ben ik naar Mexico gegaan. In de twee jaar dat ik daar geweest ben, heb ik zo ontzaggelijk veel in mij opgesloten van de Caraïbische en vooral Latijnsamerikaanse literatuur. In feite heeft mij dat nooit meer los gelaten. Dat is een enorme impuls geweest".

In de beginjaren '30 wist ook Debrot niet wat er zich elders in het Caraïbisch gebied afspeelde?

"Nee, dat wist hij beslist niet en daarom was MIJN ZUSTER DE NEGERIN zo'n verrassend boek, voor iedereen, ook voor mij. Het heeft toen een grote indruk op mij gemaakt. Hij heeft mij toen ook een exemplaar gegeven met een opdracht. Dat is in Spanje verloren gegaan — m'n hele bibliotheek trouwens. Ik ben met een heel klein valiesje op een Frans oorlogsschip gevlucht, dus niets uit die tijd heb ik meer. Ik was dan ook verbaasd toen mevrouw Eustatia van de Universiteitsbibliotheek hier een exemplaar van mijn toneelstuk OVERWINTERING vond met een opdracht van mij aan Cola. Dat is overigens uit

(doorlezen op pag. 5)

In het gesprek met Dr. L. Lichtveld wordt even gesproken over het gedicht 'De Gaucho' van Cola Debrot. Tijdens het Cola Debrot-Symposium werd dit gedicht door Prof. Dr. J. Oversteegen naar voren gebracht als een typisch voorbeeld van de gedichten die Debrot ná zijn terugkeer op de Antillen schreef. In tegenstelling tot daarvoor, zijn de gedichten dan overwegend vrijer van vorm. 'De Gaucho' verscheen voor het eerst in *Tirade*, jrg.2, nrs 19/20 (juli/augustus, 1958), vervolgens in *Antilliaanse Cahiers*, jrg.iii, nr.4 (april, 1959), en werd opgenomen in Debrots bundel *'Tussen de grijze lijnen'* (Amsterdam: G.A. van Oorschot, 1970). Het is nu — vanzelfsprekend — opgenomen in Debrots *'Verzameld Werk'*, deel 2, verzorgd door Prof. Oversteegen (Amsterdam: Meulenhoff, 1985).

Onderschepping Libisch vliegtuig levert niets op

Israël slaat de plank mis

JERUZALEM — Israël heeft gisteren in de strijd tegen het terrorisme een opvallende misser gemaakt door een klein Libisch passagierstoestel op 100 km van Cyprus te onderscheppen en tot landing te dwingen op een luchtmachtbasis in Galilea in het noorden van Israël. Na een uitgebreid onderzoek naar de identiteit van de zes passagiers en drie bemanningsleden kreeg het toestel na zes uur toestemming op te stijgen en de vlucht naar Damascus voort te zetten.

Het toestel was vertrokken uit de Libische stad Tripoli waar de afgelopen dagen op initiatief van kolonel Gadaffi een internationale conferentie van voornamelijk radicale Palestijnse organisaties was belegd om eventuele vergeldingsacties tegen de Verenigde Staten te beramen, als Washington Libië zou aanvallen. De 22 op de conferentie vertegenwoordigde organisaties betuigden hun steun aan Libië in de confrontatie met de Verenigde Staten en besloten zelfmoordcommando's op te richten.

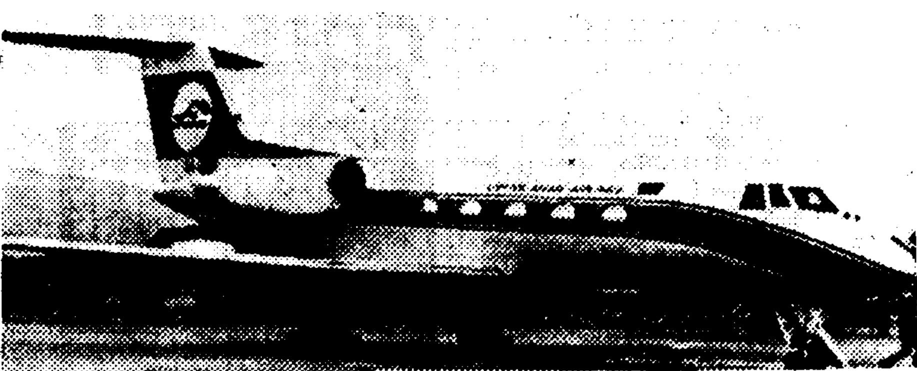
Israël had verwacht in het zakenvliegtuig, dat door een paar toestellen van de Israëlische luchtmacht werd onderschept, enkele leiders van Palestijnse commando- organisaties aan te treffen, die op weg terug van de conferentie naar de Syrische hoofdstad zouden zijn. Aan de conferentie in Libië werd o.a. deelgenomen door kopstukken van het Palestijnse Afwijzingsfront als Achmed Jebril, George Habash en Aboe Mousa, de leider van de door Syrië gesteunde Fatah- rebellen.

Eenmaal aan de grond bleek dat in het toestel vier Syriërs zaten onder wie de assistent- secretarisgeneraal van de regerende Syrische Ba'th- partij en twee Libanezen, een bestuurslid van de progressieve socialistische partij van Druzenleider Djoemblatt en een leider van de Libanese Nasserristische partij. Tijdens een anti- terreurdebat in de Knesset erkende minister van Defensie Rabin gistermiddag lakoniek dat Israël met deze actie het gewenste doel niet had bereikt.

LUCHTPIRATERIJ

Onder het in Israël algemeen aanvaarde motto 'Het doel heiligt de middelen' rechtvaardigde Rabin het enkele uren eerder uitgevoerde Israëlische staaltje van luchtpiraterij door de verwijzen naar de voortdurende oorlog die Israël voert om terroristen te treffen op iedere plaats waar ze te vinden zijn. In Israël is wel al om een onderzoek naar de blunder van de Israëlische inlichtingendienst gevraagd, die in dit geval foutieve informatie over de vindplaats van de gezochte Palestijnen had gegeven. Zonder zich aan internationale regels te storen houdt Israël zich duidelijk het recht voor ter land, ter zee en in de lucht tegen verdachte voertuigen, schepen en vliegtuigen op te treden. De laatste jaren werden herhaaldelijk schepen met verdachte personen aan boord door de Israëlische marine in internationale wateren aangehouden en naar een Israëlische haven opgebracht. Met de protesten uit de Arabische wereld tegen de Israëlische onderscheppingsactie wordt in Israël de spot gedreven door op te merken dat de Palestijnse terroristen zich niet plotseling achter de wet kunnen verschuilen als hen dat zo uitkomt. Voorzitter Eban van de Knesset- commissie voor defensie en buitenlandse zaken meent dat een balans dient te worden opgemaakt als je terroristen te pakken wilt krijgen tussen de anti- terroristische resultaat en de aantasting van de wet. Voor Knesset- lid Olmert is die afweging overbodig.

Door steun aan terreurorganisaties te verlenen heeft Libië zich volgens deze Likoed- vertegenwoordiger buiten de internationale volkerengemeenschap geplaatst, zodat het internationale recht voor Libië niet meer geldt en extreme maatregelen gerechtvaardigd zijn.

... het Libische vliegtuig dat gedwongen werd te landen in Noord Israël ...

Patriottische Reagan:

'Huisgezin als hoeksteen van de samenleving'

... Reagan tijdens zijn 'State of the Union'. Op de achtergrond vice-president Bush ...

WASHINGTON — De grote jaarrede van president Reagan — de 'State of the Union' — is vanwege de ramp met het ruimteveer Challenger niet alleen uitgesteld, zij is ook verschillende keren herschreven. Wekenlang zijn de naaste medewerkers van de president elkaar in de haren gevlogen over de inhoud van de toespraak. Volgens sommigen moest de nadruk liggen op de rechts conservatieve ideologie, waarmee Reagan tot president is gekozen. Anderen wensten een meer gematigde toon mikkend op een centrumpositie. De meer- 'voorzichtigen' wonnen tenslotte en het resultaat daarvan is de bekende verpakking van optimisme en vooral patriottisme, toegespitst op het huisgezin als de hoeksteen van de Amerikaanse samenleving.

Reagan benadrukte ook nu dat het gezin gevrijwaard moet worden van een hogere belastingdruk. Bovendien hield hij vast aan zijn opvatting dat het best mogelijk is om het gigantische begrotingstekort te verminderen. Ondanks hogere defensie- uitgaven (het volgend jaar drie procent na aftrek van de inflatiekosten) en zonder de inkomstenbelasting op te voeren. Een opvatting waarbij nu ook steeds meer Republikeinen een groot vraagteken plaatsen. De president en zijn medestanders houden vol, dat een sterke economische groei, gekoppeld aan drastische beperkingen van de overheidsuitgaven (medische voorzieningen en federale woningsubsidies) het enorme begrotingstekort kan terugdringen.

OP DE GOEDE WEG

Ongeacht het feit dat ook de opiniepeilingen bij steeds meer Amerikanen groeiende bezorgdheid over de toekomst registreren, blijft de president krachtig volhouden dat Amerika op de goede weg is. In zijn toespraak memoreerde hij 37 maanden van economische groei, het creëren van negen miljoen nieuwe banen en opnieuw de start van een proces dat aan de hoge regeringsuitgaven een einde moet maken. Hoe hij zich dat voorstelt, wordt deze week in details bekend gemaakt. Maar in het Congres hebben velen bij voorbaat al de conclusie getrokken, dat zijn begrotingsvoorstellen geen haalbare kaart zijn. Ook al niet vanwege de tussentijdse verkiezingen voor het Huis van Afgevaardigden en een deel van de Senaat, die in november zullen plaats vinden.

Niettemin zullen er drastische bezuinigingen moeten komen. De nieuwe omstreden Gramm- Rudman- wet bepaalt immers, dat als de president en het Congres niet het mes in de overheidsuitgaven zetten, er jaarlijks over de hele lijn automatische bezuinigingen zullen worden doorgevoerd. Totdat in 1991 het begrotingstekort is opgeheven.

DEFENSIE EN SDI

Ondanks de bezuinigingen blijven de defensie- uitgaven stijgen, want daaraan, zo zei Reagan in zijn redevoering, wil hij vasthouden zolang de Russische dreiging niet afneemt. Daarom opnieuw een pleidooi voor zijn strategische defensie- initiatief (SDI) en zijn herhaalde oproep aan het Congres, om hem te steunen in zijn hulpplannen voor de strijd tegen het communisme. Niet alleen in Nicaragua, maar ook in Angola, Cambodja en Afghanistan. Meer geld ook voor het ruimtevaartprogramma, dat volgens de president onverminderd moet doorgaan. Inclusief zelfs de ontwikkeling van wat hij noemde de nieuwe 'Oriënt Express', een soort ruimtevliegtuig, dat wel 25 maal sneller dan het geluid kan vliegen en passagiers in twee uur van Washington naar Tokio brengen.

INITIATIEF

De president deelde mee dat hij, in verband met de economische problemen in de wereld, zijn minister van financiën, James Baker, opdracht heeft gegeven om de belangrijkste industriële landen te polsen over een gezamenlijk initiatief voor het stabiliseren van het internationale geldsysteem. Om een einde te maken aan de voortdurende wilde koersverschillen, die hij onder meer de oorzaak noemde van het record handelstekort van de Verenigde Staten.

Paus bezoekt moeder Theresa

De paus heeft tijdens zijn verblijf van twee weken in India een bezoek gebracht aan Nobel- prijswinnares voor de vrede, Moeder Theresa. Hij zocht haar op in de sloppen van Calcutta, waar zij een ziekenhuisje voor de armen drijft. Militante sikhs die de Gouden Tempel in Amritsar bezet houden, hebben de paus inmiddels uitgenodigd voor een bezoek aan de deelstaat Punjab om 'de vervolging en de knechting' van de sikhs in ogenschouw te nemen.

Suriname stopt studiebeurzen

PARAMARIBO — In Nederland studerende Surinamers krijgen sinds kort uit hun geboorteland geen studiebeurs meer. De financiële steun is gestaakt, omdat bleek, dat veruit de meeste afgestudeerden niet naar Suriname terugkeerden.

Dit is in Paramaribo meegedeeld door de Surinaamse minister van onderwijs, wetenschappen en cultuur Allan Lifosjoe.

Hij vertelde verder, dat het merendeel van de Surinaamse kunstschatten zich in het buitenland bevindt, vooral in Nederland. Het gaat voornamelijk om historische archieven waarvan een deel zelfs dateert uit de slaventijd.

De minister zei, dat met Nederland al besprekingen op gang waren gekomen over een overdracht van de stukken die in Nederlandse musea zijn. Nederland had zich hiertoe reeds bereid getoond, maar door opschorting van het ontwikkelingsverdrag in 1983 is het niet doorgegaan. Suriname wil, zodra de betrekkingen met Nederland zijn hersteld, stappen ondernemen om de cultuurschatten terug te krijgen.

Revanche voor Oranje of Drie maal scheepsrecht

In de schaduw van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal in Mexico werd vorige week, vrijdag 14 februari, in Frankfurt de loting verricht voor de voorronden van het Europees kampioenschap, dat van 10 tot 25 juni 1988 in de Bondsrepubliek zal worden gehouden. Dat lijkt ver weg, maar is bij nader inzien actueler dan dat jaartal 1988 suggereert. In september van dit jaar begint de reeks kwalificatiewedstrijden, die de groepswinnaars van deelname dient te verzekeren. West- Duitsland plaatst zich, als organiserend land, automatisch. Omdat het totaal aantal deelnemers acht bedraagt, zijn door middel van het lot zeven groepen geformeerd van vier of vijf landen. De groepswinnaar plaatst zich voor de eindronde. Frankrijk, de titelhouder, wordt niet automatisch geplaatst. Dit in tegenstelling tot de wereldtitelverdediger, momenteel Italië, die op basis van die titel in de afgelopen drie jaren geen kwalificatiewedstrijden hoefde te spelen om zich te plaatsen voor de eindronde in Mexico.

GROEP 5

Nederland heeft twee turbulente kwalificatie- toernooien achter de rug. Voor het Europees kampioenschap 1984 werden de pupillen van, toen nog, Kees Rijvers op doelgemiddelde uitgeschakeld door Spanje. Ook voor het wereldkampioenschap in Mexico '86 deden de doelcijfers Oranje de das om. Dat relaas behoeft geen verdere toelichting: de wonden zijn nog vers. Voor de derde maal gaat het Nederlands elftal een poging wagen. Na de loting in Frankfurt bleken Hongarije, Polen, Griekenland en Cyprus de te nemen hindernissen. Een zware groep, maar geen onoverkomelijke.

Op de eerste plaats lijkt een zekere opluchting terecht bij het aanschouwen van de volgende lijst voetbalnaties, die niet bestreden dienen te worden: Rusland, Engeland, Spanje, Italië, Frankrijk en Denemarken, om er enkele te noemen. Groep 5 is wel zéér onvoorspelbaar. Hongarije, Polen en Nederland behoren tot de Europese sub- top en zijn van min of meer gelijke kracht. Griekenland hangt daar wat onder en Cyprus is alleen op het betonveld in Nicosia moeilijk te bestrijden.

Het aardige van deze groep is tevens dat er sprake is van een zekere W.K.- reünie. Hongarije, Nederland en Cyprus bestreden elkaar reeds in de kwalificatie- ronde voor Mexico en Polen en Griekenland deden dat ook. Zulks verschaft een behoorlijk beeld van de onderlinge krachtsverhoudingen. Daarbij komt dat zowel Polen als Hongarije over enige maanden in Mexico te bewonderen zijn. Van twee Nederlandse toeschouwers bij die wedstrijden staat de identiteit vast.

NEDERLAND

Rinus Michels en Leo Beenhakker vormen het duo, onder wiens leiding de uitdrukking „drie maal scheepsrecht" gestalte zal moeten krijgen. Vooral de positie van laatstgenoemde stond na de W.K.- uitschakeling tegen België ter discussie. Bondsbestuurder èn Ajaxvoorzitter Tom Harmsen uitte zijn niet geringe afkeer van Leo de Bluffer in een opinie- weekblad. Dit geheel in KNVB- stijl, want in Zeist communiceert men bij voorkeur via de pers met elkaar. Uiteindelijk mocht Leo Beenhakker toch blijven, ofschoon Rinus „Generaal" Michels daartoe al zijn strategische kapaciteiten in het strijdperk moest werpen. Wel zal de invloed van laatstgenoemde op het selektie- beleid groter worden. En dat is maar goed ook, want Beenhakker lijkt op het gebied van voetbaltaktiek het buskruit niet te hebben uitgevonden. Enfin, hij mag blijven: Michels heeft hem aan de borst gedrukt. De Wama's op oorlogspad!

Ze zullen het moeten doen met de spelersgroep die onlangs tegen België faalde. Dat klinkt negatiever dan de werkelijkheid aangeeft. Met spelers als Ruud Gullit, Marco van Basten, Gerald Vanenburg en Rob de Wit kan je internationaal voor de dag komen. En zo zijn er meer. De reeds vaak gestelde vraag blijft: wanneer breken ze nu eens echt door?

... Neêrlands hoop in lange voetbaldagen: Nichols en van Basken ...

In defensief opzicht kent Nederland wel grote problemen. Spelbos, Van der Korput, Boeve en in mindere mate Wijnstekers zijn al vele malen internationaal gewogen en haast even vaak te licht bevonden. De in de komende maanden te spelen oefenwedstrijden tegen Oost- en West- Duitsland en mogelijk tegen Argentinië (27-4) verschaft het coachende duo de mogelijkheden tot enig experimenterend knutselwerk.

In aanleg heeft deze voetbalgeneratie de mogelijkheid eindelijk weer eens op het internationale voetbalpodium te verschijnen.

HONGARIJE

De Magyaren waren in het recente verleden twee maal de tegenstanders van Oranje. In oktober 1984 won het voetbalnageslacht van Puskas c.s. in Rotterdam met 1-2. In mei van het vorig jaar nam Nederland revanche door in het Nep- stadion te Boedapest door een wondermooie goal van Rob de Wit met 0-1 te winnen. Met internationaal gelouterde spelers als Nyilasi, Esterhazy en Kiprich kunnen de Hongaren in ieder geval op meer routine bogen. Daar komt de deelname in Mexico ook nog eens bij. Terwijl de Nederlandse profs zich (on)- ledig houden met oefenwedstrijden tegen Zwart Wit '28, Wilhelmina '08 of AFC spelen hun Hongaarse, aanstaande tegenstanders op het scherp van de snede tegen Rusland, Frankrijk en Canada in Leon en Irapuato.

Het zal wel weer moeilijk worden tegen Hongarije, zeker als het fantastisch voetbaltalent, dat Detari heet, zich optimaal ontwikkelt. Let op die knaap, straks, in Mexico. Een speler voor fijnproevers.

POLEN

Stond Cruyff in de zeventiger jaren model voor het gehele Nederlandse voetbal, in niet mindere mate is dat het geval met Boniek en Polen.

Eigenlijk bestaat het Poolse nationale elftal uit tien relatief eenvoudige, solide, taktisch behoorlijk onderlegde spelers. Namen als Przybys, Ostrowski en Terlecki spreken niet echt tot de verbeelding. Europese middelmaat in wezen. Boniek maakt er een subtopper van. Wie hem onlangs heeft mogen aanschouwen tijdens Torino- Roma, weet welk een uitnemend momentenvoetballer, dat wel, Boniek kan zijn. Hij is technisch begaafd en doelgericht in zijn speelwijze. Vooral zijn dribbels zijn uniek. Vijf, zes tegenstanders op snelheid uitspelen en scoren of laten scoren, is zijn specialiteit. Bekijk Boniek nog eens goed in de wedstrijden van Polen tegen Engeland, Portugal en Marokko tijdens de aanstaande W.K.. Hij heeft aangekondigd het nationale elftal voor gezien te houden. Als dat zo is, stijgen de Nederlandse kansen tegen Polen aanzienlijk.

GRIEKENLAND EN CYPRUS

De laatste keer dat Nederland tegen Polen speelde, was op 17-10-1979. Het werd toen 1-1 in Amsterdam. Omdat alleen Boniek nog over is van de toenmalige tweeëntwintig (en tegen de tijd van de kwalificatie- wedstrijden dus waarschijnlijk niemand meer) valt weinig te zeggen over de huidige krachtsverhoudingen. Dat geldt ook ten aanzien van Griekenland. Tijdens de E.K. '80 won Nederland, dankzij een door Kees Kist benutte strafschop, met 1-0 van de Grieken. De wedstrijden voor de W.K.- voorronde tegen België, Polen en Albanië hebben aangetoond, dat Grieken technisch gezien behendige voetballers zijn. Taktisch is het allemaal wat minder. Recente uitlatingen van in Griekenland werkende (of afgewerkt hebbende) Nederlandse trainers als Thijs Libregts, George Kessler (die man kom je overal tegen) en Eugene Gerards bevestigen dat. Met name thuis in Athene, of, nog erger, Thesseloniki kunnen de Grieken, gedragen door een buitenzinnig publiek, voor verrassingen zorgen. België werd er vorig jaar nog bijna verrast. Met moeite wisten de Belgen een gelijkspel in de wacht te slepen. Cyprus, tenslotte, is van het hoofdklasse- amateur niveau. Dat het in thuiswedstrijden toch moeilijk te verslaan is, komt mede door de extreme veldomstandigheden. Voor profs mag dat geen rol spelen. Wie niet van Cyprus wint, hoort op een groot toernooi niet thuis.

Zal Nederland van Cyprus winnen? ●

PIETER KROL

... Boniek (rechts) in actie tegen de Belg Gerets ...

Lichtveld over Debrot en Helman

1931, dus nog van voor MIJN ZUSTER DE NEGERIN."

Is het toch niet wat merkwaardig dat Debrot, die in de begin jaren dertig in Parijs zat, niet enigszins op de hoogte was van bij voorbeeld de publikatie van LEGITIME DEFENSE (1932) en REVUE DU MONDE NOIR (1932)? Twee geruchtmakende tijdschriften die mede opgezet werden door auteurs uit de Franse Antillen, en door de Haïtiaan Price-Mars en de Jamaicaan Claude McKay, en het feitelijke begin vormden van wat later de NEGRITUDE zou heten. En, kan de bloei van Afro-Amerikaanse poëzie in New York, onder de naam HARLEM RENAISSANCE — waarbij Claude McKay betrokken was —, geheel aan Debrot voorbij zijn gegaan?

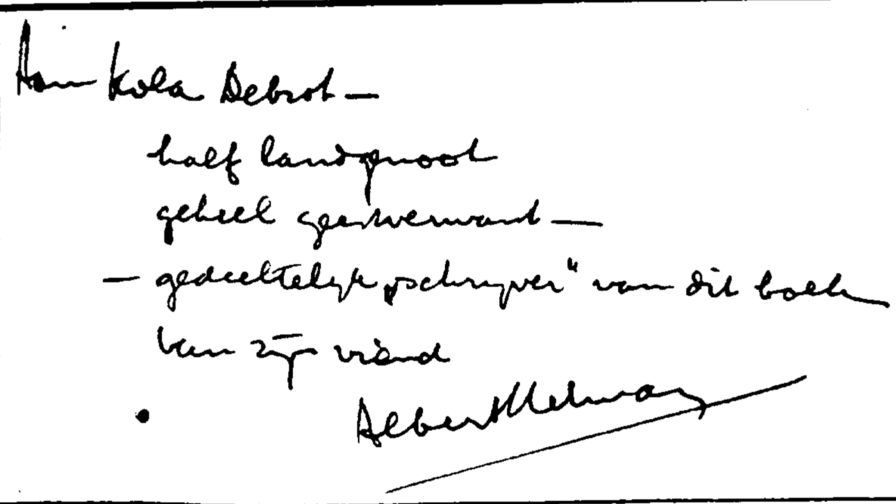
"Ja, dat kan heel makkelijk. Je moet niet vergeten dat er in Europa zo ontzettend veel gebeurde. Dat leidde je aandacht helemaal af. Alleen wanneer je er echt, ter plaatse mee geconfronteerd werd, dan ...., bovendien, de meeste van die publikaties waren ontoegankelijk door hun beperkte oplage. Ik heb McKay leren kennen door een studie van de 'Spirituals'. Daarna kwam ik hem tegen in een anthologie van 'Negro Poetry' en dacht hé, die man is één van ons, die man is geen Amerikaan, die is uit het Caraïbisch gebied. Langzaam maar zeker kwam je achter allerlei dingen. Vooral toen ik in 1949 in Suriname kwam, lid werd van de Caraïbische Commissie en al die eilanden af ging. Dan ontmoet je schrijvers, mensen die kleine publikaties, grote publikaties op hun naam hebben staan".

Het ontdekken van de Caraïbische literatuur gebeurt dus betrekkelijk laat, waarschijnlijk ook door Debrot.

"Ja, dat gebeurt allemaal vrij laat — ook door de 2e Wereld Oorlog. In de oorlog had je er nauwelijks tijd voor; maar je groeide toch in die tijd. Na de oorlog werd je je meer bewust van je eigen achtergronden. Langzamerhand werd dat sterker. Het heeft ook iets te maken met het ouder worden op zich. Je wordt je bewuster van jezelf, en vraagt je af 'waar zijn mijn ROOTS'."

Is in uw ogen Debrot sinds zijn terugkeer naar de Antillen na de oorlog en zijn kennisname van de Caraïbische literatuur beïnvloed door de literatuur uit onze regio?

"Ik denk het niet. Ik zie in zijn poëzie weinig typische Caraïbische sporen. Die zijn er natuurlijk wel, in de thema's en zo, maar je kunt het niet zonder meer stellen. Het is heel moeilijk. Hoe een gedicht tot stand komt hangt van zo veel dingen af. Daar is hier op het symposium helemaal niet over gesproken, dan ga je wèl een heel andere kant van de literatuurbeschouwing op. De poëzie groeit in een kunstenaar op een heel ingewikkelde manier, op een manier waar je zelf niets van weet. Vaak schrijf je over iets dat zich hier in de regio afspeelt, wanneer je elders bent, en omgekeerd. Dat vind ik ook het hachelijke van het indelen en van het uitpluizen van de literatuurwetenschap. Het creatieve proces werkt zo vanuit het onbewuste, en in het onbewuste zit een heleboel 'modder'. Op een gegeven moment borrelt daar iets uit op en je weet soms zelf niet waarom".

... In 1931 verscheen bij Nijgh en Van Ditmar Helmans toneelstuk **'Overwintering'** (dat de 'overwintering' van Willem Barentsz en zijn bemanning op Nova Zembla - 1596/7 - als achtergrond heeft). Helman deed Debrot een exemplaar cadeau met de volgende opdracht: "Aan Kola Debrot - half landgenoot, geheel geestverwant - gedeeltelijk 'schrijver' van dit boek, Van zijn vriend Albert helman" ...

Toch vindt rond de terugkeer van Debrot naar de Antillen een aantal opmerkelijke vormveranderingen plaats in zijn poëzie.

"Dat heeft ook te maken met heersende literaire modes in Europa. En ... voor het ene leg je je strenge discipline op en voor het andere niet. Kijk, in 'de Gaucho' is het ritme het trappelen van een paard en de openheid van de pampa — dat ga je niet in een sonnet zetten! Het is allemaal van factoren afhankelijk die je niet zo één, twee, drie op een rijtje kunt zetten — de neiging van de literatuurwetenschap om alles in hokjes in te delen en nette etiketten erop te plakken. Maar de werkelijkheid is gecompliceerder. De kunstenaar wordt zo bovendien veel te kort gedaan, er gaat iets van het wezenlijke verloren".

In het door J. Greshoff geredigeerde 'IN DE VERSTROOIING', een verzameling letterkundige bijdragen van schrijvers buiten Nederland in de oorlogsjaren (uitgegeven in New York door Querido in 1945) staat een bijdrage van Chris Engels. Onder diens pseudoniem Luc Tournier geeft hij — waarschijnlijk als eerste — een overzicht van de Antilliaanse literatuur, maakt een onderscheid tussen de gesproken en geschreven literatuur en wijst op de drietalige literaire stromingen op Curaçao. Debrot zou dit na hem — veel uitgebreider — doen. Komt de aanzet tot een beschrijving van de Antilliaanse literatuur van Engels?

"Dat zou me helemaal niet verbazen, ik denk zelfs dat het waarschijnlijk is. Engels is de eerste geweest die voor een soort bundeling heeft gezorgd, voor wie het begrip Antilliaanse literatuur iets inhield. Hij zei, er is van alles, laten we dat eens even bij elkaar rapen. Ik denk dat de funktie van Engels voor de ontwikkeling van de Antilliaanse literatuur enorm onderschat wordt — daarom heb ik hem en zijn werk(zaamheden) ook aangestipt in mijn lezing".

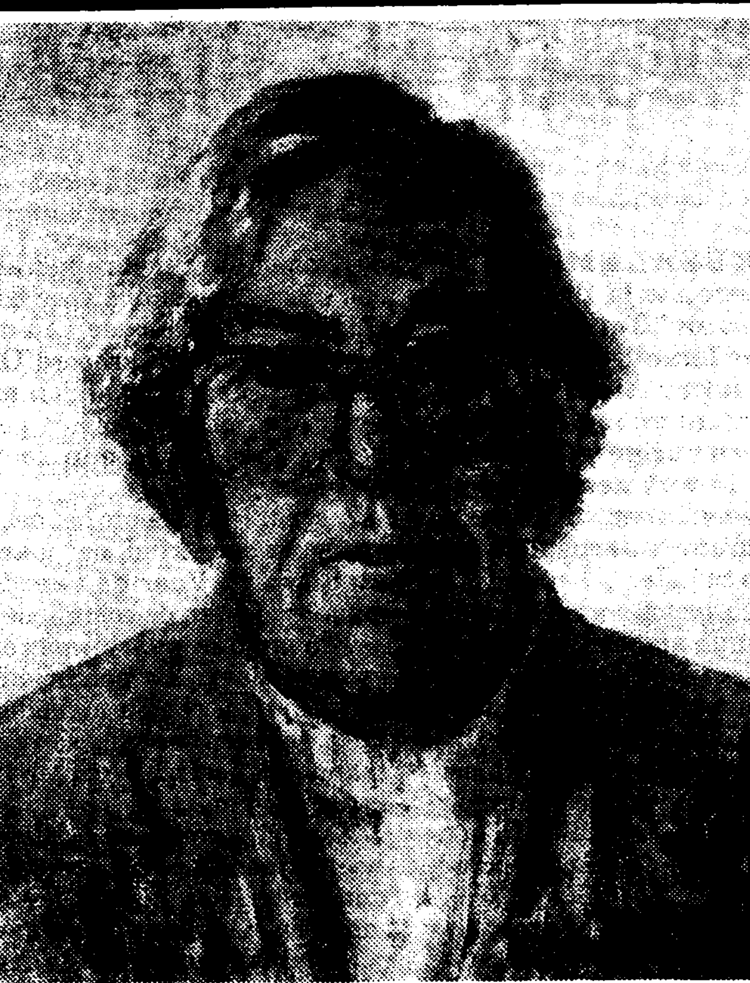
Heeft u het ooit met Debrot over het beschrijven van Caraïbische literatuur gehad? Evenals u tracht Debrot enige systematiek in de ontwikkeling van onze (regionale) literatuur te ontdekken.

"Nee, nee, absoluut niet. Ik ken zijn indeling van de Antilliaanse literatuur ook niet, nooit onder ogen gehad. Kijk, ik ben geen Debrot kenner. Zo belangrijk vond ik hem nu ook weer niet als auteur. Een man met een heel kleine produktie. Een man die een boek schreef — MIJN ZUSTER DE NEGERIN — dat ik erg mooi vond, dat me erg aangreep, en daarna twee romans die mij, op esthetische gronden, niet aanspraken — ik vond ze verward. Verder heeft hij een paar goede gedichten geschreven. Er was dus niets waardoor hij zich verder onderscheidde voor mij dan door het feit dat ik met hem bevriend was, hij een mede-Westindiër was, wij een soortgelijke ontwikkeling hadden doorgemaakt (we waren bijna jaargenoten), maar verder niets. En, ik kon buitengewoon goed opschieten met z'n vrouw". ●

AART G. BROEK

1924, Otto van Rees, olieverf

1980, Willy Belinfante, olieverf

De afbeeldingen — of 'conterfeits' zoals Helman ze zelf regelmatig noemt — bij dit interview komen uit zijn onlangs verschenen **"Wederkerige portretten"** (Zutphen: Terra, 1985). De afgelopen 60 jaar werd Helman (overigens nooit op zijn verzoek) door twintig 'portrettisten' in beeld gebracht - op stylistische zeer uiteenlopende wijzen, gebruikmakend van olieverf, potlood, krijt, houtskool, inkt op doek en papier, of van brons om de broze gipsen 'kop' te vereeuwigen. De (gereproduceerde) portretten zijn de aanleiding geweest voor Helman om een 'alternatieve autobiografie' — zoals de ondertitel luidt — te schrijven. Het was Helman in de eerste plaats te doen om "de portretterenden te portretteren, bij voorkeur zoals ik hen waarnam tijdens mijn poseren en hun bezigzijn". Had Helman zich hieraan strikt gehouden dan had **"Wederkerige portretten"** eerder als ondertitel 'mémoires' moeten hebben. Niet alleen lijkt dit woord — mémoires — mij niet zo bij Helman passen, hij heeft zich — gelukkig — ook niet heel strikt aan zijn voornemen gehouden. In zijn herinneringen aan de betreffende schilders, grafici en beeldhouwers — waar onder Otto van Rees, Henk Wiegersma, Jo Spier, Paul Citroen en Erwin de Vries — geeft Helman onvermijdelijk ook enigszins een geschreven portret van zichzelf, of beter, van de personen die hij geworden is (met de nodige ironie naar de (jonge) man die hij was).

A.G.B.

Theologen waarschuwen tegen joden- zending

Prof. Van Buren: bekering zou Hitlers droom doen uitkomen

ST. PAUL — „Christenen zouden god op hun blote knieen moeten danken dat joden „nee" blijven zeggen tegen de kerk en het geloof in Christus". Deze uitspraak deed prof. dr. Paul M. van Buren, hoogleraar in de theologie aan Temple University te Philadelphia en directeur van het centrum voor contemporaine Theologie van het Shalom Hartman institute voor Judaica- studies op een in St. Paul, Minnesota, gehouden symposium. Het onderwerp van de ter gelegenheid van het twintig jaar geleden uitkomen van het document over de joden „Nostra Aetate" van het tweede Vaticaans concilie uitgeschreven studiebijeenkomst was:„ Joden en christenen in dialoog".

Van Buren lichtte zijn mening toe met de stelling, dat met de bekering van de joden tot het christendom Hitlers droom zou zijn uitgekomen, omdat er dan geen joden meer zouden zijn. Daarmee zou het blijvend teken van Gods blijvende trouw zijn verdwenen, aldus van Buren, die zich tegen bekering van joden door christenen keerde als zijnde „ tegen Gods wil en de duidelijke opdracht van Jezus".

Paulistenpater Michael B. McGarry viel hem bij. Hij is van oordeel dat de christelijke theologie aangaande Evangelisatie op de helling zal moeten. Naar zijn mening kan de vraag hoe het komt dat de joden tweeduizend jaar bekeringsijver hebben weten te overleven alleen worden beantwoord met: „God wilde dat zo". Zijn conclusie luidt, dat er dus een nieuwe theologie moet worden ontwikkeld ter verklaring van het niet langer willen bekeren van Joden. Pater McGarry gaf toe dat het moeilijk zal zijn hieraan gestalte te geven. Hij denkt in de richting van het aanmerken van de joodse tegenwoordigheid in de wereld „als een sacrament, teken of boodschap". Die boodschap is, zo verklaarde hij, dat God zich een volk heeft verkoren.

Volgens pater McGarry zou er veel zijn gewonnen, als uit de agenda van de dialoog tussen Rooms- katholieken en joden begrip zou blijken voor de relatie tussen de jood als persoon en het Heilig Land. De holocaust moet daarbij zijns inziens worden aangemerkt als het tijdperk „waarin de ethische traditie van de Rooms-katholieke kerk jammerlijk heeft gefaald".

Verdere wensen van de Paulist zijn: ontwikkeling van een spiritualiteit die mensen van toeschouwers tot deelgenoten maakt, zodat zij betrokken raken bij de dialoog op plaatselijk niveau. Daarbij zal de volwassenheid van die dialoog moeten blijken uit het feit dat er naar argumenten wordt geluisterd.

Aan het adres van de Bevrijdingstheologen richtte hij het verwijt, dat die denken dat God de joden wel uit Egypte heeft uitgeleid, maar ze sindsdien in hun sop laat gaarkoken.

Rabbijn Marc H. Tanenbaum, directeur voor Internationale betrekkingen van het Amerikaans joods comite en de enige rabbijn die waarnemer is geweest bij Vaticanum II, uitte waardering voor het aanknopen van „de facto diplomatieke relaties tussen de H. Stoel en de joodse staat". Hoewel het Vaticaan Israel nooit officieel heeft erkend, bezoekt een minister verbonden aan de Israelische ambassade in Rome geregeld het Vaticaanse staatssecretariaat, verklaarde hij. Daardoor is volgens hem gaandeweg een geest van goede wil en echt begrip gegroeid tussen Israel en het Vaticaan. Daarom heeft de H. Stoel ook goed gevonden, dat priesters en religieuzen die naar Rome gaan om daar te studeren, een jaar in Israel doorbrengen.

Jaren geleden had naar de mening van Rabbijn Tanenbaum het Vaticaan de staat Israel rustig kunnen erkennen zonder dat daardoor moeilijkheden waren ontstaan. Gebeurde dat thans, dan zou dat de dood betekenen voor tienduizenden christenen in Libanon en naburige Arabische staten door de hand van de Shi'iten, is de mening van Rabbijn Tanenbaum.●

DE VERANTWOORDELIJKHEID van de christelijke kerken met betrekking tot de vervolging van de joden wordt steeds vaker aan de orde gesteld. Na wat onder de laatste wereldoorlog is gebeurd kan dit ook niet anders. De negatieve houding tegenover joden en jodendom werd voor het gemak teruggevoerd op de verantwoordelijkheid van de joden voor de dood van Jezus, de Christus, naar wie de christenen zich durven vernoemen. In deze aflevering van Kerk en Wereld enige berichten over de verhouding jodendom- christendom. In de Veertigdagentijd is het de moeite waard daar aan enige aandacht te besteden.

Baptisten-dominee Pflaum:

Nazi's knoopten aan bij christelijke geschriften

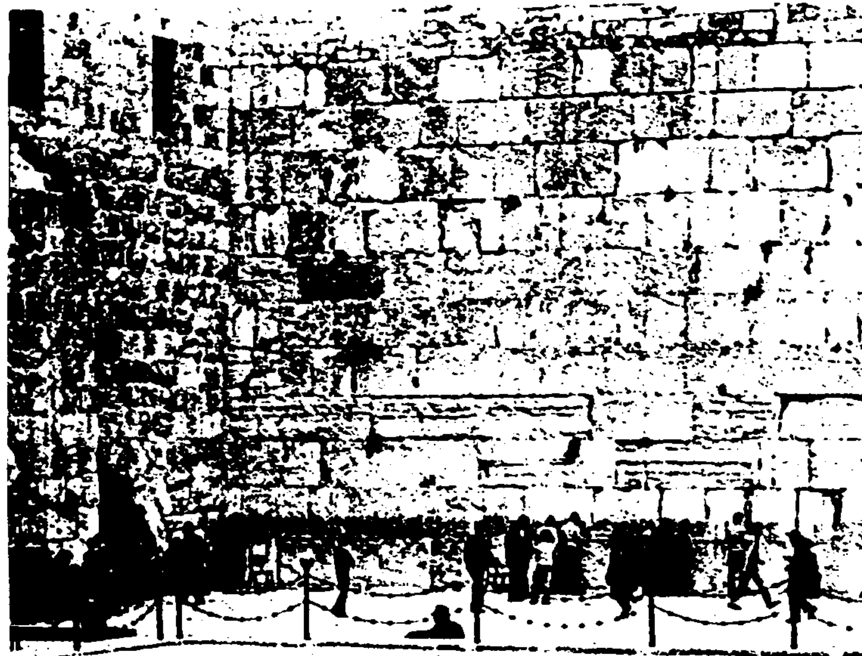
WINSCHOTEN — Men kan zich afvragen hoe bij een modern en beschaafd volk als het Duitse een Holocaust kon plaatsvinden, maar de Nazi's knoopten aan bij heel wat antijoodse leuzen, geschriften en publicaties van christelijke signatuur. Dat zei ds. G.H.W. Pflaum uit Vroomschoop tijdens de tweede dag van de jaarlijkse algemene vergadering van de unie van Baptistengemeenten in Winschoten.

Ds. Pflaum wees erop, dat de kerk eeuwenlang op allerlei wijzen heeft geprobeerd de geest van de jood te breken. Soms door vriendelijkheid, dan weer door bekeringssamenkomsten waar mensen gedwongen werden naartoe te gaan. Maar ook door bespottingen, door zogenaamde spontane volkswoede, waarbij de priesters vaak voorop gingen, door pogroms. De verschillende kerken hebben wel ingezien en ook wel beleden dat zij zich tegenover de joden aan een verwerpelijke handelwijze hebben schuldig gemaakt. Toen de oorlog voorbij was en er duidelijk werd wat er was gebeurd, heerste er in de kerken in het westen toch een zekere verslagenheid.

Ds. Pflaum merkte verder op, dat ook in Nederland een aantal mensen de stichting van de staat Israel in 1948 ervaren als een wonder en als een aanleiding voor een gesprek met Israel. Het meest wezenlijke gesprekspunt daarin is de vraag hoe men Jezus van Nazareth ziet. Of hij de beloofde Messias van Israel is. Ds, Pflaum was van mening dat de joden op dat gesprek met christenen niet zitten te wachten, want men wil eindelijk wel eens een keer met rust worden gelaten. Als de mensen de oprichting van de staat Israel in 1948, die naar menselijke maatstaf nauwelijks voor mogelijk werd gehouden, een bijzonder teken zien, heeft ds. Pflaum daar niet veel moeite mee, maar hij waarschuwde ervoor om erg voorzichtig te zijn met daaraan direct bepaalde Bijbels- theologische conclusies te verbinden. In discussie werd opgemerkt, dat men in veel opzichten wel achter Israel kon staan, maar dat men in politiek opzicht niet altijd even gelukkig is met het optreden van Israel tegen de Palestijnen.●

Voor kinderloos joods echtpaar

Klaagmuur als wondermuur

JERUZALEM — „De wonderen zijn de wereld nog niet uit". Tot die conclusie is de Israelische vrouwenarts Jakov Altermann gekomen, nu voor de tweede maal een vurige wens is vervuld die was neergeschreven op een in een voeg van de klaagmuur te Jeruzalem gestoken briefje.

De echtgenote van deze uit de Sovjetunie afkomstige gynaecoloog had zich negen jaar lang wegens onvruchtbaarheid laten behandelen, maar alles tevergeefs. Een dag na aankomst in Israel bezocht het echtpaar de Klaagmuur en liet in een spleet de bede om een kind achter.

Dat was geheel in overeenstemming met de gewoonte van vrome joden, de spleten in de Klaagmuur te gebruiken als een soort brievenbus voor het Opperwezen. De bede van de Altermanns werd verhoord. Op de dag af negen maanden na het deponeren van het gebedsbriefje werd een zoon geboren.

Zes jaar lang hoopte het paar op een tweede kind, dat maar niet kwam. Voor de tweede maal bezochten de echtelieden de Klaagmuur, waarbij man en vrouw ieder apart een briefje achterlieten. Negen maanden later werd een tweeling van het mannelijk geslacht geboren in huize Altermann.

Eerstgeboren zoon Michael heeft zijn moeder nu gevraagd zonder begeleiding van vader naar de Klaagmuur te gaan, „omdat ik zo graag van de lieve God een zusje zou willen".

Amerikaanse rabbijn actief onder behoudende christenen

CHICAGO - Rabbijn Yechiel Eckstein heeft aangekondigd dat hij zijn activiteiten met zijn twee jaar geleden opgerichte „Holyland Fellowship of christians and jews" aanzienlijk gaat uitbreiden, door er ook de protestanten te rechter zijde bij te betrekken. Hij opent een kantoor in Texas om in het fundamentalistische zuidwesten van de Verenigde Staten evangelischen de ogen voor Israel te openen.

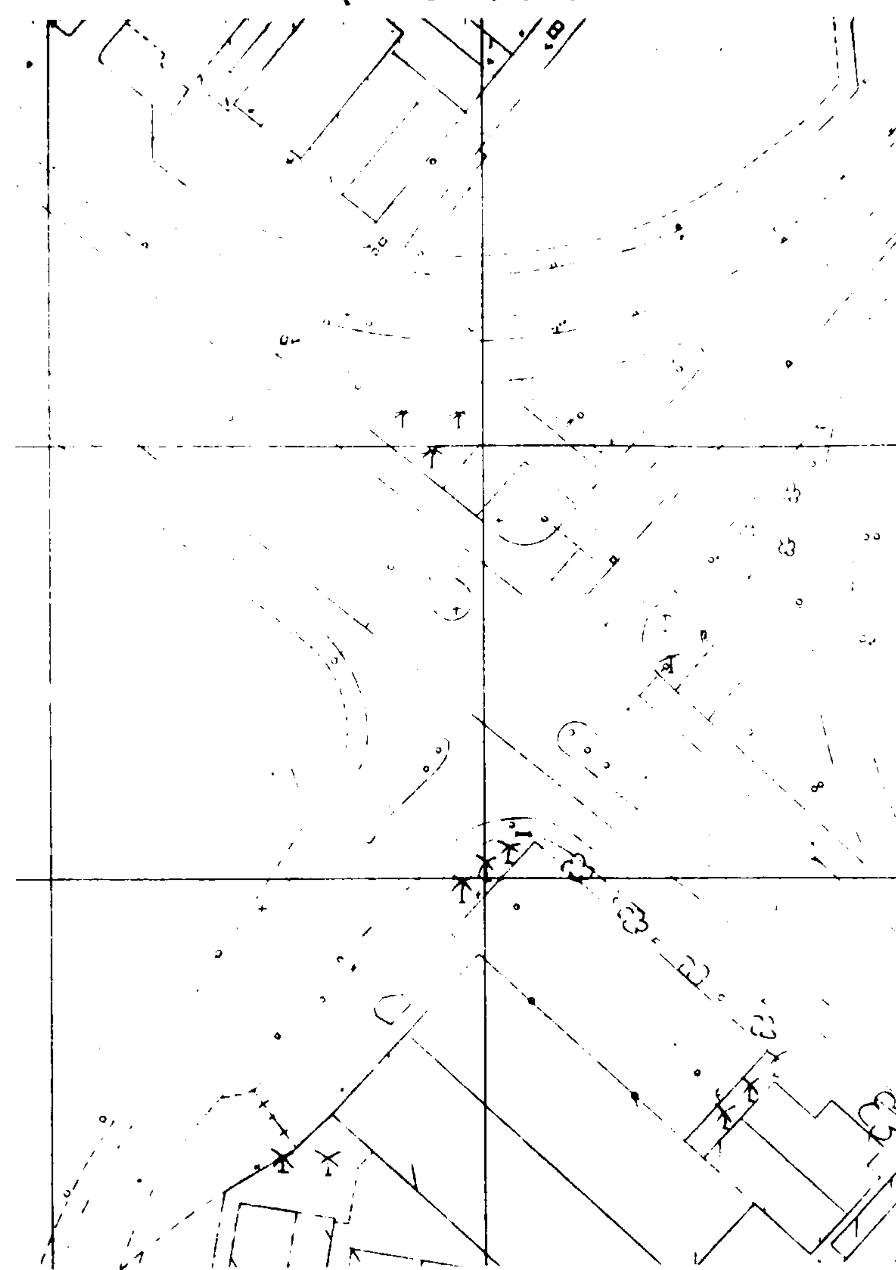
De orthodoxe rabbijn verklaart dat, hoewel reizen naar het Heilige Land al jaren zeer populair zijn bij christenen, die toch zelden een bredere blik openen op wat de joodse traditie heeft te zeggen voor het christelijke geloof, terwijl Israel als een moderne staat met eigen rechten al helemaal buiten de gezichtskring blijft.

De 33- jarige rabbijn laat geen middel onbeproefd om zijn boodschap aan christenen uit te dragen. Met zijn boek „Wat christenen behoren te weten over joden en het jodendom" heeft hij bij behoudende christenen veel goodwill gekweekt. Hij schrijft ook geregeld in tijdschriften van de fundamentalistische predikant Jerry Falwell, treedt op in televisieprogramma's en geeft en passant ook nog college aan Evangelische universiteiten.

Voordat hij met zijn Broederschapsbeweging begon was rabbijn Eckstein mededirecteur van de joodse organisatie tegen discriminatie „B'nai B'Rith" voor de afdeling interreligieuze zaken. Zijn advies hoe joden zich moeten opstellen tegenover conservatieve christenen vat hij samen als: „Werk waar mogelijk met ze samen, biedt verzet waar nodig en onderwijs en beinvloedt te allen tijde".●

Curaçao in kaart

(vervolg van pag. 3)

... fotolijnenkaart ter plaatse kruising Pater Euwensweg - afrit brug; het eerste product van uittekenen m.b.v. het stereokaarteerinstrument ...

... situatie kruising Pater Euwensweg - afrit brug ...

Naast de fotovlucht en de vervaardiging van de fotolijnenkaarten m.b.v. een stereokaarteerinstrument, is er ook landmeetkundig werk in het terrein noodzakelijk. Dit landmeetkundig werk bestaat uit drie soorten werkzaamheden.

Voordat de uittekening van de fotolijnenkaart kan plaats vinden is het noodzakelijk dat er een meetkundig verband wordt gelegd tussen de opnamen van het terrein (de foto's), en het terrein zelf. Dit gebeurt door vanaf in het terrein punten te maken die op de foto's goed te herkennen zijn. Deze punten, "paspunten" genaamd, worden gemaakt door het verven of plaatsen van een wit kruis of een witte cirkel tegen een donkere achtergrond. Van deze punten wordt vervolgens door meting, de exacte ligging en eventueel ook de hoogte bepaald. In totaal zijn er voor het kaartvervaardigingsproject 90 paspunten op de diverse gebieden te Curaçao aangebracht.

Indien er op een kaart ook hoogtelijnen worden getekend, dan dienen er voor de uittekening hoogtes te worden bepaald van enkele punten op elke foto. Deze punten zijn in overleg met het genoemde Engelse bedrijf uitgezocht en vervolgens door de afdeling Topografie van de D.O.W. in hoogte bepaald. Met behulp van deze hoogtegegevens en de gegevens omtrent de exacte ligging van de paspunten, is het uittekenen van de fotolijnenkaarten mogelijk geweest.

De fotolijnenkaart die m.b.v. paspunten en hoogtepunten nu vervaardigd kan worden is nog niet het eindproduct. Om een topografische kaart te krijgen is het noodzakelijk dat de landmeter deze kaarten gaat naverkennen.

Met behulp van een afdruk van de fotolijnenkaart wordt op het terrein alle meetkundige en semantische informatie verzameld die nodig is om het kaartbeeld te vervolmaken, zoals straatnamen, plaats van lichtmasten, putten e.d..

Pas na het naverkennen kan de definitieve kaart worden samengesteld.

De totale oppervlakte van de gebieden die met het kaartvervaardigings- project in kaart gebracht dienen te worden, bedraagt 2147 ha, en zal worden weergegeven op 85 bladen schaal 1: 500, en 36 bladen schaal 1: 1000. Al deze bladen worden volgens hetzelfde systeem ingedeeld en genummerd als de kadastrale bladen uit 1957-1962.

Op dit moment zijn bijna alle 121 kaarten gereed en kan het eerste project als afgesloten worden beschouwd.

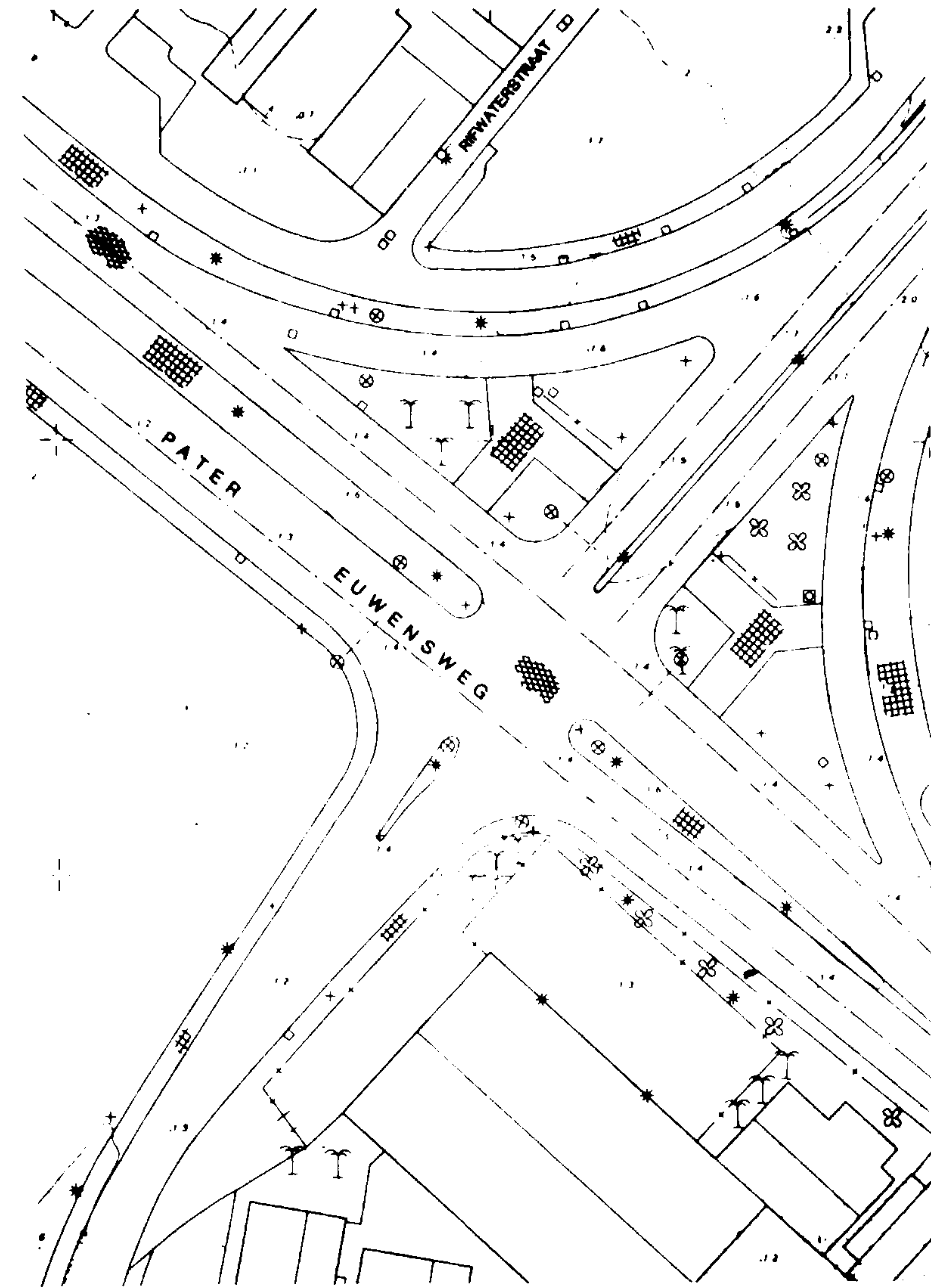
Omdat tijdens de fotovlucht meer gebieden zijn gefotografeerd dan voor de kaartvervaardiging noodzakelijk was, is het mogelijk om nu ook andere gebieden in kaart te brengen. Voor 1986 wordt gedacht aan Punda en Saliña t.b.v. D.O.W.- projecten. Hiernaast zal in opdracht van de dienst L.V.V. het gebied tussen de Jan Noorduynweg en de Moonchiweg in kaart worden gebracht. Verder wordt gedacht aan het uitbrengen van een topografische kaart schaal 1: 10.000 van geheel Curaçao, ter vervanging van de inmiddels sterk verouderde kaart uit 1960.

Voor dit laatste project wordt op dit moment onderzocht in hoeverre het Kadaster van de Ned. Antillen, en de D.O.W. en de D.R.O.V. kunnen gaan samenwerken.

Gezien de goede samenwerking tussen de diverse diensten tijdens het eerste kaartvervaardigingsproject, en het vele gebruik dat van de kaarten wordt gemaakt, kan thans worden gesproken van een succesvol project.

Het is de bedoeling om een boekje uit te geven met nadere gegevens betreffende dit project, en dit verspreiden onder de andere Diensten.

Omdat ook het overige kaartmateriaal van Curaçao sterk verouderd is en de kosten van fotogrammetrische kaartvervaardiging twee tot vijf maal minder zijn als de tot nu toe gebruikelijke methoden, is het te hopen dat de reeds bestaande samenwerking tussen de Diensten verder uitgebouwd wordt. Op deze wijze zal het kaartenbestand van Curaçao systematisch kunnen worden vernieuwd, terwijl de financiële middelen zo efficiënt mogelijk worden aangewend.●

... nieuwe topografische kaart van de kruising Pater Euwensweg - afrit brug, nadat na- verkennen van de fotolijnenkaart heeft plaatsgehad ...

... fotomozaiek van Curaçao ...

FOTOMOZAiEKEN.

Bijprodukten van de uitgevoerde fotovluchten, zijn een fotomozaïek schaal 1 : 30.000 van Curaçao, (afmeting 210 cm bij 60 cm) en fotomozaïeken van Otrobanda, Punda, en Saliña. (afmeting 100 cm bij 85 cm).

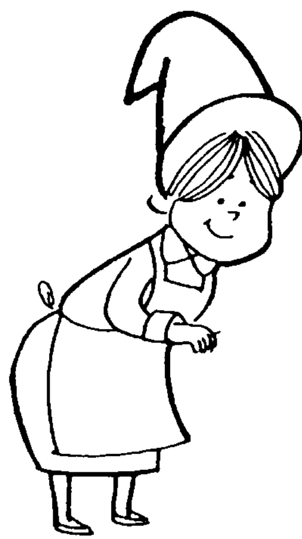
Deze foto's zijn te koop. Inlichtingen hierover kunnen worden verkregen bij de D.O.W. afdeling Topografie en bij de D.R.O.V. afdeling Grondzaken.

De Bijenkoningin

-door Nel Basilio-

TOEN KABOUTER BRR op een middag thuis kwam, zette hij grote ogen op. Wat was er met zijn huisje aan de hand? Het huisje, dat

Poetsje altijd zo netjes schoonmaakte. Er lag stof op de kasten. De stoelen stonden schots en scheef. De vuile borden stonden nog op tafel. Zelfs de bedden waren nog niet opgemaakt. En in de keuken zat Poetsje hem met een boos gezicht aan te kijken.

"Ik heb er genoeg van", zei ze met een pruillipje. "De hele dag moet ik maar poetsen en schrobben en stoffen. En nooit heb ik eens tijd om een wandelingetje in de mondi te maken of in de tuin te zitten. Nee, dan de bijen-koningin!"

"De bijen- koningin?" vroeg kabouter Brr. "Ja",

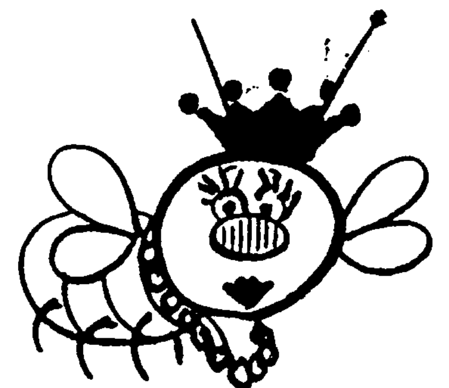

zei Poetsje. "Ik ben bij haar op bezoek geweest. Die zit fijn de hele dag op haar troon en de andere bijen doen al het werk voor haar. Oh, was ik ook maar een bijen- koningin".

Ja, Poetsje dacht, dat het heel fijn was een bijen- koningin te zijn. En als ze op dat ogenblik in het bijen-paleis had kunnen kijken, zou ze heel verbaasd zijn geweest. Want daar zat de koningin al net zo boos te kijken als Poetsje en mopperde aan een stuk door. "Bah", zei ze met een nijdig piepstemmetje. "Wat is het toch vreselijk saai om een bijenkoningin te zijn. Ik zit hier maar te zitten en ik heb niets te doen. Nee, dan Poetsje. Die mag de hele dag doen, waar ze zin in heeft. Schoonmaken en kopjes wassen en bedden opmaken. Oh, wat lijkt me dat fijn".

Maar majesteit", zei een werkbij. "Dat is toch niets voor U. Uw pootjes zijn veel te fijn voor dat werk. "Maar toch zou ik graag willen", zei de bijen- koningin koppig.

En weet je wat ze deed? Ze stuurde een boodschappenbijtje naar Poetsje om te vragen, of Poetsje met haar wilde ruilen. En zo gebeurde het dat Poetsje in het bijenpaleis ging wonen en de bij-

en- koningin in het kabouter- huisje.

Poetsje vond het heerlijk. Ze zat de hele dag op de koninginne- troon en klapte in haar handen, als ze iets nodig had. En de bijen- koningin zong vrolijke bijen- liedjes, terwijl ze bedden opmaakte en vloeren veegde. "Ik ga nooit meer terug naar het kabouter- huisje", zei Poetsje blij. "Ik wil het bijen- -paleis nooit meer zien", zong de bijen- koningin.

Maar na een week was Poetsje niet zo blij meer. "Kan ik ook niet eens wat doen?" vroeg ze aan de werk- bijtjes. "Een beetje stoffen of helpen in de kinder- kamer". Maar de werkbijtjes sloegen verschrikt de pootjes in elkaar. "Oh nee!" riepen ze uit. "Dat gaat echt niet". En daar zat de arme Poetsje op haar mooie koninginne- troon. Ze telde wel tien keer honderd. Ze zong alle liedjes die ze kende, maar oh oh, wat verveelde ze zich! Zelfs haar eigen haar mocht ze niet kammen. Dat deden twee bijtjes met een bijen- kammetje. 's Nachts in haar koninginne- bedje huilde Poetsje dikke tranen en wilde maar,

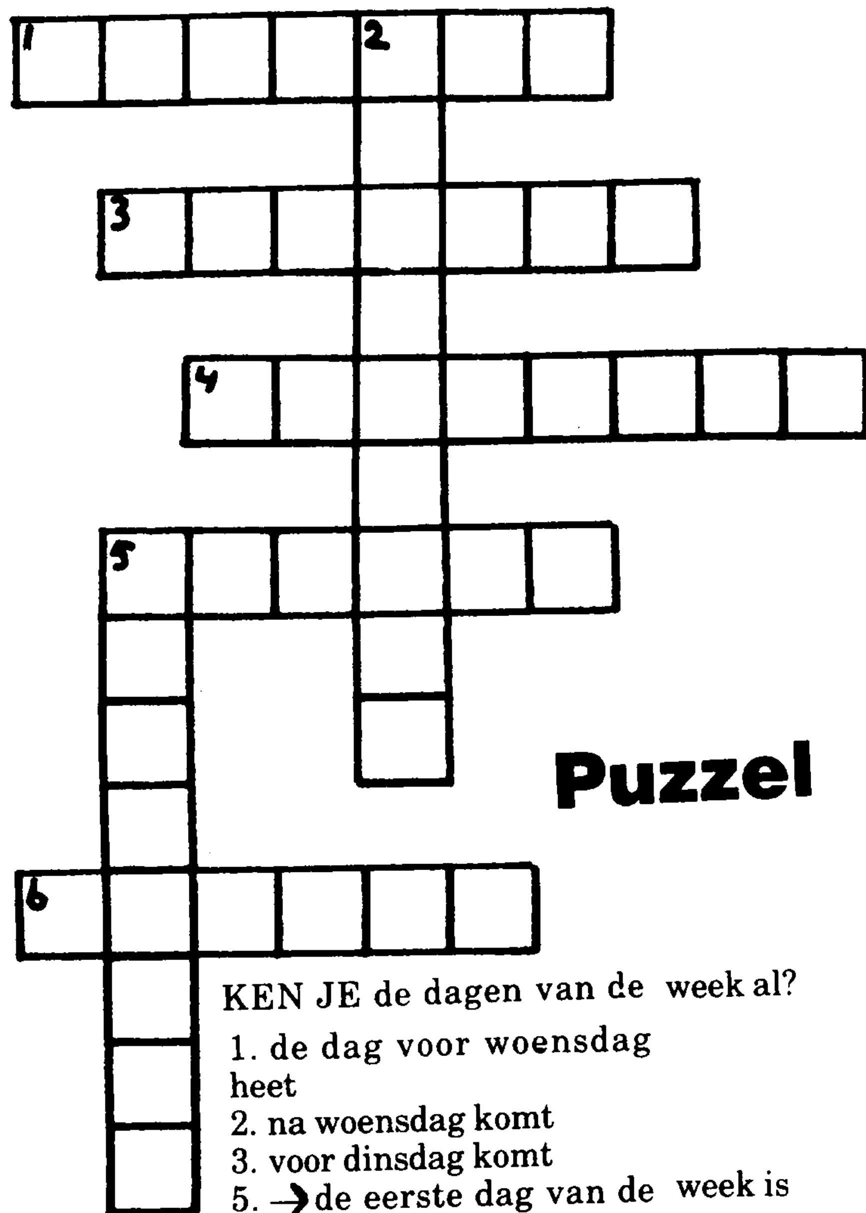
dat ze bij kabouter Brr en Pinkie was gebleven.

En met de bijen- koningin ging het al net zo. Kabouter Brr en Pinkie hoorden haar de hele dag zuchten en steunen, want ze was niet gewend te werken. Haar pootjes zaten vol blaren van al het lopen en werken dat ze deed. En oh oh wat werd ze moe en warm van. En het allerakeligste vond ze eten koken. Ze liet het vlees aanbranden. De rijst wilde niet gaar worden en taart bakken kon ze helemaal niet. "Het geeft niet, hoor", troostte kabouter Brr. "Je leert het heus wel". Maar 's avonds in haar bedje snikte de koningin: "Waren hier maar werk- bijtjes, die me hielpen!"

Kabouter Brr zag best, dat de koningin het helemaal niet meer naar haar zin had. "Zou je niet liever naar je eigen paleis terug willen gaan?" vroeg hij. "Oh ja", knikte de koningin. "Maar Poetsje wil natuurlijk niet meer terug. Ze vindt het vast heerlijk om nooit meer moe en warm te worden".

"Laten we maar eens kijken", zei kabouter Brr, die zijn Poetsje wel kende. En toen duurde het niet lang meer, of de bijen- koningin zat weer op haar eigen troon en zong blij alle bijen- liedjes die ze kende.

En Poetsje? Die had de grootste schort, die ze kon vinden, voorgedaan en een doek om haar hoofd gebonden en werkte zo hard, dat de stofwolken kabouter Brr en Pinkie om de oren vlogen.

Puzzel

KEN JE de dagen van de week al?

1. de dag voor woensdag heet
2. na woensdag komt
3. voor dinsdag komt
5. → de eerste dag van de week is
5. ↓ na vrijdag komt
6. de dag voor zaterdag heet

(voor oplossing zie pag. 15)

De blokkenpoort

OP DE TEKENING zie je een poort, die van blokken is opgebouwd. Weet je nu ook, hoeveel blokken er in totaal zijn?

(voor oplossing zie pag. 15)

Omstreden hervormd document ondanks alles ongewijzigd herdrukt

Simon Wiesenthal: antisemitisme steeds gewettigd door de kerk

AMSTERDAM — De kerk heeft door de eeuwen heen het antisemitisme gewettigd. Het antisemitisme is niet met Hitler begonnen. Door de stand van de technologie in diens dagen was Hitler wel in staat een eeuwenoude droom van het antisemitisme waar te maken: de massale uitroeiing van de joden.

Dit zei Simon Wiesenthal, hoofd van het joods documentatiecentrum in Wenen, op het symposium „veertig jaar na '45..." In Amsterdam van de stichting Bestrijding Antisemitisme (STIBA), die haar vijfjarig bestaan vierde.

Als de technologie dat mogelijk had gemaakt zou er al eerder een holocaust hebben plaats gevonden. De inquisitie heeft al serieuze pogingen gedaan een wurgmachine te laten construeren. Tijdens de tweede Wereldoorlog wettigde de kerk opnieuw het antisemitisme. De latere Paus Paulus VI heeft Hitler bij het bedrijven van zijn misdaden geen strobreed in de weg gelegd, aldus Wiesenthal.

Hij voerde verder aan dat tijdens de twintig jaren van de Koude oorlog, die in 1948 inzette, een einde kwam aan de democratisering van de samenleving en aan de denazificering, waardoor onder meer talrijke Duitse rechters die in de oorlog doodvonnissen hadden uitgesproken tegen bij voorbeeld mensen die werden verdacht van het verspreiden van illegale pamfletten, op hun rechtersstoel konden blijven zitten. De eerste prioriteit in die dagen was de verdediging van Europa tegen het communisme en niet de bestrijding van nazisme en antisemitisme.

Maar het antisemitisme is ook in linkse kring te vinden. Talrijke joodse intellectuelen sloten zich indertijd in Rusland aan bij de communisten in de hoop dat die via een revolutie een einde zouden maken aan het Tsaristische regiem, met zijn talrijke pogroms. Maar nadat de communisten de macht hadden werden tijdens het bewind van Stalin joden in de leiding van de communistische partij de een na de ander geliquideerd, voerde Wiesenthal aan.

Hij had ook weinig goede woorden over voor het zogenoemde filosemitisme. Een filosemiet is een nazi die mesjogge is geworden, zei hij onder grote hilariteit van de zaal. Filosemitisme en antisemitisme noemde hij de twee zijden van een medaille.

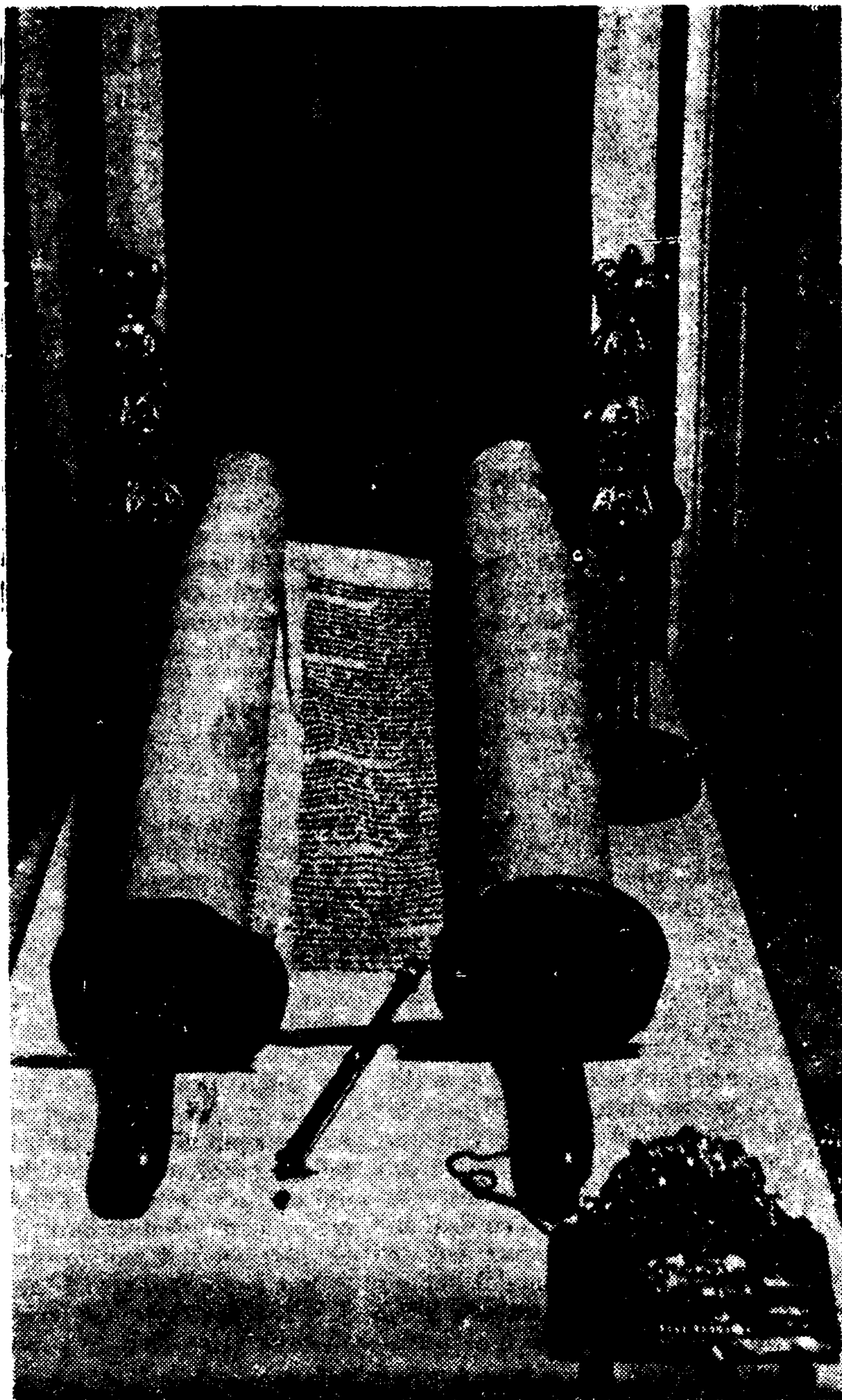
De hervormde theoloog Dr. Hans Jansen wees tijdens het symposium op een geschrift van de hervormde synode uit 1949, waarin het niet geheel uitgesloten wordt dat Gods gericht over het joodse volk zich voltrekt in de vervolgingen die het de afgelopen eeuwen heeft moeten verduren.

Verder wordt in dat geschrift („Fundamenten en perspectieven van belijden. Een proeve van hernieuwd Reformatorisch belijden"), waarvan in 1980 nog een ongewijzigde herdruk verscheen, onder meer gesteld dat Israel als tegenbeeld van het nieuwe volk Gods leeft en dat Israel tijdelijk door God is verworpen. Een poging van de Utrechtse hoogleraar dr. J.M. Hasselaar in 1976 om de hervormde kerk tot intrekking van dit geschrift te bewegen, is op niets uitgelopen.

De samenstelling van dit geschrift (de hoogleraren theologie H. de Vos, E.L. Smelik, H. Berkhof, G.P. van Itterzon, K.H. Miskotte en A.A. van Ruler) hebben zich laten inspireren door de Israel- theologie van Karl Barth". Jansen, die zijn inleiding „theologisch filosemitisme als vriendelijke dubbelganger van antisemitisme in de Israel-theologie van Karl Bart" had genoemd, wees erop dat bepaalde modellen van Israel-theologie een gevaarlijke tweeslachtigheid verraden, die door niet weinigen in joodse kring als een bedreiging wordt ervaren. ●

Willebrands: nog geen tijd voor gezamenlijke verklaringen

DE BETREKKINGEN met het jodendom zouden in de ogen van kardinaal Willebrands nog aanzienlijk kunnen worden verbeterd. Tussen joden en christenen dient meer vertrouwen te groeien, gezien het nu nog waarneembare diepe wantrouwen tussen beide godsdiensten. Daarom vond hij de tijd nog niet rijp voor gezamenlijke verklaringen, „Want die zouden toch maar in het niets verdwijnen". Aanleiding tot deze uitspraak vormt het aan de bisschoppensynode gezonden verzoek van drie provincies in Midden- Italie omvattende „landschap" Marche, te komen tot een bede om vergeving wegens duizend jaar kerkelijke vervolging van de joden.

Ook bij conservatieve joden in Amerika vrouwelijke rabbijnen

NEW YORK — Na jaren van studeren en twisten heeft het bestuur van het 98 jaar bestaande seminarie van Conservatieve joden in Manhattan de poorten geopend voor de Rabbijnenopleiding van zowel vrouwen als mannen. Afgelopen herfst vangen 19 vrouwen en 21 mannen met de zesjarige opleiding aan. Van de nu toegelaten vrouwelijke studenten zijn er tien gehuwd.

De met de voorlichting van het seminarie belaste rabbijn Stanley Schachter geeft toe dat ook thans nog niet iedereen erg gelukkig is met deze beslissing. Volgens hem is de toelating van de vrouw verhaast door ontwikkelingen in de samenleving die hun invloed op conservatief jodendom niet hebben gemist. Al in 1979 was een studiecommissie tot de slotsom gekomen dat er geen beletselen bestaan in de joodse juridische traditie om vrouwen tot rabbijn te benoemen. Voor het bestuur van de rabbijnenschool „om" was duurde nog enkele jaren.

Maar ook na hun afstuderen zullen vrouwelijke rabbijnen het nog moeilijk genoeg krijgen, denkt Rabbijn Schachter. Vrouwen mogen volgens joodse traditie geen getuige zijn bij het tekenen van religieuze documenten of in de gemeente voorgaan in gebed. *Maar hij troost zich met de gedachte dat sommige leden van de Talmoedfaculteit denken dat deze* beletselen uit de weg kunnen worden geruimd zonder direct in aanvaring te komen met joodse wetgeving.

Naar overtuiging van rabbijn Schachter heeft de joodse gemeenschap in het aanvaarden van de vrouw als rabbijn een daad gesteld die uitgaat boven theologische of sociologische overwegingen. „In deze eeuw zoeken joodse mensen nog altijd naar een uitweg uit het trauma van de holocaust, het ergste drama uit hun 3000 jaar omvattende geschiedenis. Toen werden de vruchtbaarste joodse centra in Europa uitgeroeid waardoor veel geleerden, leraren en creatieve geesten voor het jodendom verloren gingen", verklaarde rabbijn Schachter.

„Daarom kunnen wij heden ten dage er gewoonweg niet aan denken dat enige geestkracht of creativiteit uit het jodendom - en vijftig procent daarvan is vrouwelijk - geen aandeel zou hebben in de aangewezen weg tot het heel maken van een nieuw leven inblazen in de joodse samenleving".

De liberale joden in de Verenigde Staten zijn hun conservatieve broeders al voorgegaan. Daar zijn reeds meer dan honderd vrouwen als rabbijn werkzaam. *Orthodoxe joden willen van deze „nieuwlichterij" niets weten.* ●

Op forum-bijeenkomst overlegorgaan Joden en Christen:

Bijbel: verschillend gelezen

AMSTERDAM - De oud-journalist Dick Houwaart heeft „ de gigantische ontjoodsing in de wijze waarop de christenen het Oude- en Nieuwe Testament lezen" gehekeld. In de christelijke kunst is Jezus volkomen van zijn joodse trekken ontdaan. „Wij hebben van hem een brave Germaan gemaakt." Houwaart noemde de ontjoodsing van Tenach (het Oude Testament) een „verraad aan Gods eerste woorden".

Hij was een van de sprekers op een forumbijeenkomst in Amsterdam van het overlegorgaan van Joden en Christenen in Nederland (OJEC). Daarbij stond de vraag centraal: lezen joden en christenen dezelfde Bijbel. „Zolang christenen Jezus als de Messias zien, moeten we elke illusie opzij zetten dat christenen en joden dichter bij elkaar komen." *Meer gemeenschappelijke godsdienstige beleving is volgens hem alleen* mogelijk als christenen goed naar het jodendom zouden luisteren. „Maar als ik naar christelijke theologen luister, zeg ik: Daar is geen schijn van kans op", aldus Houwaart.

Ook de Hervormde predikant A.A. Spijkerbroek uit Amsterdam benadrukte de fundamentele verschillen tussen christendom en jodendom. In het Nieuwe Testament gaat het er nog steeds om dat Israel en de volkeren God loven en dienen, aldus Spijkerbroek, hetgeen ook de boodschap van het Oude Testament is. Maar dit kan volgens het Nieuwe Testament alleen in een nieuwe schepping geschieden. Kruis en opstanding staan daarin centraal.

Jodendom en christendom lezen de bijbel elk door een eigen bril. Zij kunnen zonder die bril niet lezen, zo zei hij.

De hoogleraar DRS. H van Praag *noemde de Bijbel geen specifiek joods boek en evenmin een specifiek christelijk boek. Naar* zijn mening zijn joden en christenen de afgelopen halve eeuw door historische gebeurtenissen dichter bij elkaar gekomen. Christelijke theologen zijn door de oprichting van de staat Israel ervan overtuigd geraakt dat Gods belofte aan Israel waar wordt gemaakt. De Dode Zee- rollen, die omstreeks 1950 werden gevonden, hebben joodse geleerden ervan overtuigd dat belangrijke delen van de evangelien zeer sterke joodse trekken hebben.

Van Praag, die van de zes sprekers de meest harmoniserende inleiding hield, kreeg als enige applaus van de aanwezigen, die voor een groot deel bij de talloze leerhuizen in Nederland betrokken zijn. De vice- voorzitter van het OJEC, Rabbijn H. Rodrigues Pereira, bevestigde na afloop dat er tot nu toe geen Ojec- bijeenkomst was geweest waar zozeer de *nadruk werd gelegd op de tegenstellingen tussen het jodendom en het christendom.* ●

Op een kruispunt van verschillende culturen

door Henk Egbers

Wanneer je het werk van beeldend kunstenaar Sam Parabirsingh (42) ondergaat, kun je het vermoeden krijgen, dat er toch zoiets als een eigen Caraïbische kunst bezig is te ontstaan. Sam, op Curaçao beter bekend als Tita, staat met zijn kunst op een kruispunt van verschillende culturen. Zonder eclecticus te zijn laat hij, na een proces van twintig jaar intensief werken, onder zijn handen vormen en kleuren groeien, die een typische eigen taal spreken. Niet alleen in Nederland, maar ook internationaal, trekt zijn kunst steeds meer aandacht. Dezer dagen kreeg hij onder meer uitnodigingen vanuit Washington en Athene. Het ligt in de bedoeling, dat hij op het eind van dit jaar, na een afwezigheid van tien jaar, terug komt op Curaçao om zijn werk te exposeren in het Curaçaos Musuem en workshop te geven in de etstechniek op de Akademia de Arte en in het museum.

... vrouwen en paarden ...

Kunsttheorie en -kritiek (toch al aardig vastgelopen) en museumdirecteuren (die van de bomen van het bos niet meer zien) weten vaak met de artistieke uitingen van alochtonen — vroeger etnische minderheden genoemd — nog geen raad. Tussen verafgoding van het exotische en afwijzing van het onbekende ligt nauwelijks een onderbouwd oordeel. Nog moeilijker wordt het wanneer een kunstenaar als Parabirsingh jaja's of indianentekens verwerkt in zijn etsen, nadat hij zelf meende dat Rembrandt zijn hoogste ideaal was. Al die "vreemde" culturen dwingen niet alleen de westerse kunstkenners om hun oordeel en gevoel bij te stellen, maar ook de Curaçaoënaar, die op dat kruispunt van die verschillende culturen staat te ploeteren boven zijn etsplaat.

Het jargon van waardering en begrip kun je aanleren, zegt de bekende kunsttheoreticus Herbert Read. Maar het gevoel waarmee kunst je leven kan veranderen nauwelijks. De kunst van Sam lijkt soms bedriegelijk gemakkelijk, dan weer moeilijk te doorgronden. "Deskundigen", verzameld in commissies, raken er zelfs door in verwarring. De etnische pluriformiteit, die het Westerse koloniale denken zichzelf heeft aangedaan, dwingt eerlijke mensen op dit moment tot bescheidenheid. De daarmee opkomende artistieke uitingen vragen om een relativerende herbezinning. In ontwikkelingslanden moeten de meeste mensen nog leren hun echte kunstenaars te accepteren als belangrijk bij de opbouw van een eigen (!) culturele identiteit.

" Ik maakte op de academie in Antwerpen een soort europese scholing door, om te ontdekken .... dat de niet- westerse kunst me méér deed", vertelt Sam. "Voor het eerst werd ik met de europese kunst geconfronteerd toen ik, achttien jaar oud, in 1961 naar Nederland ging. In mijn geboorteland Curaçao, met op de achtergrond het heilsparadijs Nederland, was ik daarmee nauwelijks in contact gekomen. In het Jeu de Paume- museum in Parijs zag ik voor het eerst van Gogh en Gaugain. Ik dacht: 'Dat kan ik ook!'

Daarom ging hij, met het onderwijzers- diploma van de kweekschool in het Brabantse Dongen in zijn zak, naar de kunstacademie. Hij schilderde alle stijlen, van Rembrandt tot Van Gogh. Uit ontzag en bewondering. En toch! Zijn Vlaamse leermeester De Bruijn zag zijn 'afwijkingen', zijn andere gerichtheid. Heel wijs zei hij: "Zoals jij tekent mag het niet. Je zult er niet voor slagen. Maar doe het toch maar!" Later wordt ontdekt, dat de wijze waarop Sam bijvoorbeeld de stand van vrouwenvoeten tekent te maken heeft met zijn thuis- zijn in de hindoestaanse cultuur.

Als Antilliaanse zoon van hindoestaanse ouders uit Suriname en voorouders uit India, maar ook als onderdaan van een koloniaal bewind met geïdealiseerde westerse kunst- en cultuurnormen, ging hij op zoek naar eigen kunstvormen, die uit deze smeltkroes zouden kunnen ontstaan. Het ging hem om méér dan de inspiratie die kunstenaars als Picasso of Gaugain vonden in wat vaak nogal hautain 'primitieve culturen' genoemd worden. Krassend en schrijvend in de etsplaat probeert Tita nog steeds vorm en kleur te geven aan zijn persoonlijke ervaring als man van Curaçao temidden van een agglomeraat aan culturen.

In Antwerpen leerde hij vooral etsen als ambacht. In Maastricht, waar hij op en neer pendelde tussen de Van Eyk- en de stadsacademie, beoefende hij de tekenkunst. "In Limburg leerde ik, dat mijn leermeesters (waarvan Levigne bijna nooit kwam opdagen) mij weinig te leren hadden. Dat was in de jaren, dat alles kon. Dingen kapot gooien als kunst en van prikkeldraad beelden maken. Ik ben toen veel gaan schilderen. Wild. Cobra- achtig. Indianen- figuren. Daarna kreeg het tekenen me weer te pakken en schoot het schilderen erbij in tot het laatste jaar waarin ik de kwast weer intensiever heb genomen. Van tekenen kwam etsen. Daarbij boeide de etsplaat zelf, als sieraad, me enorm. Van mijn moeder op Curaçao kreeg ik de liefde voor het sieraad mee", aldus Sam.

Al gauw verschijnen er figuren uit de Antilliaanse mythologie in zijn tekeningen. De jaja en andere vertrouwde figuren uit zijn jeugd jaren gaan daarbij een grote rol spelen. Behalve de ezels van eertijds en kaalvretende geiten vermengen zich ook Jeroen Boschachtige wezentjes met de taferelen. Aanvankelijk in zwart- wit, maar op den duur steeds kleurrijker. Denk niet, dat Tita op deze manier weer thuis probeerde te komen en uit nostalgie een soort Curaçaose kunst maakte. Teveel bestaat nog het misverstand dat er van Curaçaose kunst sprake is, als er een kadushi of divi- divi op een schilderij staat. Bij Sam zijn ze hoogstens aanleiding tot gevoelige symboliek.

Ook zijn jongensdromen over oude culturen werden opgezet in reizen èn kunst. "Die zitten in mijn gevoel. Het probleem van macht en onmacht, dat de europese kunst zo beheerst, heb ik in Mexico in de kunst van de Azteken en Maya's bijvoorbeeld niet kunnen ontdekken. Mexico- stad werd wel gebouwd op die sterke europese tegenstelling. Mislukte dan ook! "...

Vervolgens gaat Sam, uit een soort roots- gevoel, naar India. Is hij immers geen singh! Hij komt ontgoocheld terug. Deze reis krijgt dan ook nauwelijks een artistieke vertaling. "India was een maffe ervaring! Geen oosterse mystiek! Geen vredelievendheid! Er is geen besef van historische rijkdommen! Er is geen actuele kunst! Hoe hebben de Engelsen een volk zó kapot gekregen? In Nepal en Turkije kreeg ik méér inspiratie". Op de academie van Kadmandou leerde hij het aloude bronsgieten in de grond.

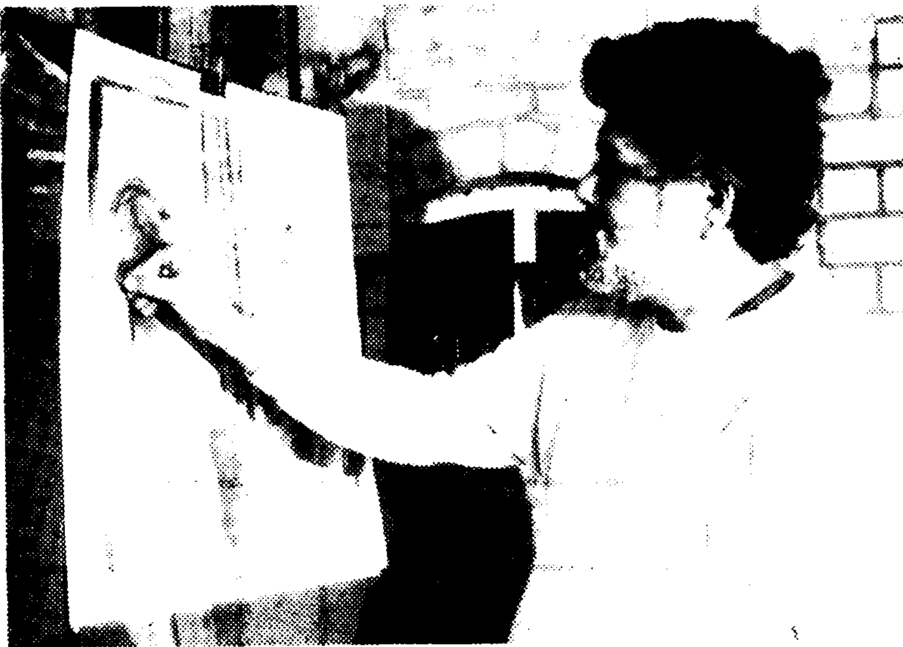
Tussen de nestgeur van de Caraïben, het onmogelijke stamland India en Noord Brabant met zijn schouderophalende cultuurambtenaren, die zijn werk via de Beeldende Kunstenaars Regeling moeten aankopen, ligt Parabirsinghs' wijde wereld, waaruit hij de oerbeginselen van het bestaan tracht te puren. Hij schrijft en groeft, met zekere en onzekere lijnen, als in het leven zelf, in de etsplaat. Brengt hele persoonlijke kleuren aan, die tegelijk warm, wrang, wreed en weldadig zijn als de aarde waarop wij leven. Maar zijn kunst is méér dan heimwee: is tasten naar onvervreembare waarden met....gevolgen voor een manier van (samen) leven.

"Mijn beeldtaal sluit niet aan bij de westerse denkwereld", aldus de Antilliaan. "Daardoor ontstaan er tegenstrijdige reacties op mijn kunst als: 'te simpel' of 'onbegrijpelijk'. De dimensie van mijn context wordt niet altijd begrepen. Ik denk daarbij aan die ets met paarden waaronder twee droge bladeren een beeldverschuiving oproepen, die inhoudelijke gevolgen heeft. Er wordt wel eens gezegd in Nederland, dat ik als kunstenaar niet voldoende maatschappij- kritisch of sociaal- bewust bezig ben. Men beseft dan niet hoe ik bijvoorbeeld vaak thema macht en onmacht, met zijn weerslag op de mensen, verwerk. Onmacht laat ik dan via de expressie van 'gebrekkig' getekende lijnen zien. Ik kan wel tekenen, maar doe dan bewust alsof ik het niet kan. Dan zit die onmacht in de prent zelf!

Met name in de figuur van de vrouw, die ik vaak teken, verschuilt die onmacht zich nogal eens. Ze lijkt dan deemoedig. Demonstreert een opgelegd rolpatroon. Mijn serie 'Between you and me' tekent het relatiespel tussen man en vrouw. De blokkades. De macht van de man. Evenzeer de macht van de vrouw. Ik heb mijn eigen manier van kritisch zijn. Toen ik 15 jaar geleden naar Curaçao ging en men daar nog niets wist van de vrouwenemancipatiebeweging, nam ik een typisch doek van me mee: Een vrouw die een vuist maakt. Vechten! Een vrouw met een voet òp de buik. Op heel wat eiland- scholen liet ik dat zien. Het werd direct begrepen. Nogal wat mannen trapten bij ruzie hun vrouw in de buik op Curaçao. Toch is agressie geen kenmerk van mijn werk. Eerder is er sprake van bloemetjes en beestjes (lief en bedreigend tegelijk). Maar de agressie zit wel opgesloten in mijn beeldtaal..."

... hommage Jeroen Bosch ...

... Sam Parabirsingh ...

Parabirsingh mag dan singh zijn toch voelt hij zich meer Zuid-Amerikaan dan Aziaat. Het leven in Latijns- Amerika ondergaat hij als contemplatiever dan dat in Azië. Het bruisende carnaval van Rio noemt hij een exportartikel. De luidruchtigheid daarbij is wezenlijk geïmporteerd uit Afrika; het koloniale slavenbewind heeft dat op de Caraïben binnengebracht. Toch zijn de voodoo/ winticulturen met hun gelijkmatig hallucinerende ritmes en erotiek wezenlijk mediatief van aard, zo oordeelt hij.

"Noch de sexualiteit, noch de erotiek spelen een werkelijke rol in mijn werk. Wel de liefde als een gebaar op zoek naar harmonie tussen twee mensen". De laatste tijd duikt de vis op in zijn etsen. In zijn buik een liefdespaar — een geëmancipeerd Jonasverhaal —. De vis symboliseert vrijheid. Zijn buik is een heiligdom voor liefde. Vrijheid en liefde. Sam: "Met dit symbool kom ik uit het probleem van macht en onmacht"....

Het paard is ook een belangrijk teken op zijn bladen. Als teken van vrijheid en kracht. In Zuid- Amerika zie je het paard als zodanig op veel plaatsen op hoge zuilen staan. Het waren de kolonialen, die deze monumenten hebben opgericht. Ze doen me denken aan het slavenbestaan van zijn voorouders. "Wat moet het voor hen een waanzinnige verschrikking geweest zijn om geboeid langs die beelden gevoerd te worden!..."

Terug uit Turkije gingen deuren en muren een rol spelen in zijn tekeningen. Als symbolen van hoop en verwachting. In Turkije heerst een dictatuur met volle gevangenissen. Deuren sluiten af of kunnen open. Muren zijn onwrikbaar. Mensen hebben steeds tekens op de deuren en muren achtergelaten. Daarachter worden geheimen bewaard. Muren en deuren zijn zelfs voelbaar aanwezig op desbetreffende bladen. De muur wordt met al zijn hardheid letterlijk met diepe moeizaam aangebrachte lijnen in de etsplaat gegrift; de houten deur krijgt een veel zachtere grafische behandeling.

Het schrift is van belang op zijn etsen. "Mijn vader in Willemstad zei vroeger altijd tegen me: 'Je moet goed leren schrijven: Dat was voor hem een soort garantie om te kunnen slagen in dit leven. Nu heb ik het gevoel mijn eigen handschrift in de grafiek gevonden te hebben", vertelt Sam. Hij heeft zelfs zijn eigen alfabet ontworpen. Noemt hij zijn schriftuur die van de biddende, vragende mens, die zijn vrijheid verovert in deze wereld (relaties met de schriftuur uit de Andes), zijn totale beeldtaal ziet hij opgaan in 'lettres d'amour' (liefdesbrieven). "Beeldschrift moet mooi zijn; iets kunnen oproepen wat je niet met woorden kunt verklaren. Het is frappant, dat mensen die zelden of nooit met kunst bezig zijn, dit schrift vaak kunnen lezen. Naar de letter genomen staat er niets"... Sam is er zelf onthutst door. Het geheim zit waarschijnlijk in het feit, dat die brieven niet óver liefde gaan, maar mèt liefde zijn geschreven.

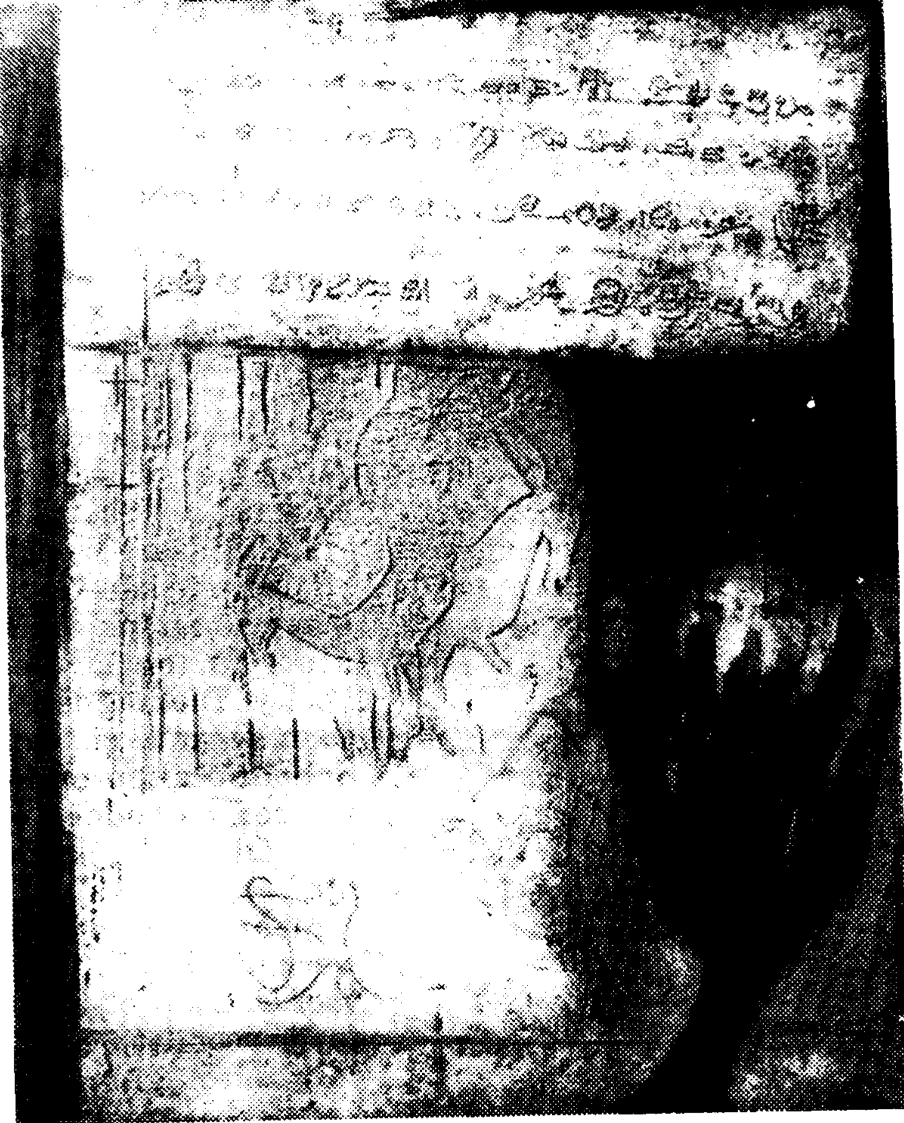
Zijn druktechniek is ook zeer kenmerkend. Als een alchemist heeft hij, jaren zwoegend in zijn atelier (een eigenhandig omgebouwde onbewoonbaar verklaarde woning) geheimen ontdekt. Zijn etsen worden herkend. Dat kan alleen Parabirsingh zijn! Ze zijn niet gebaseerd op handige technische trucjes, maar op stug ervaring opdoen en vindingrijk zijn. Zijn kleurendruk is uniek te noemen. En dan te weten dat zijn leermeester in Antwerpen, René de Koninck, zei: "Grafiek is zwart-wit. Als je kleur gebruikt, gooi ik je de academie uit". En nu, na zo'n twintig jaar, zegt Sam: "Ik doe dingen, die eigenlijk helemaal niet kunnen; die echt buiten het boekje gaan". Veel bewondering, maar ook veel verwarring tot in de hoogste instanties zijn het gevolg.

Hij drukt in zes en zeven gangen. Telkens twee of drie kleuren tegelijk op de plaat) alle mogelijke verven en inkten knap dooreengemengd. Dat levert dan zo'n achttien tinten per blad. "Toch houd ik greep op het proces; weet met het schraapstaal in mijn hand het dichtdrukken te voorkomen". Hij maakte bezonken bladen. Zelf ervaart hij ze niet als zwaar en somber, maar als ingetogen; als meditatief: De laatste tijd is zijn toets lichter aan het worden. Sam is voortdurend, voorzichtig en volhardend, bezig te onderzoeken wat in hem zit. Hij tekent weer veel. Vrouwen en maskers. Hij weet nog niet waar dat uitkomt. Ook verzorgde hij onlangs de nieuwe dichtbundel van de Surinaamse schrijfster Astrid Roemer: 'Noordzeeblues'. Door zijn vrouwenets als omslag en de tekeningen tussen de tekst is er weer zoiets als Caraïbische kunst ontstaan. Heel mooi. Of toch twee Surinamers die samen een boek maakten? Want onlangs toen Tita uitvoerig en fraai aan de orde was in het mooie boek 'Farawe' (acht kunstenaars van Surinaamse oorsprong) werd hem verweten: 'Je bent Curaçaoënaar of Surinamer als het je uitkomt!" Sam: "Dat is toch ook zo! Ik stam eigenlijk uit beide landen en nog andere-"

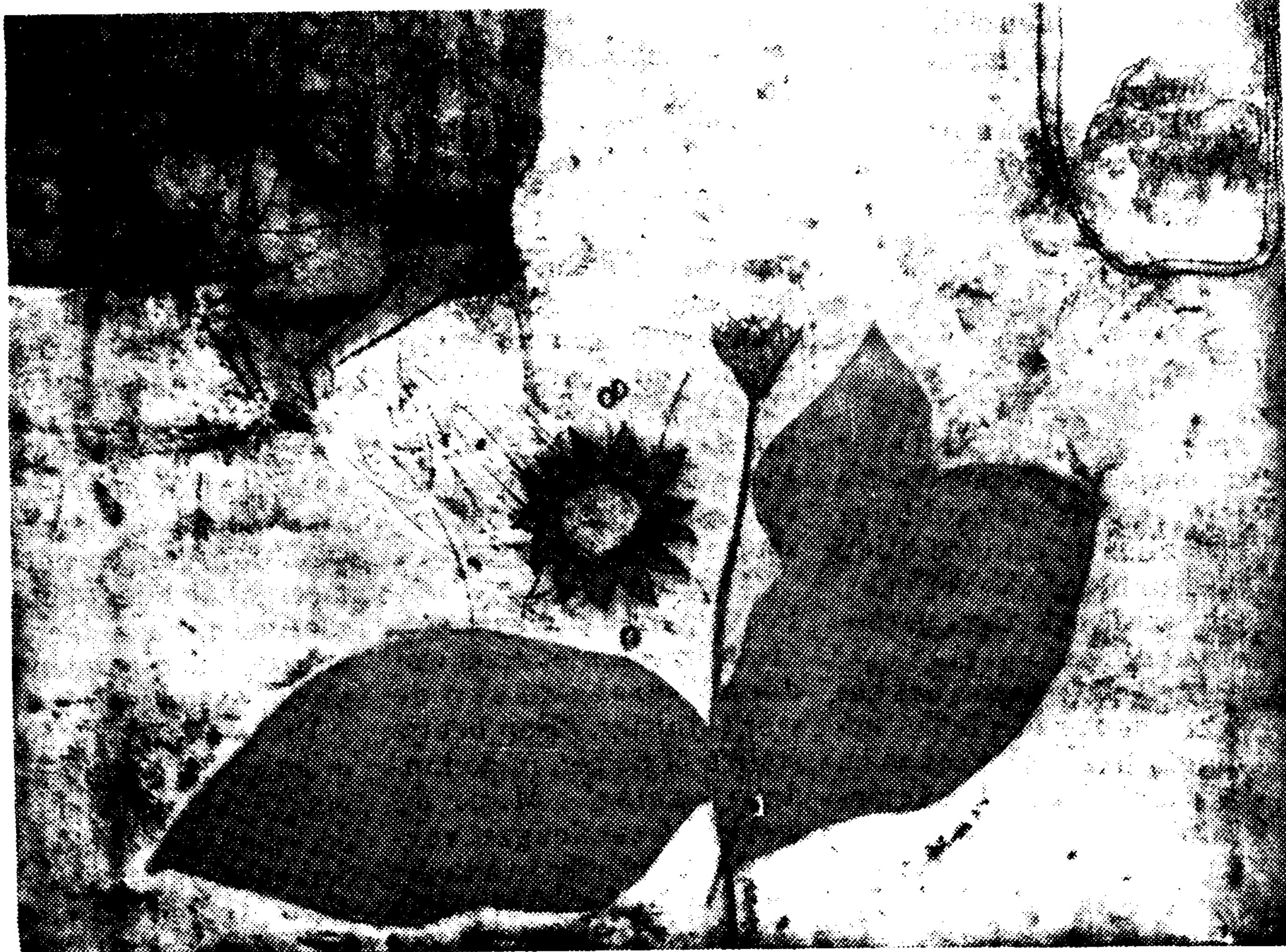
Zijn werk roept dan ook reminiscenties aan verschillende culturen op, omdat hij bewust leeft tussen Ganges, Surinamerivier, Nijl, Donge en Schottegat; tussen Hindoe, Nederlander, Caraïb èn de vermoedende mens. Is er niet sprake van een vaderlandsloze- of cultuurloze kunst? Sam: "Waar ik vandaan kom of heenga is niet belangrijk. Ik laat een teken na, omdat het teken ook mij naliet"....

Zijn binding met Nederland? "Oók in Nederland heb ik goede vrienden", luidt zijn antwoord. "Het is wel eens moeilijk om in Nederland onze normen geaccepteerd te krijgen. Maar worden wij op de Antillen wel als kunstenaar geaccepteerd?" Het proces van dekolonialisering — nog maar pas ingezet — ontregelt vaak de artistieke normen van het Westen. De voormalige koloniale gebieden beseffen nog maar nauwelijks hoe kunst kan functioneren bij de opbouw van een éigen land. Op de Antillen wonen en werken beeldende kunstenaars, maar hoe functioneren ze in de samenleving? Sam Parabirsingh: "Wanneer ik straks na zoveel jaren terug ga, dan hoop ik op de Antillen in dit opzicht een nieuw elan te ontdekken. Ik vraag me af of ze in de afgelopen tien jaar dichterbij Zuid- Amerika zijn gekomen? of het ideaal van Simon Bolivar — dat de Zuidamerikaanse culturen elkaar bevruchten — bewaarheid wordt. Wat weten ze er nu over de kunst van Cuba, Venezuela of Columbia? Bij de opbouw van een nieuw land is sociaal- politieke kleur van de kunst van heel groot belang. Kijk maar eens naar Chili of Mexico, hoe kunstenaars daar hun werk ingezet hebben voor de ontwikkeling van het land! Door mijn workshops hoop ik ook een stuk vakbekwaamheid over te dragen. De Antillen hebben behoeften aan mensen, die ècht hun vak verstaan"....

Tita etst liefdesbrieven over en aan de mens in een tijdloze taal. Wie ze kan lezen wordt verrijkt, omdat ze dichtbij oorspronkelijke menselijke gevoelens staan. De herkenbaarheid van de mens via deze prenten is méér dan esthetisch genot. Ze heeft te maken met de Mens, geschreven met een hoofdletter. Mensen die bouwen aan een nieuwe wereld. ●

... Curaçao ...

... days in between ...